ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΟΡΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ & Γ.Ε.ΜΗ.
ΤΜΗΜΑ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ Α.Ε. &
ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ Α.Ε.

Ταχ. Δ/νση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
Πληροφορίες : Β. ΜΑΝΙΑΤΗ
Τηλέφωνο : 210-3893221
TELEFAX : 210-3838981
E-mail : vmaniati@gge.gr

Αθήνα 10 - 10 - 2017

Αριθμ. Πρωτ. : 980034

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) και δημοσίευσης στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. στοιχείων της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «**ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ Ανώνυμη Βιομηχανικής Εταιρεία**».

Την **10/10/2017** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «**ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ Ανώνυμη Βιομηχανικής Εταιρεία**» και αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. **5122701000** (πρώην ΑΡΜΑΕ 29964/06/Β/93/23) :

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1212631** οι εγκεκριμένες με την από 08/09/2017 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις, η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών για τη χρήση **01/01/2016 έως 31/12/2016**.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1212632** η από 08/09/2017 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από **01/01/2017 έως 31/12/2017** :

1.) Η Ελεγκτική Εταιρεία «ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ Α.Ε. ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ » με Α.Μ. ΣΟΕΛ 111 και ειδικότερα ορίσθηκαν ως :

1.1) Τακτικός Ελεγκτής: ο κ. Βασίλειος Βαρλάμης του Ηρακλή με Α.Μ. ΣΟΕΛ 10261.

1.2) Αναπληρωματικός Ελεγκτής: ο κ. Γρηγόριος Κούτρας του Ηλία με Α.Μ. ΣΟΕΛ 13601.

Οι οικονομικές καταστάσεις (ατομικές & ενοποιημένες), η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ανακοίνωσης.

Ο Προϊστάμενος Τμήματος
κ.α.α.

Μ. ΚΑΝΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ

ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΡ. Μ.Α.Ε. 29964/06/Β/93/23

Έδρα: Σόλωνος 98, 10690, Αθήνα

Στοιχεία και πληροφορίες περιόδου από 1η Ιανουαρίου 2016 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2016

(Σύμφωνα με την απόφαση 4/507/28.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της "Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη Α.Β.Ε.". Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τον εκδότη, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου του εκδότη, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή, όπου αυτή απαιτείται.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Διεύθυνση έδρας Εταιρείας :	*Σόλωνος 98, 10680 Αθήνα*
Αρ. Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών :	*29964/06/Β/93/23*
Αρ. ΓΕΜΗ	*5122701000*
Επιστέτευουσα Αρχή :	*Υπουργείο ανάπτυξης - Διεύθυνση Εμπορίου*
Σύνθεση Διοικητικού συμβουλίου :	
Παναγιώτα Α. Λιβάνη	*Πρόεδρος Δ.Σ.*
Ηλίας Α. Λιβάνης	*Αντιπρόεδρος & Άνων Σύμβουλος*
Αντώνιος Λιβάνης	*Μέλος - Μη εκτελεστικό*
Ευστράτιος Δασκαλάκης	*Μέλος - Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό*
Δημήτριος Βέντσης	*Μέλος - Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό*
Θεοφυλάκτος Στογιάννης	*Μέλος - Εκτελεστικό*
Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των οικονομικών καταστάσεων:	*30/4/2017*
Νόμιμος ελεγκτής:	*Βασιλείου Βαρβάρης Α.Μ.ΣΟΕΛ 10261*
Ελεγκτική εταιρεία:	*ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΑΕΟΕΛ*
Τύπος έκθεσης επισκόπησης :	*Σύμφωνη γνώμη, με θέματα έμφασης*
Διεύθυνση διαδικτύου εταιρείας :	www.livanis.gr

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ Ποσά εκφρασμένα σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Υλοποιημένα ενσώματα πάγια στοιχεία	8.970.795,10	9.558.739,18	8.970.794,98	9.558.739,06
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.510,90	355.142,51	---	379.589,91
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	30.800,11	30.800,11	29.802,11	29.802,11
Αποθέματα	3.625.661,43	3.853.888,55	3.625.780,84	3.797.958,35
Απαιτήσεις από πελάτες	2.599.995,81	3.490.437,03	2.490.541,49	3.433.189,81
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	586.583,57	2.021.605,32	486.643,76	1.935.397,08
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	67.774,70	115.373,06	42.948,54	85.353,66
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**15.884.121,62**	**19.425.985,79**	**15.646.511,72**	**19.220.029,98**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό Κεφάλαιο	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00
Λοιπά στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων	(11.579.861,67)	(7.113.049,30)	(11.001.530,56)	(6.708.779,91)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων ιδιοκτητών μητρικής (α)	**(3.845.486,67)**	**621.325,70**	**(3.267.155,56)**	**1.025.595,09**
Δικαιώματα Μειοψηφίας (β)	0,00	0,00	---	---
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)	**(3.845.486,67)**	**621.325,70**	**(3.267.155,56)**	**1.025.595,09**
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.134.094,00	2.804.298,08	1.134.094,00	2.804.298,08
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.034.403,18	1.392.343,92	989.213,99	1.347.154,73
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	13.567.782,22	11.298.329,23	13.567.782,22	11.298.329,23
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	3.993.128,89	3.109.688,86	3.222.577,07	2.744.652,85
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	**19.729.608,29**	**18.804.660,09**	**18.913.667,28**	**18.194.434,89**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**15.884.121,62**	**19.425.985,79**	**15.646.511,72**	**19.220.029,98**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ποσά εκφρασμένα σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1 - 31/12/2016	**1/1 - 31/12/2015**	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2015**
Κύκλος εργασιών	3.697.029,40	4.232.765,60	3.108.079,12	3.518.218,79
Μικτό κέρδος/ (ζημιά)	129.864,52	538.319,69	103.833,91	474.811,18
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**(4.255.429,66)**	**(2.753.806,83)**	**(4.052.481,02)**	**(2.812.048,45)**
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	**(4.884.083,51)**	**(3.397.121,12)**	**(4.679.940,48)**	**(4.215.590,02)**
Κέρδη / (Ζημιές) μετά από φόρους (α)	**(4.558.990,53)**	**(3.426.713,31)**	**(4.354.847,50)**	**(4.241.256,30)**
Ιδιοκτήτες μητρικής	(4.558.990,53)	(3.426.713,31)	(4.354.847,50)	(4.241.256,30)
Δικαιώματα Μειοψηφίας	---	---	---	---
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (β)	---	---	---	---
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (α)+(β)	(4.558.990,53)	(3.426.713,31)	(4.354.847,50)	(4.241.256,30)
Ιδιοκτήτες μητρικής	(4.558.990,53)	(3.426.713,31)	(4.354.847,50)	(4.241.256,30)
Δικαιώματα Μειοψηφίας	---	---	---	---
Κέρδη/(Ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή- βασικά (σε €)	(0,5894)	(0,4430)	(0,5631)	(0,5484)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	(3.284.772,66)	-2.300.020,53	(3.084.947,03)	(2.363.824,18)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ποσά εκφρασμένα σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων έναρξης περιόδου (01.01.2015 και 01.01.2016 αντίστοιχα	621.325,70	4.048.039,01	1.025.595,09	5.266.851,39
Κέρδη /ζημιές περιόδου	(4.558.990,53)	(3.426.713,31)	(4.354.847,50)	(4.241.256,30)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου			---	---
Λοιπά συνολικά έσοδα	92.178,16	---	62.096,85	---
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	(4.466.812,37)	(3.426.713,31)	(4.292.750,65)	(4.241.256,30)
Διανεμόμενα μερίσματα από εξαγορά μερίδων θυγατρικής	---	---	---	---
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων λήξης περιόδου (31.12.2016 και 31.12.2015 αντίστοιχα)	**(3.845.486,67)**	**621.325,70**	**(3.267.155,56)**	**1.025.595,09**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ποσά εκφρασμένα σε €

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1-31/12/2016	**1/1-31/12/2015**	**1/1-31/12/2016**	**1/1-31/12/2015**
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων	(4.884.083,51)	(3.397.121,12)	(4.679.940,48)	(4.215.590,02)
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	970.657,00	453.786,30	967.533,99	448.224,27
Προβλέψεις	(9.688,10)	(95.507,39)	(9.688,10)	(92.879,45)
Συναλλαγματικές διαφορές	---	---	---	---
Αποτελέσματα επενδυτικής/χρηματοδοτικής δραστηριότητας	65.920,34	(97.370,04)	65.920,34	(70.831,76)
Χρεωστικοί/Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έξοδα/έσοδα	628.653,85	643.314,29	627.459,46	643.204,29
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	228.227,15	101.277,64	172.177,51	152.904,72
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	2.298.479,82	2.688.706,65	2.364.418,49	2.980.819,73
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	128.423,69	1.300.859,37	(76.097,70)	(932.017,14)
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(73.437,52)	(339.872,83)	(73.437,52)	(339.762,83)
Καταβεβλημένοι φόροι	---	---	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**(646.847,28)**	**(1.343.645,87)**	**(641.654,01)**	**(1.425.928,09)**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις επιχορήγησης	---	---	---	---
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(0,00)	(38.212,99)	(0,00)	(43.500,00)
Μερίσματα εισπραχθέντα	---	---	---	---
Απόκτηση θυγατρικών,συγγενών,κοινοπραξιών	---	---	---	113.799,00
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	---	---	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(0,00)**	**(38.354,14)**	**(0,00)**	**70.157,85**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και υπέρ το άρτιο				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	1.629.108,25	3.324.968,14	1.629.108,22	3.324.968,14
Εξοφλήσεις δανείων	(1.029.859,33)	(2.145.948,82)	(1.029.859,33)	(2.145.948,82)
Χρηματοοικονομικά έσοδα που εισπράχθηκαν	---	---	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**599.248,92**	**1.179.019,32**	**599.248,89**	**1.179.019,32**
Καθαρή αύξηση /(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	**(47.598,36)**	**(202.980,69)**	**(42.405,12)**	**(176.750,92)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	115.373,06	318.353,75	85.353,66	262.104,58
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**67.774,70**	**115.373,06**	**42.948,54**	**85.353,66**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες

1. Οι εταιρείες του Ομίλου με τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής καθώς και η μέθοδος ενοποίησής τους στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 9.3 των Οικονομικών Καταστάσεων.
2. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Επιχείρησης και των εταιρειών του Ομίλου αναφέρονται στη σημείωση 12.28 των Οικονομικών Καταστάσεων.
3. Στα ακίνητα του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ύψους € 12.700 χιλ. προς κάλυψη τραπεζικών δανείων, το υπόλοιπο των οποίων στις 31.12.2016 είναι € 12.906 χιλ.
4. Δεν υφίστανται επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές οι οποίες ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Επιχείρησης και του Ομίλου. Δεν έχει σχηματιστεί πρόβλεψη για τις παρούσες ανέλεγκτες χρήσεις για της Επιχείρηση και τον Όμιλο. Οι λοιπές προβλέψεις που έχουν σχηματισθεί μέχρι την 31.12.2016 ανέρχονται σε € 4.593 χιλ. για την Επιχείρηση και € 4.653 χιλ. για τον Όμιλο, ενώ την 31/12/2015 οι λοιπές προβλέψεις ανέρχονταν σε € 3.132 χιλ. για την Επιχείρηση και € 3.192 χιλ. για τον Όμιλο.
5. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου για την Επιχείρηση και τον Όμιλο ήταν 47 και 59 άτομα έναντι της αντίστοιχης περιόδου της προηγούμενης χρήσης στην οποία ήταν 52 και 63 άτομα.
6. Οι συναλλαγές της Επιχείρησης και του Ομίλου με συνδεδεμένα μέρη κατά την έννοια του ΔΛΠ 24 έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
α) Έσοδα	12.481,62	18.481,62
γ) Απαιτήσεις	775.085,65	775.085,65
δ) Υποχρεώσεις	0,00	11.977,62
ε) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	-	
α) Συναλλαγές και Αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοίκησης	298.227,67	298.227,67
στ) Απαιτήσεις τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	16.971,07	16.971,07
ζ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	25.232,74	18.897,74

7. Οι ζημιές ανά μετοχή υπολογίσθηκαν με βάση το μέσο σταθμισμένο αριθμό επί του συνόλου των μετοχών.
8. Έχουν τηρηθεί οι Λογιστικές Αρχές οι οποίες ισοδυναμούν με τα ΔΠΧΑ όπως εφαρμοσθήκαν στην προηγούμενη χρήση (31/12/2015)
9. Οι παγιοποιήσεις της τρέχουσας περιόδου εξαιρουμένων των επενδύσεων για αποκτήσεις νέων εταιρειών ανέρχονται σε: € 0,0 χιλ. για τον Όμιλο και την Επιχείρηση.
10. Τα θέματα έμφασης που παρατηρήθηκαν στην έκθεση ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή, αφορά τα γεγονότα επι α) υφίστανται την 31/12/2016 σημαντικές λειτουργικές ζημίες και αρνητικές ταμειακές ροές
β) υφίστανται ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις σε τράπεζες, δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία.
γ) δεν τηρούνται οι χρηματοοικονομικοί όροι ομολογιακού δανείου ύψους € 2,4 εκ.
δ) ενεργείες περίπτωση εφαρμογής του αρθρου 48 του Ν.2190/1920, λόγω αρνητικών ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2017

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ Α/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ Α. ΛΙΒΑΝΗ	**ΗΛΙΑΣ Α. ΛΙΒΑΝΗΣ**	**ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΠΑΠΑΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ**
Α.Δ.Τ. ΑΜ 507644	**Α.Δ.Τ. ΑΑ 026007**	**Α.Δ.Τ. ΑΙ 600741**
		ΑΡ. Αδείας Α' Τάξεως: 9596

Εκδόσεις ΛΙΒΑΝΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση

1η Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016

Η συνημμένη Ετήσια Οικονομική Έκθεση έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας «Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη ΑΒΕ» την 30 Απριλίου 2017, και έχει δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή της στο διαδύκτιο στη διεύθυνση www.livanis.gr. Επισημαίνεται ότι τα δημοσιοποιημένα στον τύπο συνοπτικά οικονομικά στοιχεία στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη ορισμένα γενικά οικονομικά στοιχεία αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της Εταιρείας, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ). Επίσης επισημαίνεται ότι, χάριν απλοποίησης, στα δημοσιευθέντα στον τύπο συνοπτικά οικονομικά στοιχεία έχουν γίνει ορισμένες συμπτύξεις κονδυλίων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ **Σελίδα**

1. Δήλωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου 4
2. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή λογιστή ..... **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
3. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου 7
4. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης Ν 3873/2010 14
5. Κατάσταση οικονομικής θέσης 33
6. Κατάσταση συνολικών εσόδων ..... **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
7. Κατάσταση μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων 35
8. Κατάσταση ταμιακών ροών 37
9. Πληροφορίες για τον Όμιλο 38

9.1. Γενικές Πληροφορίες 38
9.2. Αντικείμενο εργασιών 39

10. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων-Βασικές λογιστικές αρχές 39

9.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων 39

Χ.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.. **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

9.2. Δομή του Ομίλου 47
9.3. Ενοποίηση 47
9.4. Πληροφόρηση κατά τομέα 48
9.5. Μετατροπή ξένου νομίσματος 48
9.6. Ενσώματες ακινητοποιήσεις 49
9.7. Άυλα στοιχεία ενεργητικού 49
9.8. Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων 50
9.9. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις 50
9.10. Σημαντικά εταιρικά γεγονότα 52
9.11. Χρηματοοικονομικά μέσα 52
9.12. Αποθέματα 54
9.13. Εμπορικές απαιτήσεις 54
9.14. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων 55
9.15. Μετοχικό κεφάλαιο 55
9.16. Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος 55
9.17. Παροχές στο προσωπικό 56
9.18. Επιχορηγήσεις 57
9.19. Προβλέψεις 58
9.20. Αναγνώριση εσόδων και εξόδων 58
9.21. Μισθώσεις 58
9.22. Διανομή μερισμάτων 58

10. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων 59

10.1. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων 59
10.2. Χρηματοοικονομικά μέσα 59
10.3. Κίνδυνος αγοράς 59
10.4. Πιστωτικός κίνδυνος 59

10.5. Κίνδυνος Ρευστότητας 60
10.6. Τρέχουσες Συνθήκες Ελληνικής Οικονομίας 60
11. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα 61
11.1. Πρωτεύον τομέας πληροφόρησης-γεωγραφικός τομέας 61
11.2. Δευτερεύων τομέας πληροφόρησης 63
12. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων 64
12.1. Ενσώματες ακινητοποιήσεις 64
12.2. Άϋλα περιουσιακά στοιχεία 66
12.3. Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις 68
12.4. Πελάτες και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις 68
12.5. Αποθέματα 68
12.6. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις 69
12.7. Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης 69
12.8. Λοιπές απαιτήσεις 70
12.9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα 71
12.10. Μετοχικό κεφάλαιο-Διαφορά υπέρ το άρτιο 72
12.11. Λοιπά αποθεματικά 72
12.12. Δανειακές υποχρεώσεις 73
12.13. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις 74
12.14. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους 75
12.15. Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων 77
12.16. Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις 77
12.17. Φόρος εισοδήματος 77
12.18. Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις 78
12.19. Πωλήσεις 79
12.20. Κόστος πωληθέντων 80
12.21. Άλλα έσοδα/έξοδα 80
12.22. Έξοδα διοίκησης 81
12.23. Έξοδα διάθεσης 81
12.24. Χρηματοοικονομικό κόστος 82
12.25. Φόρος εισοδήματος 82
12.26. Κέρδη/(Ζημιές) ανά μετοχή 83
12.27. Ομαλή συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρείας 83
12.28. Ενδεχόμενες απαιτήσεις-υποχρεώσεις 85
12.29. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη 86
12.30. Προτεινόμενα μερίσματα 87
12.31. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού 87
13. Πληροφορίες άρθρου 10 του Ν.3401/2005 87
14. Στοιχεία και πληροφορίες 87
15. Διαθεσιμότητα οικονομικών καταστάσεων 89

1. Δήλωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού της εταιρείας «Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη Α.Β.Ε:

1. Παναγιώτα Α. Λιβάνη , Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Ηλίας Α. Λιβάνης, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Δ/νων Σύμβουλος
3. Αντώνιος Η. Λιβάνης, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

υπό την ως άνω ιδιότητά μας, βεβαιώνουμε με την με την παρούσα ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

α. οι συνημμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη Α.Β.Ε.» για τη χρήση 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της εταιρείας.

β. η συνημμένη ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της εταιρείας.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2017

Οι Βεβαιούντες

Παναγιώτα Α. Λιβάνη	**Ηλίας Α. Λιβάνης**	**Αντώνιος Η. Λιβάνης**
Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου	**Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Δ/νων Σύμβουλος**	**Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου**

2. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή λογιστή

Προς τους μετόχους της «Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη Ανώνυμη Βιομηχανική Εταιρεία»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, πού έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β΄/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και της θυγατρικής αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έμφαση Θεμάτων

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 12.27 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων όπου περιγράφεται ότι, η χρήση της παραδοχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας είναι ενδεδειγμένη αλλά υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα. Συγκεκριμένα, α) υφίστανται την 31 Δεκεμβρίου 2016, σημαντικές λειτουργικές ζημιές και αρνητικές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες στην εταιρεία και στον όμιλο β) την 31 Δεκεμβρίου 2016, υφίστανται στην εταιρεία και στον όμιλο, ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις σε Τράπεζες, Δημόσιο, Ασφαλιστικά ταμεία γ) Δεν τηρούνται οι όροι ομολογιακού δανείου ευρώ 2,4 εκ. και ως εκ τούτου το εν λόγω δάνειο στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας και του ομίλου έχει καταταχθεί μεταξύ των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, καθιστώντας το σύνολό των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων να υπερβαίνει το

σύνολο των κυκλοφορούντων περιουσιακών της στοιχείων κατά ποσό ευρώ 10 εκατ. και δ) συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 48 του Ν. 2190/1920 λόγω του ότι τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας και του ομίλου έχουν καταστεί αρνητικά λόγω των σωρευμένων ζημιών. Συνεπεία αυτών θα πρέπει να ληφθούν εγκαίρως τα κατάλληλα μέτρα ώστε η εταιρεία και ο όμιλος να συνεχίσουν απρόσκοπτα τη δραστηριότητά τους. Όπως αναλυτικότερα περιγράφεται στην ανωτέρω σημείωση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων η διοίκηση της εταιρείας αναλαμβάνει ενέργειες για την βελτίωση των παραπάνω γεγονότων και κατά επέκταση της ρευστότητας. Σε περίπτωση μη ευόδωσης των ενεργειών αυτών υποδηλώνεται ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας σχετικά με τη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας της εταιρείας και του ομίλου.
Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

δ) Δεν διενεργήθηκε αναλογιστική μελέτη αποζημιώσεως αποχωρήσεως προσωπικού για τη χρήση 2016 στην εταιρεία και στον όμιλο. Η επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις εκτιμάται μη σημαντική.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2017
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Βασίλειος Ηρακλή Βαρλάμης

Α.Μ. ΣΟΕΛ 10261

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΑΕΟΕΛ

Πατησίων 81 & Χέϋδεν, 104 34 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 111

2. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Κύριοι Μέτοχοι,

Σας υποβάλλουμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και την παρούσα έκθεση για τη χρήση από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016. Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν 2190/1920,τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν.3556/2007 καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση του ιδίου Νόμου αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ι. Επιδόσεις και χρηματοοικονομική θέση –Επισκόπηση πεπραγμένων

Οι πωλήσεις της εταιρείας ανήλθαν σε € 3,10 εκ. έναντι 3,52 εκ. του 2015. Τα μικτά κέρδη ανήλθαν σε 0,10 εκ. έναντι 0,47 εκ. της προηγούμενης χρήσης. Η μείωση των πωλήσεων οφείλεται στην οικονομική κρίση που πλήτει την χώρα και ιδιαίτερα τον χώρο του βιβλίου. Η μείωση του μικτού κέρδους οφείλεται στην έκδοση τίτλων με μικρότερη τιμή πώλησης, αλλά και στη αύξηση των πωλήσεων με τιμές προσφοράς.

Οι ζημίες προ φόρων, χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων ανήλθαν σε € 3,08 εκ. έναντι € 2,36 εκ. για το έτος 2015. Οι ζημίες προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων ανήλθαν σε € 4,05 εκ. έναντι € 2,81 εκ. για το έτος 2015, αυξημένες λόγω των προβλέψεων επισφαλειών ύψους € 1,92 εκ. το 2016 έναντι € 0,65 εκ. το 2015. Οι ζημίες προ φόρων ανήλθαν σε € 4,68 εκ. έναντι € 4,21 εκ. του έτους 2015. Οι ζημίες προήλθαν από τη συνήθη λειτουργία της εταιρείας κατά € 2,76 εκ. και από απομείωση στοιχείων ενεργητικού συνολικού ποσού κατά € 1,92 εκ. έναντι € 3,08 εκ. από τη συνήθη λειτουργία της εταιρείας και € 1,13 εκ. από απομείωση στοιχείων ενεργητικού το 2015. Παρατηρείται μια επιδείνωση των αποτελεσμάτων λόγω της μείωσης του μικτού κέρδους, το οποίο προβλέπεται να αυξηθεί με την επιλογή εμπορικών τίτλων και μείωσης προσφορών, αλλά και λόγω αυξημένων προβλέψεων επισφαλειών που δεν αποτελούν έκτακτο γεγονός.

Οι ζημίες μετά φόρων ανήλθαν σε € 4,35 εκ. έναντι € 4,24 εκ. για το έτος 2015. Τα λειτουργικά έξοδα της εταιρείας (χωρίς κόστος αποθεμάτων, αποσβέσεις και προβλέψεις) μειώθηκαν κατά € 0,64 εκ. για την εταιρεία και € 0,69 εκ. για τον Όμιλο συγκριτικά με το 2015 αντίστοιχα. Η πτωτική πορεία των λειτουργικών δαπανών συνεχίζεται με απόφαση της Διοίκησης της Εταιρείας. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία μειώθηκαν κατά € 0,59 εκ. έναντι της προηγούμενης χρήσης, λόγω αποσβέσεων. Τα υπόλοιπα των πελατών και λοιπών απαιτήσεων μειώθηκαν κατά € 0,94 εκ. κυρίως λόγω πιο αυστηρής πιστωτικής πολιτικής που επέλεξε η Εταιρεία και της διενέργειας αυξημένων προβλέψεων επισφαλειών και μειωμένου κύκλου εργασιών. Τα αποθέματα της Εταιρείας παρέμειναν στα ίδια επίπεδα.

Το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού μειώθηκε κατά € 2,60 εκ. έναντι της προηγούμενης χρήσης, οφειλόμενο κατά € 0,94 εκ. λόγω της μείωσης των πελατών και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων και κατά € 1,31 εκ. λόγω της μείωσης των λοιπών απαιτήσεων που οφείλεται σε εξοδοποίηση προκαταβολών, κυρίως συγγραφέων.

Ο τραπεζικός δανεισμός αυξήθηκε κατά € 0,50 εκ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο για τη χρήση 2016 προτείνει τη μη διανομή μερίσματος λόγω της ύπαρξης ζημιών.

Όσον αφορά τον όμιλο, τα αποτελέσματα είναι και αυτά ανάλογα και ζημιογόνα, διότι περιλαμβάνει τα στοιχεία της θυγατρικής Εκδόσεις Επίκαιρα Α.Ε, η οποία είναι ζημιογόνος € 0,20 εκ., έναντι κερδών € 0,05 εκ. το 2015, λόγω της κρίσης και στον περιοδικό τύπο.

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες που απεικονίζουν την επίδοση του Ομίλου και της Εταιρείας στη χρήση 2016 σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση 2015 αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα. Στα μεγέθη του ομίλου έχουν προστεθεί τα μεγέθη της ενοποιούμενης θυγατρικής «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.» ενώ συγκρίσιμα στοιχεία προηγούμενων περιόδων είναι τα στοιχεία της εταιρείας όπως αυτά είχαν δημοσιευθεί.

Ε.Ο.Λ. ΑΒΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ 31/12/2016

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ				
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Κύκλος Εργασιών	-12,23%	-33,21%	-11,88%	-34,45%
Κέρδη προ φόρων	-43,77%	-5,43%	-11,01%	40,05%
Κέρδη μετά από φόρους και αμοιβές ΔΣ	-33,04%	-5,31%	-2,66%	-39,43%
Ενσώματων παγίων σε αξία κτήσης	0,00%	-3,74%	0,00%	-3,74%
Συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων	-18,22%	-14,66%	-18,59%	-16,45%
ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ				
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Περιθώριο μικτού κέρδους	3,49%	12,78%	3,32%	13,50%
Περιθώριο καθαρού κέρδους(προ φόρων)	-132,11%	-80,64%	-150,93%	-119,82%
Περιθώριο καθαρού κέρδους(μετά φόρων)	-123,29%	-81,34%	-146,45%	-120,55%
Περιθώριο EBITDA	-0,89	-0,55	-0,99	-0,67
ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ (ΗΜΕΡΕΣ)				
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Απαιτήσεων	266	302	303	356
Προμηθευτών	142	143	148	155
Αποθεμάτων	371	383	442	455
ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ				
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Άμεση Ρευστότητα (ΚΕ-Αποθ)/ΒΥ	0,19	0,39	0,18	0,39
Έμμεση Ρευστότητα (ΚΕ/ΒΥ)	0,39	0,65	0,40	0,66
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ξένα/Ιδια Κεφάλαια	-5,13	30,27	-5,79	17,74
Τραπεζικές Υποχρεώσεις/Ιδια Κεφάλαια	-3,82	22,70	-4,5	13,75
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Χρηματοοικονομικά έξοδα/Μικτό Κέρδος	-486,82%	-119,50%	-608,73%	-135,47%
Χρηματοοικονομικά έξοδα/Αποτελέσματα προ φόρων & τόκων	19,12%	23,36%	23,33%	22,87%

ΙΙ. Προβλεπόμενη εξέλιξη-Προοπτικές

Η Ελληνική Οικονομία υποδέχθηκε το 2017 με αυξημένη αβεβαιότητα που προκύπτει από τις έντονες διακυμάνσεις στην εξέλιξη των διαπραγματεύσεων της χώρας με τους θεσμούς για τον οικονομικό σχεδιασμό των επόμενων ετών και των σχετικών μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Η μη ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων μέχρι σήμερα, επιφέρει ουσιώδεις επιπτώσεις στο εθνικό παραγόμενο προϊόν και στην καταναλωτική και αποταμιευτική συμπεριφορά των πολιτών. Έτσι, ήδη, ο αρχικός στόχος για ικανοποιητική ανάκαμψη του ΑΕΠ το 2017 κατά 2,5% (μετά από μια χρονιά που χαρακτηρίστηκε από έντονες τριμηνιαίες διακυμάνσεις και μηδενική ανάκαμψη) φαίνεται να περιορίζεται σε χαμηλότερα επίπεδα, αναλόγως των εξελίξεων, ενώ στο επίπεδο των

τραπεζικών καταθέσεων, αυτές εμφανίζουν υποχώρηση στο πρώτο τρίμηνο κατά περίπου 3,5 δις €, έχοντας ουσιαστικά απωλέσει το ήμισυ της σημαντικής αύξησης που παρουσίασαν το 2016. Παράλληλα, η αναμενόμενη επίδραση των ήδη νομοθετημένων φορολογικών μέτρων, η ανησυχία για περαιτέρω υποχώρηση του καθαρού εισοδήματος των εργαζομένων (είτε αμέσως με μείωση των αποδοχών, είτε εμμέσως με αύξηση των όποιων κρατήσεων) και η αβεβαιότητα για νέες επιβαρύνσεις που θα προκύψουν από τις συζητήσεις με τους εξωτερικούς δανειστές της χώρας, έχουν επιδράσει αρνητικά στην εσωτερική κατανάλωση κατά τους πρώτους αυτούς μήνες του 2017.

Είναι προφανές ότι, οι επιπτώσεις των συνθηκών αυτών επηρεάζουν πρωτίστως και πιο άμεσα τις επιχειρήσεις με προϊόντα που απευθύνονται στη εσωτερική αγορά λιανικής, όπως η ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ. Δύο ακόμα συνθήκες στο μακροοικονομκό επίπεδο που επηρεάζουν όμως σημαντικά τις εργασίες και τα αποτελέσματα του Ομίλου συνιστούν α) η διατήρηση για πλέον των 20 μηνών των κεφαλαιακών περιορισμών στις τραπεζικές συναλλαγές και στην κίνηση κεφαλαίων, οι οποίες, παρά τις ενέργειες για βελτίωση των εγκριτικών διαδικασιών από πλευράς πολιτείας, δεν παύουν να συνθέτουν ένα παράγοντα κόστους και λειτουργικής αρρυθμίας στις επιχειρήσεις και β) οι ιδιαίτερα υψηλοί συντελεστές φορολογίας, σε συνδυασμό με τις ολοένα αυξανόμενες ασφαλιστικές εισφορές, που καθιστούν λιγότερα ανταγωνιστικές τις ελληνικές εταιρίες, ιδίως όταν αυτές συγκρίνονται με αυτές που έχουν φορολογική έδρα σε γειτονικές χώρες που μάλιστα έχουν ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και επομένως απολαμβάνουν το σύνολο των σχετικών ωφελημάτων. Υπό τα παραπάνω δεδομένα, οποιαδήποτε πρόβλεψη για την εξέλιξη της χρήσης 2017, ενέχει υψηλές πιθανότητες αποκλίσεων και επομένως είναι εξαιρετικά παρακινδυνευμένη.

Η ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ στηριζόμενη στην ευέλικτη δομή της μπορεί να προσαρμόζει άμεσα στην εμπορική της πολιτική στις μεταβαλλόμενες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες και κάθε φορά να επιτυγχάνει το βέλτιστο αποτέλεσμα.

Το 2016 ήταν έτος αρνητικό, ο κύκλος εργασιών της μειώθηκε, το αποτέλεσμα ήταν αρνητικό, με κυριότερο λόγο την απομείωση στοιχείων του Ενεργητικού. Για την αντιμετώπισή της η εταιρεία προέβει και θα προβεί σε περαιτέρω μείωση του λειτουργικού κόστους και σε πιο αποτελεσματική προώθηση των προιόντων της.
Στόχος της εταιρείας είναι η διεύρυνση και ανάπτυξη του παραδοσιακού αντικειμένου που είναι η παραγωγή και εμπορία βιβλίων. Η μεγάλη παραγωγική δυνατότητα της εταιρείας σε εκτυπώσεις, δίνει τη δυνατότητα σε περαιτέρω διείσδυση στο χώρο των εκτυπώσεων, όχι μόνο βιβλίων αλλά και κάθε μορφής εντύπου, η οποία δεν έχει έως τώρα τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
Παρά την παρούσα οικονομική κρίση η οποία έχει επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα και τις ροές της εταιρείας, οι απαραίτητοι για τη συνέχιση της λειτουργίας του ομίλου και της εταιρείας πόροι καλύπτονται από την επιχειρηματική δραστηριότητα της εταιρείας, την εφαρμογή πολιτικής εισπράξεων, την ρευστοποίηση απαιτήσεων, την αναδιάρθρωση της εταιρικής δομής καθώς και οποιοδήποτε άλλο μέσο προκύψει ή θεωρηθεί κατάλληλο από τη διοίκηση. Θεωρείται σημαντικό να σημειωθεί ότι στις υποχρεώσεις της εταιρείας δεν περιλαμβάνονται μεταχρονολογημένες επιταγές της. Η διοίκηση της εταιρείας θεωρεί ότι η αρχή της λειτουργούσας επιχείρησης είναι η βάση για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων και διαθέτει επάρκεια πόρων οι οποίοι θεμελιώνουν την ανωτέρω αρχή.

Το 2017 αναμένεται να είναι έτος συνέχισης της οικονομικής κρίσης με ακόμη εντονότερη προσπάθεια βελτίωσης των αποτελεσμάτων και της θέσης της εταιρείας.Όσον αφορά τον όμιλο η εταιρεία προτίθεται να στηρίξει περαιτέρω τη θυγατρική της «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΑΕ» λόγω προοπτικών περαιτέρω κυκλοφορίας του περιοδικού ΕΠΙΚΑΙΡΑ και βελτίωσης του αποτελέσματος.

ΙΙΙ. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Τα κυριότερα χρηματοπιστωτικά μέσα της εταιρείας αποτελούνται από συμμετοχές σε συγγενείς και λοιπές επιχειρήσεις, ομολογιακό και λοιπά δάνεια, μετρητά και βραχυπρόθεσμες καταθέσεις. Ο κυριότερος σκοπός αυτών των χρηματοπιστωτικών μέσων είναι η παροχή χρηματοδότησης για τις εργασίες της εταιρείας. Η εταιρεία κατέχει επίσης διάφορα άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα όπως εμπορικές απαιτήσεις και εμπορικές υποχρεώσεις, τα οποία προκύπτουν άμεσα από τις εργασίες της. Οι κυριότεροι κίνδυνοι που προκύπτουν από χρηματοπιστωτικά μέσα εξετάζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και εγκρίνει αρχές για τη διαχείριση κάθε ενός από αυτούς τους κινδύνους, οι οποίες συνοψίζονται πιο κάτω.

Κίνδυνος μεταβολών των επιτοκίων: Η έκθεση της εταιρείας σε επιτοκιακό κίνδυνο αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

Ανάλυση Ευαισθησίας

Χρήση 2016		**Κίνδυνος Επιτοκίου**	
Λογαριασμοί	**Λογιστική Αξία**	**0,50%**	**-0,50%**
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	1.134.094,00	-5.670,47	5.670,47
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	13.567.782,22	-67.838,91	67.838,91
Φόρος Εισοδήματος (29%)		-21.317,72	21.317,72
Καθαρή Επίδραση στα Αποτελέσματα		-52.191,66	52.191,66
Χρήση 2015		**Κίνδυνος Επιτοκίου**	
Λογαριασμοί	**Λογιστική Αξία**	**0,50%**	**-0,50%**
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	2.804.298,08	-14.021,49	14.021,49
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	11.298.329,23	-56.491,65	56.491,65
Φόρος Εισοδήματος (26%)		-20.448,81	20.448,81
Καθαρή Επίδραση στα Αποτελέσματα		-50.064,33	50.064,33

Η εταιρεία εκτίθεται σε επιτοκιακό κίνδυνο από δάνεια μεταβλητού επιτοκίου. Η ανάλυση της ευαισθησίας υποθέτει παράλληλη μεταβολή των επιτοκίων κατά ± 0,5% που κατά την κρίση της διοίκησης θεωρείται εύλογη.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Ο όγκος των συναλλαγών της εταιρείας που διενεργούνται σε ξένο νόμισμα είναι επουσιώδους μεγέθους.

Κίνδυνος μεταβολής τιμών: Ο κίνδυνος που προκύπτει για την εταιρεία από μεταβολές στις τιμές αγαθών είναι ελάχιστος.

Πιστωτικός κίνδυνος: Η εταιρεία συναλλάσσεται αποκλειστικά με αναγνωρισμένα και φερέγγυα αντισυμβαλλόμενα μέρη. Είναι πολιτική της εταιρείας όπως όλοι οι πελάτες οι οποίοι επιθυμούν να συναλλάσσονται επί πιστώσει υποβάλλονται σε διαδικασίες πιστοληπτικού ελέγχου. Επιπρόσθετα, οι εμπορικές απαιτήσεις παρακολουθούνται σε συνεχή βάση με αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση του κινδύνου από επισφαλείς απαιτήσεις. Για συναλλαγές που γίνονται σε νομίσματα εκτός από το κύριο νόμισμα της σχετικής λειτουργικής μονάδας, η εταιρεία δεν προσφέρει πιστωτικές διευκολύνσεις χωρίς την ειδική έγκριση του τμήματος πιστώσεων. Όσο αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας, που αποτελούνται από μετρητά και αντίστοιχα μετρητών, ο κίνδυνος για την εταιρεία απορρέει από τη μη τήρηση των συμβατικών όρων από τον αντισυμβαλλόμενο, με μέγιστη έκθεση ίση με τη

λογιστική αξία των μέσων. Δεν υπάρχουν σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου εντός της εταιρείας.

Η ληκτότητα των εμπρόθεσμων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων του Ομίλου και της εταιρείας αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	0-3 μήνες	**3-6 μήνες**	**6-12 μήνες**	**>1 έτος**	**Σύνολο**
2016	904.766,42	251.363,31	287.646.86	1.156.219,22	**2.599.995,81**
2015	789.723,04	307.022,66	569.020,25	1.735.456,18	**3.401.312,13**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	0-3 μήνες	**3-6 μήνες**	**6-12 μήνες**	**>1 έτος**	**Σύνολο**
2016	819.533,50	236.304,31	265.481,60	1.169.222,08	**2.490.541,49**
2015	729.381,78	305.171,51	568.898,35	1.683.291,21	**3.286.742,85**

Κίνδυνος ρευστότητας: Ο κίνδυνος ρευστότητας συνδέεται με την ανάγκη για επαρκή χρηματοδότηση της δραστηριότητας και της ανάπτυξης της εταιρείας Οι ανάγκες ρευστότητας γίνονται αντικείμενο διαχείρισης μέσω προσεκτικής παρακολούθησης των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων χρεών. Η εταιρεία διασφαλίζει ότι υπάρχουν επαρκείς πιστωτικές διευκολύνσεις ώστε να είναι σε θέση να καλύπτει τις επιχειρηματικές της ανάγκες.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της εταιρείας έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
2016	**0-6 μήνες**	**6-12 μήνες**	**1-5 έτη**	**> 5 έτη**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμα δάνεια			824.784,00	309.310,00	1.134.094,00
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	13.361.586,22		206.196,00		13.567.782,22
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	296.842,30	95.099,27	274.527,64	106343,70	772.812,91
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	683.954,31	344.570,29	2.145.927,65	46.063,73	3.220.515,98
2015	**0-6 μήνες**	**6-12 μήνες**	**1-5 έτη**	**> 5 έτη**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμα δάνεια			2.804.298,08		2.804.298,08
Βραχυπρόθεσμα δάνεια		11.298.329,23			11.298.329,23
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	386.105,65	156.852,80	291.013,88		833.972,33
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	309.855,60	426.346,60	1.739.514,33		2.475.716,53

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
2016	**0-6 μήνες**	**6-12 μήνες**	**1-5 έτη**	**> 5 έτη**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμα δάνεια			824.784,00	309.310,00	1.134.094,00
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	13.361586,22		206.196,00		13.567.782,22
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	224.570,17	87.129,47	242.379,84	106.297,92	660.377,40
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	616.951,85	306.333,19	1.593.516,18	45.398,73	2.562.199,68

2015	0-6 μήνες	6-12 μήνες	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Μακροπρόθεσμα δάνεια			2.804.298,08		2.804.298,08
Βραχυπρόθεσμα δάνεια		11.298329,23			11.298.329,23
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	313.533,98	151.017,44	245.184,56		709.735,98
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	300.853,93	324.473,83	1.409.589,11		2.034.916,87

Λοιποί σημαντικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες: Η Εταιρεία έχει σημαντική θέση στον κλάδο της και στο αντικείμενό της, και συνεπώς δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερους κίνδυνους και αβεβαιότητες πέραν αυτών που αντιμετωπίζει το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα στα πλαίσια της υπάρχουσας οικονομικής συγκυρίας.

IV Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης

Δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης.

Επεξηγηματική Έκθεση προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων κατ' άρθρο 11^{α} Ν.3371/2005

(α) διάρθρωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται στις 31/12/2016 σε ποσό € 7.734.375 διαιρούμενο σε 7.734.375 μετοχές, ονομαστικής αξίας € 1,00. Κάθε μετοχή δεν παρέχει άλλο δικαίωμα εκτός από την αξίωση του μερίσματος που διανέμεται σύμφωνα με το καταστατικό και σε περίπτωση διάλυσης της εταιρείας, επί του αναλογούντος σε αυτήν μέρους της εκκαθαρισθησομένης εταιρικής περιουσίας. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις κάθε μετοχής παρακολουθούν τον κατά το Νόμο κύριο αυτής ,η κυριότητα δε του τίτλου αυτής ή η απόκτηση δικαιώματος ή επικαρπίας επί μετοχής της εταιρείας, καθώς και οποιαδήποτε συναλλαγή με αυτή συνεπάγεται αυτοδίκαια την αποδοχή από το μέτοχο ή το δικαιούχο ή το συναλλαγέντα, του καταστατικού της εταιρείας και των νόμιμων αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των μετοχών και του Διοικητικού Συμβουλίου.

(β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται από το Καταστατικό της περιορισμοί στη μεταβίβαση τους. Έναντι του ληφθέντος ομολογιακού δανείου από την Εθνική Τράπεζα υπάρχει περιορισμός μεταβίβασης των μετοχών της οικογένειας, έτσι ώστε το συνολικό ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας και τα δικαιώματα ψήφου στην εταιρεία να μην κατέλθουν κάτω του 67%.

(γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του π.δ. 51/1992

Οι κύριοι μέτοχοι που κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από το 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της παρατίθενται παρακάτω:

ΜΕΤΟΧΟΣ	ΤΕΜΑΧΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΗΛΙΑΣ ΑΝΤ. ΛΙΒΑΝΗΣ	2.657.113	34,35%
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΝΤ. ΛΙΒΑΝΗ	2.608.323	33,72%
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΙΒΑΝΗ συζ. ΑΝΤ.	937.570	12,12%
ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	1.531.369	19,80%
ΣΥΝΟΛΟ	**7.734.375**	**100,00%**

(δ) Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές που παρέχουν στους κατόχους της ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

(ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

(στ) Συμφωνίες μετόχων της εταιρείας

Δεν έχει γνωστοποιηθεί στην εταιρεία καμιά συμφωνία μεταξύ των μετόχων που να συνεπάγεται περιορισμούς στην μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

(ζ) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπονται από το καταστατικό της εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την τροποποίηση των διατάξεων αυτού, δε διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα του Κ.Ν 2190/1920.

(η) Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ίδιων μετοχών

Κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη σύσταση της εταιρείας ή μέσα σε πέντε έτη από τη σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών του, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο με την έκδοση νέων μετοχών. Το ποσό των αυξήσεων δε μπορεί να υπερβεί το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου που έχει ήδη καταβληθεί από την ημερομηνία λήψης της σχετικής απόφασης από τη Γενική Συνέλευση. Η παραπάνω εξουσία μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα 5 έτη για κάθε ανανέωση.

Σχετικά με την αγορά ιδίων μετοχών από την εταιρεία(σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν 2190/1920),η υλοποίηση γίνεται μόνο με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει με σχετική απόφασή του, τους βασικούς όρους της ανωτέρω συναλλαγής.

(θ) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

(ι) Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της εταιρείας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της εταιρείας, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους ,εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

IV. Παράθεση των σημαντικών συναλλαγών που καταρτίστηκαν ανάμεσα στον εκδότη και συνδεδεμένα με αυτόν πρόσωπα

Οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24 αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί: ‘

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Συναλλαγές με συγγενείς Εταιρείες				
Πωλήσεις αποθεμάτων προς ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	**12.481,62**	**52.192,66**	12.481,62	52.192,66
Αγορές αποθεμάτων από ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	**0,00**	**0,00**	0,00	0,00
Απαιτήσεις από συγγενείς Εταιρείες				
Απαιτήσεις από ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	**775.085,65**	**770.974,46**	775.085,65	770.974,46
Συναλλαγές με θυγατρικές Εταιρείες				
Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών προς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.			6.000,00	14.533,60
Αγορές αποθεμάτων & υπηρεσιών από ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.			8.970,68	10.312,14
Απαιτήσεις από θυγατρικές επιχειρήσεις				
Απαιτήσεις από ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.			0,00	12.766,61
Υποχρεώσεις προς θυγατρικές επιχειρήσεις				
Υποχρεώσεις προς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.			11.977,62	---
Παροχές προς τη Διοίκηση				
Μισθοί και αμοιβές Δ.Σ	**140.865,60**	**140.865,60**	140.865,60	140.865,60
Βραχυπρόθεσμες παροχές προς εργαζομένους	**157.367,07**	**159.612,07**	157.367,07	159.612,07
Σύνολο παροχών προς τη Διοίκηση	**298.227,67**	**300.477,67**	**298.227,67**	**300.477,67**
Απαιτήσεις από Διευθυντικά Στελέχη	**16.971,07**	**0,00**	16.971,07	0,00
Υποχρεώσεις προς Διευθυντικά Στελέχη	**25.232,74**	**7.665,00**	18.897,74	1.850,00

3. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης Ν 3873/2010

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο όρος «εταιρική διακυβέρνηση» (corporate governance) περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες διοικούνται και ελέγχονται. Η εταιρική διακυβέρνηση αρθρώνεται ειδικότερα ως ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), τους μετόχους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της Εταιρείας, εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι που αυτή αντιμετωπίζει κατά τη λειτουργία της, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων, οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά τη διαδικασία εφαρμογής των παραπάνω.

Η αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση διαδραματίζει ουσιαστικό και πρωτεύοντα ρόλο στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και, στην ενδυνάμωση των εσωτερικών δομών λειτουργίας τους , ενώ η αυξημένη διαφάνεια που προάγει έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση στο σύνολο της οικονομικής τους δραστηριότητας με προφανές όφελος ιδίως για τους μετόχους αλλά και για τους λοιπούς εμπλεκόμενους (stakeholders).

Τον Οκτώβριο του έτους 2013 δημοσιοποιήθηκε ο νέος Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος συνετάγη με πρωτοβουλία του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) και του Χρηματιστηρίου Αθηνών, και κατόπιν τροποποιήθηκε στο πλαίσιο της πρώτης αναθεώρησής του από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ).

Το ΕΣΕΔ ιδρύθηκε το 2012 και είναι αποτέλεσμα της σύμπραξης των Ελληνικών Χρηματιστηρίων (ΕΧΑΕ) και του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), που αναγνώρισαν από κοινού τη συμβολή της εταιρικής διακυβέρνησης στη διαρκή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και την αδιάκοπη μεγέθυνση της αξιοπιστίας της ελληνικής αγοράς και συστηματικά έκτοτε εργάζεται στην κατεύθυνση αυτή.

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

1.1 Γνωστοποίηση οικειοθελούς συμμόρφωσης της Εταιρείας με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Στη χώρα μας το πλαίσιο της εταιρικής διακυβέρνησης έχει αναπτυχθεί κυρίως μέσω της υιοθέτησης υποχρεωτικών κανόνων βάσει του ν. 3016/2002, όπως ισχύει, που επιβάλλει, μεταξύ άλλων, την συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων εκτελεστικών μελών στα Διοικητικά Συμβούλια ελληνικών εταιρειών των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονται σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, τη θέσπιση και τη λειτουργία μονάδας εσωτερικού ελέγχου και την υιοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας. Επιπλέον μεταγενέστερα νομοθετήματα ενσωμάτωσαν στο ελληνικό δίκαιο τις ευρωπαϊκές οδηγίες εταιρικού δικαίου, δημιουργώντας νέους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης, όπως ο ν. 3693/2008 που επιβάλλει την σύσταση επιτροπών ελέγχου και ο ν. 3884/2010 που αφορά σε δικαιώματα των μετόχων και πρόσθετες εταιρικές υποχρεώσεις γνωστοποιήσεων προς τους μετόχους κατά το στάδιο προετοιμασίας μίας Γενικής Συνέλευσης, με στόχο την προστασία και αποτελεσματικότερη ενημέρωση του συνόλου των μετόχων. Επίσης ο νόμος 3873/2010 ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη την υπ' αριθ. 2006/46/ΕC Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λειτουργώντας με τον τρόπο αυτό ως υπενθύμιση της ανάγκης θέσπισης Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αποτελώντας ταυτόχρονα τον θεμέλιο λίθο του.

Η Εταιρεία συμμορφώνεται πλήρως με τις επιταγές και τις ρυθμίσεις των κατά τα ανωτέρω αναφερομένων νομοθετικών κειμένων. Η Εταιρεία δηλώνει και κατά την παρούσα χρήση ότι κατά το παρόν χρονικό στάδιο υιοθετεί ως Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΚΕΔ) τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που διαμορφώθηκε από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) (διαθέσιμο στο http://www.helex.gr/el/esed), στον οποίο Κώδικα δηλώνει ότι υπάγεται με τις ακόλουθες αποκλίσεις και εξαιρέσεις.

1.2 Αποκλίσεις από τον ΚΕΔ και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις του Κώδικα που δεν εφαρμόζει η Εταιρεία και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής

Η Εταιρεία βεβαιώνει με την παρούσα δήλωση ότι εφαρμόζει πιστά και απαρέγκλιτα τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας αναφορικά με την εταιρική διακυβέρνηση (κ.ν. 2190/1920, ν. 3016/2002), οι οποίες διαμορφώνουν το ελάχιστο περιεχόμενο οποιουδήποτε Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, που απευθύνεται σε εταιρείες των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά.

Σημαντικό στοιχείο του ΚΕΔ αποτελεί η υιοθέτηση του προτύπου της εξήγησης της μη συμμόρφωσης της Εταιρείας με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές του ΚΕΔ. Αυτό σημαίνει ότι ο ΚΕΔ ακολουθεί την προσέγγιση «συμμόρφωση ή εξήγηση» και απαιτεί από τις εισηγμένες εταιρείες που επιλέγουν να τον εφαρμόζουν να δημοσιοποιούν την πρόθεσή τους αυτή και είτε να συμμορφώνονται με το σύνολο των ειδικών πρακτικών του ΚΕΔ, είτε να εξηγούν τους λόγους μη συμμόρφωσής τους με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές.

Σε σχέση με τις εν λόγω πρόσθετες πρακτικές και αρχές που καθιερώνει ο ΚΕΔ υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή ορισμένες αποκλίσεις (συμπεριλαμβανομένης της περιπτώσεως της μη εφαρμογής), για τις οποίες αποκλίσεις ακολουθεί ανάλυση καθώς και επεξήγηση των λόγων που τις δικαιολογούν.

•Μέρος Α΄- Το Διοικητικό Συμβούλιο και τα μέλη του

Ι. Ρόλος και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

- το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει προβεί στη σύσταση ξεχωριστής επιτροπής, η οποία προϊσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για εκλογή στο Δ.Σ. και προετοιμάζει προτάσεις προς το Δ.Σ. όσον αφορά τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών και των βασικών ανώτατων στελεχών. Η απόκλιση αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι η πολιτική της Εταιρείας σε σχέση με τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών του ΔΣ και των βασικών ανώτατων στελεχών, όπως αποτυπώνεται

ιστορικά και στις οικονομικές της καταστάσεις είναι πάγια, συνεπής, σταθερή και λελογισμένη, προσαρμόζεται πάντοτε στις εκάστοτε κρατούσες οικονομικές συνθήκες και διασφαλίζεται η πιστή και απαρέγκλιτη τήρησή της από το ΔΣ, προκειμένου να αποφεύγονται φαινόμενα καταβολής αμοιβών που δεν βρίσκονται σε αντιστοιχία αφενός με τις παρεχόμενες υπηρεσίες και αφετέρου και ιδίως με την γενικότερη οικονομική κατάσταση που επικρατεί στη χώρα.
Επισημαίνεται συναφώς ότι η μέχρι σήμερα πολιτική αμοιβών της Εταιρίας δεν περιλαμβάνει μεταβλητές αποδοχές (πχ πριμ ή stock options) και επομένως περιορίζεται ουσιαστικά η σημασία ύπαρξης της υπό συζήτηση επιτροπής.
Περαιτέρω, η μη ύπαρξη ξεχωριστής επιτροπής η οποία προϊσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για εκλογή στο ΔΣ εξηγείται από το γεγονός ότι τα υποψήφια προς εκλογή στο ΔΣ μέλη, από συστάσεως της Εταιρείας μέχρι και σήμερα πληρούν όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις και παρέχουν όλα τα εχέγγυα για την απονομή προς αυτά της ιδιότητας του μέλους του ΔΣ, διακρίνονται για την υψηλή επαγγελματική τους κατάρτιση, τις γνώσεις, τα προσόντα και την εμπειρία τους, ξεχωρίζουν για το ήθος και την ακεραιότητα του χαρακτήρα τους και ως εκ τούτου στο πλαίσιο της αποτελεσματικότητας και της ευελιξίας που διακρίνει την γενικότερη οργάνωση και λειτουργία της Εταιρείας, δεν έχει ανακύψει μέχρι στιγμής ανάγκη συγκρότησης τέτοιας επιτροπής.

ΙΙ. Μέγεθος και σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

- το Δ.Σ. δεν αποτελείται από επτά (7) έως δεκαπέντε (15) μέλη.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας «η Εταιρεία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από τρία (3) έως επτά (7) μέλη». Η απόκλιση αυτή μπορεί να γίνει ευχερώς αντιληπτή καθόσον το μέγεθος και η εν γένει οργάνωση της Εταιρείας τόσοι σε εταιρικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο Ομίλου, η πάγια αρχή και φιλοσοφία της για την ύπαρξη ευέλικτων και αποτελεσματικών δομών οργάνωσης και διοίκησης αλλά και η ελεγχόμενη και στοχευμένη επέκταση της Εταιρείας, τόσο γεωγραφικά, όσο και σε επίπεδο αριθμού καταστημάτων, δεν δικαιολογούν την ύπαρξη πολυπληθούς συμβουλίου, η λειτουργία του οποίου δε θα ήταν ευέλικτη, και αποτελεσματική, ανταποκρινόμενη στις απαιτήσεις της εποχής αλλά και στη γενικότερη φιλοσοφία της Εταιρείας.

- η πολιτική της ποικιλομορφίας συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων για τα μέλη του Δ.Σ. όπως αυτή έχει υιοθετηθεί από το Δ.Σ. θα αναρτάται στον εταιρικό ιστότοπο. Στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης θα πρέπει να περιλαμβάνεται ειδική αναφορά: α) στην πολιτική ποικιλομορφίας που εφαρμόζεται από την Εταιρεία ως προς τη σύνθεση του ΔΣ και των ανώτατων διευθυντικών στελεχών και β) το ποσοστό εκπροσώπησης κάθε φύλου αντίστοιχα.

Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποτελείται κατά την παρούσα χρονική στιγμή κατά πλειοψηφία από άνδρες, ήτοι εκ των συνολικά έξι (6) μελών του ΔΣ, τα πέντε (5) είναι άνδρες και το έκτο είναι γυναίκα. Η απόκλιση αυτή δικαιολογείται από την αδυναμία ανευρέσεως κατά το παρόν χρονικό διάστημα στελεχών που να ανήκουν στο γυναικείο φύλο και οι οποίες να ανταποκρίνονται από πλευράς κυρίως εμπειρίας στο επίπεδο που έχει τεθεί αναφορικά με τα μέλη του ΔΣ αλλά και στις αυξημένες απαιτήσεις που συνδέονται με την ιδιότητα αυτή, λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών που παρουσιάζει η Εταιρεία. Μεταξύ των προτεραιοτήτων της Εταιρείας στο μέλλον συγκαταλέγεται η εύρεση και προσθήκη στο Δ.Σ. ικανών εκπροσώπων του γυναικείου φύλου, χωρίς όμως να μπορεί να προσδιορισθεί με απόλυτη ακρίβεια το χρονικό σημείο συμμόρφωσης της Εταιρείας με την ως άνω πρακτική που καθιερώνει ο ΚΕΔ, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο αποτελεί συνάρτηση αφενός μεν της εκδήλωσης σχετικού ενδιαφέροντος και αφετέρου της εύρεσης ατόμων που πληρούν τις ως άνω προϋποθέσεις.
Σε κάθε περίπτωση η εν λόγω αναζήτηση δεν μπορεί να αναδειχθεί σε αυτοσκοπό, ούτε να διαταράξει τον αποτελεσματικό τρόπο λήψεως εταιρικών αποφάσεων και την εύρυθμη λειτουργία του συγκεκριμένου συλλογικού οργάνου. Αναφορικά δε με τα διευθυντικά στελέχη, ο αριθμός εκπροσώπων του γυναικείου φύλου παραμένει σταθερός διαχρονικά.

ΙΙΙ. Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου

- δεν θεσπίζεται ρητή διάκριση μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου. Η απόκλιση αυτή οφείλεται στο ότι δεν κρίνεται σκόπιμη η δημιουργία αυτής της διάκρισης ενόψει της οργανωτικής δομής και λειτουργίας της Εταιρείας. Εάν και εφόσον

διαφοροποιηθούν οι ανάγκες της Εταιρείας, θα αξιολογηθεί εκ νέου η αναγκαιότητα θέσπισης ρητής διάκρισης μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου. Σε κάθε περίπτωση η κατοχή της ιδιότητας του Διευθύνοντος Συμβούλου και από τον Αντιπρόεδρο του ΔΣ ουσιαστικά ικανοποιεί την ως άνω απαίτηση, καθώς δημιουργεί έναν ομότιμο πόλο διοίκησης και εκπροσώπησης της Εταιρείας.

- το Δ.Σ. δεν διορίζει ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μέλη του.

Η απόκλιση αυτή αντισταθμίζεται από τον διορισμό εκτελεστικού Αντιπροέδρου, καθόσον κατά την παρούσα χρονική στιγμή αξιολογείται ως προεξάρχουσας σημασίας η καθημερινή και ουσιαστική συνδρομή του Προέδρου εκ μέρους του Αντιπροέδρου και η παροχή κάθε δυνατής βοήθειας προς αυτόν προκειμένου να ασκεί αποτελεσματικά τα εκτελεστικά του καθήκοντα και να συμβάλει τα μέγιστα στην επίτευξη των εταιρικών στόχων προς όφελος όλων, ήτοι των μετόχων και των εργαζομένων αυτής, των πελατών της, του Δ.Σ., των διευθυντικών και λοιπών ανωτάτων στελεχών της.

IV. Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

- το Δ.Σ. δεν έχει υιοθετήσει ως μέρος των εσωτερικών κανονισμών της Εταιρείας πολιτικές που να εξασφαλίζουν ότι το Δ.Σ. διαθέτει επαρκή πληροφόρηση ώστε να βασίζει τις αποφάσεις του αναφορικά με τις συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών σύμφωνα με το πρότυπο του συνετού επιχειρηματία. Αυτές οι πολιτικές θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται στις συναλλαγές των θυγατρικών της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη. Η Δ.Ε.Δ. θα πρέπει να περιλαμβάνει ειδική αναφορά στις πολιτικές που εφαρμόζονται από την Εταιρεία σε σχέση με τα παραπάνω.

Μολονότι δεν υφίσταται ειδική και συγκεκριμένη πολιτική στην κατεύθυνση αυτή, η οποία διαμορφώνει το πλαίσιο απόκτησης επαρκούς πληροφόρησης εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου, ώστε να βασίζει τις αποφάσεις του για τις συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών στο πρότυπο του συνετού επιχειρηματία, το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και επομένως και στις συναλλαγές μεταξύ Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν μερών, καταβάλλει την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία, ώστε οι εν λόγω συναλλαγές να είναι αφενός μεν απολύτως διαφανείς και σύμφωνες με τους όρους και συνθήκες της αγοράς (arm's length) αφετέρου δε σε απόλυτη συμβατότητα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, όπως αυτό προσδιορίζεται από τις σχετικές διατάξεις τόσο της εταιρικής όσο και της φορολογικής νομοθεσίας. Η ίδια επιμέλεια ακολουθείται και αναφορικά με τις συναλλαγές των θυγατρικών της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη.

Εφόσον κριθεί απαραίτητο η Εταιρεία θα προχωρήσει στην συγκρότηση ομάδας εργασίας περί καθορισμού των εφαρμοστέων διαδικασιών για την εξασφάλιση και την απόκτηση εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου επαρκούς πληροφόρησης, ώστε να βασίζει τις αποφάσεις του για τις συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών στο πρότυπο του συνετού επιχειρηματία, πάντως κατά την παρούσα χρονική στιγμή ενόψει των καθετοποιημένων δομών οργάνωσης και λειτουργίας της Εταιρείας, οι οποίες επιτρέπουν την άμεση και ανά πάσα στιγμή πρόσβαση στην αναγκαία πληροφόρηση, προ της λήψεως οιασδήποτε αποφάσεως, τέτοια ανάγκη δεν υφίσταται.

- δεν υφίσταται υποχρέωση αναλυτικής γνωστοποίησης τυχόν επαγγελματικών δεσμεύσεων των μελών του Δ.Σ. (συμπεριλαμβανομένων και σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα) πριν από το διορισμό τους στο Δ.Σ.

Η απόκλιση αυτή εξηγείται από το γεγονός ότι τα μέλη του ΔΣ διακρίνονται για το υψηλό μορφωτικό τους επίπεδο, την επίδειξη επαγγελματισμού και έμπρακτης αφοσίωσης προς την Εταιρεία και ως εκ τούτου παρά την έλλειψη θεσμοθετημένης υποχρέωσης αναλυτικής γνωστοποίησης τυχόν επαγγελματικών δεσμεύσεων των μελών του ΔΣ πριν την εκλογή τους σε αυτό, θα προέβαιναν άνευ ετέρου στη σχετική γνωστοποίηση εάν έκριναν ότι υπάρχει οποιοσδήποτε κίνδυνος σύγκρουσης συμφερόντων ή επηρεασμού ψυχολογικού, επαγγελματικού , οικονομικού ή οιουδήποτε άλλου χαρακτήρα.

V. Ανάδειξη υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου τα μέλη του Δ.Σ. δεν εκλέγονται με μέγιστη θητεία τεσσάρων (4) χρόνων.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας «η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πέντε (5) έτη». Η περιορισμένη απόκλιση αυτή οφείλεται στην αναγκαιότητα αποφυγής εκλογής Διοικητικού Συμβουλίου σε μικρά χρονικά διαστήματα, γεγονός το οποίο συνεπάγεται την επιβάρυνση της Εταιρείας με έξοδα για την τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας και την συνεχή υποβολή νομιμοποιητικών εγγράφων ενώπιον των συνεργαζόμενων τραπεζικών, πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών νομικών ή φυσικών προσώπων. Άλλωστε η πρόβλεψη για μέγιστη διάρκεια της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ανερχόμενη σε τέσσερα (4) έτη ενέχει τον κίνδυνο να μην δύναται το εκλεγμένο ΔΣ να ολοκληρώσει το έργο του και να τίθεται υπό διακινδύνευση η αποτελεσματική διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων και η διαχείριση της εταιρικής περιουσίας, λόγω της συχνής εναλλαγής διοικήσεων και της ενδεχόμενης διάστασης απόψεων που ενδέχεται να υφίστανται αναφορικά με την προώθηση των συμφερόντων και δραστηριοτήτων της Εταιρείας.

- δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων για το Δ.Σ.

Η απόκλιση αυτή δικαιολογείται από το μέγεθος, την δομή και την λειτουργία της Εταιρείας κατά την παρούσα χρονική στιγμή, τα οποία δεν καθιστούν αναγκαία την ύπαρξη επιτροπής ανάδειξης υποψηφιοτήτων. Άλλωστε κάθε φορά που τίθεται θέμα εκλογής νέου Διοικητικού Συμβουλίου, η Διοίκηση της Εταιρείας φροντίζει να εξασφαλίζει την ύπαρξη και εφαρμογή διαφανούς διαδικασίας, αξιολογεί το μέγεθος και την σύνθεση του υπό εκλογή ΔΣ, εξετάζει τα προσόντα, τις γνώσεις, τις απόψεις, τις ικανότητες, την εμπειρία, το ήθος και την ακεραιότητα του χαρακτήρα των υποψηφίων μελών και ως εκ τούτου εκπληρώνεται στο ακέραιο το έργο που θα επιτελούσε η επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων εάν υφίστατο.

VI. Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

- δεν υφίσταται συγκεκριμένος κανονισμός λειτουργίας του Δ.Σ.

Η απόκλιση αυτή εξηγείται από το γεγονός ότι οι διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρείας θεωρούνται επαρκείς για την εν γένει οργάνωση και λειτουργία του ΔΣ και διασφαλίζουν την πλήρη, ορθή και έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων του και την επαρκή εξέταση όλων των θεμάτων επί των οποίων λαμβάνει αποφάσεις.

- το Δ.Σ. στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους δεν υιοθετεί ημερολόγιο συνεδριάσεων και 12μηνο πρόγραμμα δράσης, το οποίο δύναται να αναθεωρείται ανάλογα με τις ανάγκες της Εταιρείας.

Η απόκλιση αυτή γίνεται εύκολα κατανοητή από το γεγονός ότι όλα τα μέλη του ΔΣ της Εταιρείας είναι κάτοικοι του νομού Αττικής και ως εκ τούτου είναι ευχερής η σύγκληση και η συνεδρίαση του ΔΣ, κάθε φορά που το επιβάλλουν οι ανάγκες της Εταιρείας ή ο νόμος, χωρίς την ύπαρξη προκαθορισμένου αυστηρού προγράμματος δράσεως.

- δεν υφίσταται πρόβλεψη για υποστήριξη του Δ.Σ. κατά την άσκηση του έργου του από ικανό, εξειδικευμένο και έμπειρο εταιρικόγραμματέα, ο οποίος θα παρίσταται στις συνεδριάσεις του.

Η απόκλιση αυτή αιτιολογείται από το γεγονός της ύπαρξης άρτιας τεχνολογικής υποδομής για την πιστή καταγραφή και αποτύπωση των συνεδριάσεων του ΔΣ, ένεκα της φύσης και του κλάδου δραστηριοποίησης της Εταιρείας. Περαιτέρω όλα τα μέλη του ΔΣ έχουν δυνατότητα, εφόσον παρίσταται σχετική ανάγκη, προσφυγής στις υπηρεσίες των νομικών συμβούλων της Εταιρείας προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση του ΔΣ με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το νέο ΚΕΔ χρέη εταιρικού γραμματέα μπορεί να επιτελέσει είτε ένας ανώτατος υπάλληλος είτε ο νομικός σύμβουλος, ενώ έργο του εταιρικού γραμματέα είναι η παροχή πρακτικής υποστήριξης προς τον Πρόεδρο και τα υπόλοιπα μέλη του ΔΣ, ατομικά και συλλογικά, με απώτερο σκοπό και στόχο την πλήρη συμμόρφωση του ΔΣ με τις νομικές και καταστατικές απαιτήσεις και προβλέψεις. Η Εταιρεία εξετάζει σε διαρκή βάση την αναγκαιότητα θεσπίσεως θέσεως εταιρικού γραμματέα.

- δεν υφίσταται πρόβλεψη για ύπαρξη προγραμμάτων εισαγωγικής ενημέρωσης για τα νέα μέλη του Δ.Σ. αλλά και τη διαρκή επαγγελματική επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη.

Η απόκλιση αυτή εξηγείται από το γεγονός ότι ως μέλη του ΔΣ προτείνονται πρόσωπα που διαθέτουν ικανή και αποδεδειγμένη εμπειρία, υψηλό μορφωτικό επίπεδο και διαπιστωμένες οργανωτικές και διοικητικές ικανότητες. Άλλωστε βασική αρχή που διέπει τη λειτουργία του Ομίλου αποτελεί η διαρκής επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού και των στελεχών αυτού και η ενίσχυση της εταιρικής συνείδησης σε όλα τα επίπεδα μέσω της διεξαγωγής ανά τακτά χρονικά διαστήματα επιμορφωτικών σεμιναρίων ανάλογα με τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται το εκάστοτε μέλος και τα καθήκοντα με τα οποία έχει επιφορτισθεί, ήτοι η διαρκής επιμόρφωση διέπει ως αρχή την όλη φιλοσοφία και λειτουργία της Εταιρείας και δεν περιορίζεται στα μέλη του ΔΣ.

- δεν υφίσταται πρόβλεψη για παροχή επαρκών πόρων προς τις επιτροπές του Δ.Σ. για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους και για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων στο βαθμό που χρειάζονται.

Η απόκλιση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η Διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει και εγκρίνει ανά περίπτωση δαπάνες για την ενδεχόμενη πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων με βάση τις εκάστοτε εταιρικές ανάγκες, επί σκοπώ συγκράτησης των λειτουργικών δαπανών της Εταιρείας.

VII. Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου

- η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. και των επιτροπών του δεν λαμβάνει χώρα τουλάχιστον κάθε δύο (2) χρόνια, και δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένη διαδικασία. Το ΔΣ δεν αξιολογεί την επίδοση του Προέδρου του σε διαδικασία στην οποία προΐσταται ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος ή άλλο μη εκτελεστικό μέλος του, ελλείψει ανεξάρτητου Αντιπροέδρου.

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή δεν υφίσταται θεσμοθετημένη διαδικασία με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του, ούτε αξιολογείται η επίδοση του Προέδρου του Δ.Σ. κατά την διάρκεια διαδικασίας στην οποία προΐσταται ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος ή άλλο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ελλείψει ανεξάρτητου Αντιπροέδρου.

Η διαδικασία αυτή δεν θεωρείται ως αναγκαία ενόψει της οργανωτικής δομής της Εταιρείας, καθόσον μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν υφίστανται στεγανά και όποτε παρίσταται ανάγκη ή διαπιστώνονται αδυναμίες ή δυσλειτουργίες αναφορικά με την οργάνωση και λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου, λαμβάνουν χώρα συναντήσεις και διεξοδικές συζητήσεις, στις οποίες αναλύονται τα προβλήματα που παρουσιάζονται, ασκείται κριτική σε ληφθείσες αποφάσεις και λοιπές ενέργειες ή δηλώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, μηδενός εξαιρουμένου. Άλλωστε το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί και επανεξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα την προσήκουσα υλοποίηση των ληφθεισών αποφάσεών του, με βάση τα τεθέντα στοχο-χρονοδιαγράμματα, ενώ το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογείται σε ετήσια βάση από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, σύμφωνα με τις αρχές και τη διαδικασία που περιγράφεται αναλυτικά τόσο στον κ.ν. 2190/1920, όσο και στο Καταστατικό της Εταιρείας.

Η Εταιρεία προκειμένου να συμμορφωθεί με την εν λόγω πρακτική του ΚΕΔ βρίσκεται στην φάση εξέτασης της σκοπιμότητας εισαγωγής συστήματος ελέγχου και αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου, η ολοκλήρωση της οποίας δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με ακρίβεια.

•Μέρος Β΄- Εσωτερικός έλεγχος

Ι. Εσωτερικός έλεγχος-Επιτροπή Ελέγχου

- η επιτροπή ελέγχου δεν συνέρχεται τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές τον χρόνο.

Η απόκλιση αυτή εξηγείται από την σύγκληση και την συνεδρίαση της επιτροπής ελέγχου όταν ανακύπτουν ουσιώδη ζητήματα που αφορούν την διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας. Άλλωστε ζητούμενο δεν είναι η πραγματοποίηση συνεδριάσεων άνευ αντικειμένου, αλλά η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας, η εξέταση σε περιοδική βάση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου αυτής, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι κυριότεροι κίνδυνοι προσδιορίζονται και αντιμετωπίζονται με ορθό τρόπο, η διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων κατά την διενέργεια συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη και η

απόκτηση επαρκούς πληροφόρησης αναφορικά με την χρηματοοικονομική απόδοση της Εταιρείας. Ωστόσο, ο εσωτερικός έλεγχος ενημερώνει το Δ.Σ. της Εταιρείας, 4 φορές το χρόνο σύμφωνα με το νόμο, για τα αποτελέσματα του ελέγχου του. Επισημαίνεται συναφώς ότι, ούτε ο πρόσφατος νόμος 4449/2017 που αναφέρεται και στην Επιτροπή Ελέγχου και έχει προέλθει από σχετική Κοινοτική Νομοθεσία, περιλαμβάνει οποιαδήποτε πρόβλεψη για τον ελάχιστον αριθμό συνεδριάσεων της Επιτροπής κατ' έτος.

- δεν υφίσταται ειδικός και ιδιαίτερος κανονισμός λειτουργίας της επιτροπής ελέγχου.

Η απόκλιση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι τα βασικά καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της επιτροπής ελέγχου περιγράφονται επαρκώς στις κείμενες νομοθετικές διατάξεις και ως εκ τούτου η Εταιρεία δεν θεωρεί αναγκαία κατά την παρούσα χρονική στιγμή την κατάρτιση ειδικότερου κανονισμού λειτουργίας της ως άνω επιτροπής, καθόσον αυτό που προέχει είναι η πιστή τήρηση και απαρέγκλιτη εφαρμογή του υφισταμένου κανονιστικού πλαισίου.

- δεν διατίθενται ιδιαίτερα κονδύλια στην επιτροπή ελέγχου για την εκ μέρους της χρήση υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων.

Η απόκλιση αυτή αιτιολογείται από την παρούσα σύνθεση της επιτροπής ελέγχου και τις εξειδικευμένες γνώσεις και την εμπειρία των μελών της, οι οποίες διασφαλίζουν την ορθή και αποτελεσματική λειτουργία της επιτροπής και την εκπλήρωση των καθηκόντων της στο ακέραιο με αποτέλεσμα να μην καθίσταται αναγκαία η χρήση υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, εάν κριθεί σκόπιμη και ενδεδειγμένη η συνδρομή εξωτερικών συμβούλων, επί σκοπώ περαιτέρω βελτίωσης της δομής και λειτουργίας της επιτροπής, είναι αυτονόητο ότι η Εταιρεία θα θέσει στην διάθεσή της όλα τα απαραίτητα κονδύλια.

•Μέρος Γ΄- Αμοιβές

Ι. Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών

- δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών, αποτελούμενη αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη, ανεξάρτητα στην πλειονότητά τους, η οποία έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των αμοιβών των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν ρυθμίσεις για τα καθήκοντα της εν λόγω επιτροπής, την συχνότητα συνεδριάσεών της και για άλλα θέματα που αφορούν την λειτουργία της.

Η απόκλιση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η σύσταση της εν λόγω επιτροπής, ενόψει της δομής και της εν γένει λειτουργίας της Εταιρείας δεν έχει αξιολογηθεί ως αναγκαία μέχρι σήμερα και τούτο γιατί η Διοίκηση της Εταιρείας που επιμελείται της διαδικασίας καθορισμού των αμοιβών και της υποβολής των σχετικών, φροντίζει ώστε αυτή (διαδικασία καθορισμού αμοιβών) να χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα, διαφάνεια και επαγγελματισμό, απαλλαγμένη από συγκρούσεις συμφερόντων. Όσον αφορά τον καθορισμό των αμοιβών των μελών του Δ.Σ., εκτελεστικών και μη, η Διοίκηση της Εταιρείας ενεργεί με γνώμονα την δημιουργία μακροπρόθεσμης εταιρικής αξίας, την διατήρηση των αναγκαίων ισορροπιών και την προώθηση της αξιοκρατίας, ώστε η επιχείρηση να προσελκύει στελέχη που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την αποτελεσματική λειτουργία της Εταιρείας.

Το Δ.Σ. κατά τον προσδιορισμό της αμοιβής των μελών του Δ.Σ. και ιδιαίτερα των εκτελεστικών, λαμβάνει υπόψη του τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους, την επίδοσή τους σε σχέση με προκαθορισμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους, την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις προοπτικές της Εταιρείας, το ύψος των αμοιβών για παροχή παρόμοιων υπηρεσιών σε ομοειδείς εταιρείες καθώς και το ύψος των αμοιβών των εργαζομένων στην Εταιρεία και σε ολόκληρο τον Όμιλο.

Από την περιγραφόμενη κατά τα ανωτέρω διαδικασία καθορισμού των αμοιβών των μελών του Δ.Σ., εκτελεστικών και μη, και των κριτηρίων που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό αυτών, προκύπτει με σαφήνεια ότι δεν παρίσταται ανάγκη σύστασης ιδιαίτερης επιτροπής αμοιβών, καθόσον τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες αυτής ασκούνται αποτελεσματικά από το Διοικητικό της Συμβούλιο.

- οι συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του ΔΣ δεν προβλέπουν ότι το ΔΣ μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus που έχει απονεμηθεί, λόγω παραπτωμάτων ή

ανακριβών οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού.

Η απόκλιση αυτή εξηγείται από το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν καταβάλλονται μεταβλητές αποδοχές και ειδικότερα bonus υπό μορφή χρηματικών ποσών, σε στελέχη της Διοίκησης. Σε κάθε περίπτωση, η θεωρητική ανάγνωση θα κατέγραφε ότι τα τυχόν δικαιώματα bonus (όταν και εφόσον υφίστανται) ωριμάζουν μόνο μετά την οριστική έγκριση και τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων.

- η αμοιβή κάθε εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. δεν εγκρίνεται από το Δ.Σ. μετά από πρόταση της επιτροπής αμοιβών, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών αυτού.

Η απόκλιση αυτή οφείλεται στο ότι δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα.

•Μέρος Δ΄ - Σχέσεις με τους μετόχους

Ι. Επικοινωνία με τους μετόχους

- η Εταιρεία δεν έχει υιοθετήσει ειδική πρακτική αναφορικά με την επικοινωνία της με τους μετόχους, η οποία περιλαμβάνει την πολιτική της Εταιρείας σχετικά με την υποβολή ερωτήσεων από τους μετόχους προς το ΔΣ.

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή δεν υφίσταται θεσμοθετημένη ειδική διαδικασία σχετικά με την υποβολή ερωτήσεων από τους μετόχους προς το Διοικητικό Συμβούλιο, καθόσον οποιοσδήποτε από τους μετόχους έχει την δυνατότητα να απευθύνεται στην Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων, υποβάλλοντας αιτήματα και ερωτήσεις, τα οποία, εφόσον κριθεί ως αναγκαίο, διαβιβάζονται ομαδοποιημένα στο Διοικητικό Συμβούλιο για περαιτέρω επεξεργασία και η σχετική απάντηση ή ενημέρωση αποστέλλεται αμελλητί στον ενδιαφερόμενο.

Η απευθείας επικοινωνία των μετόχων με το ΔΣ, σε περιπτώσεις πέραν, προφανώς, της Γενικής Συνέλευσης, θα δημιουργούσε δυσχέρειες στην απρόσκοπτη λειτουργία του ΔΣ, καθώς θα επιβάρυνε τα μέλη αυτού με σημαντικό όγκο ατελέσφορης εν πολλοίς εργασίας, ενώ παράλληλα μια τέτοια επικοινωνία θα αξιολογείτο αρνητικά και υπό το πρίσμα της αρχής της ισοδύναμης πληροφόρησης των μετόχων της Εταιρείας. Εξάλλου η θεσμικά υφισταμένη και λειτουργούσα Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων υπηρετεί αυτόν ακριβώς τον σκοπό, είναι δε υπεύθυνη για την ροή της πληροφόρησης που διοχετεύεται στους μετόχους.

Περαιτέρω, οι διατάξεις του άρθρου 39 του κ.ν. 2190/1920 περιγράφουν με λεπτομερή τρόπο την διαδικασία συμμετοχής των μετόχων της μειοψηφίας στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων, διαδικασία η οποία τηρείται απαρέγκλιτα σε κάθε Τακτική ή Έκτακτη Γενική Συνέλευση, προκειμένου να εξασφαλίζεται με τον τρόπο αυτό η προσήκουσα, έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των μετόχων αναφορικά με την πορεία των εταιρικών υποθέσεων.

Εν τούτοις και παρά την ύπαρξη των ανωτέρω αναφερομένων δικλείδων, η Εταιρεία εξετάζει το ενδεχόμενο υιοθέτησης ειδικής πολιτικής σχετικά με την αναβάθμιση της διαδικασίας υποβολής ερωτήσεων από τους μετόχους προς την Εταιρεία, μέσω της Υπηρεσίας Εξυπηρέτησης Μετόχων, πλην όμως εξακολουθεί να θεωρεί ότι η απευθείας επικοινωνία οιουδήποτε μετόχου με τα μέλη του ΔΣ δεν είναι ούτε αναγκαία ούτε ενδεδειγμένη.

ΙΙ. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων

- δεν παρατηρήθηκε κάποια απόκλιση

Γενική σημείωση αναφορικά με το χρονικό σημείο άρσης της μη συμμόρφωσης της Εταιρείας με τις ειδικές πρακτικές που υιοθετεί ο ΚΕΔ Όπως αναφέρθηκε παραπάνω (βλ. Εισαγωγή της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης) ο υφιστάμενος ΚΕΔ, όπως ισχύει από τον Οκτώβριο 2013, ακολουθεί την προσέγγιση «συμμόρφωση ή εξήγηση» και απαιτεί από τις εισηγμένες εταιρείες που επιλέγουν να τον εφαρμόζουν να δημοσιοποιούν την πρόθεσή τους αυτή και είτε να συμμορφώνονται με το σύνολο των ειδικών πρακτικών του Κώδικα, είτε να εξηγούν τους λόγους μη συμμόρφωσής τους με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές.

Περαιτέρω, η σχετική εξήγηση των λόγων μη συμμόρφωσης με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές, δεν περιορίζεται μόνον σε απλή αναφορά της γενικής αρχής ή της ειδικής πρακτικής με την οποία δεν συμμορφώνεται η Εταιρεία, αλλά πρέπει, μεταξύ άλλων, να αναφέρει κατά πόσον η απόκλιση

από τις διατάξεις του ΚΕΔ είναι χρονικά περιορισμένη και πότε η Εταιρεία προτίθεται να ευθυγραμμισθεί με τις διατάξεις αυτού.
Οι αποκλίσεις της Εταιρείας από τις πρακτικές που καθιερώνει ο ΚΕΔ δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπόκεινται σε αυστηρό χρονικό περιορισμό, δεδομένου ότι οι εν λόγω πρακτικές δεν ανταποκρίνονται στην φύση της λειτουργίας, στην δομή, την οργανωτική διάρθρωση, την παράδοση, τις εταιρικές αρχές, φιλοσοφία και αξίες, το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τις ανάγκες της Εταιρείας και ενδεχομένως η συμμόρφωση με αυτές να καταστήσει πιο δύσκολη την εφαρμογή της ουσίας των αρχών του ΚΕΔ.
Σε κάθε περίπτωση οιοσδήποτε Κώδικας δεν μπορεί, ούτε προορίζεται να υποκαταστήσει το πλαίσιο των αρχών, αξιών και δομών οργάνωσης και λειτουργίας οιασδήποτε Εταιρείας και συνακόλουθα δεν νοείται η υιοθέτηση διατάξεων που δεν είναι συμβατές με τις αρχές αυτές.
Πάντως η Εταιρεία εξετάζει κατ' έτος τις υφιστάμενες αποκλίσεις από τις ειδικές πρακτικές που καθιερώνει ο ΚΕΔ, διερευνά , με βάση τα εκάστοτε δεδομένα που ισχύουν, τόσο σε επίπεδο αγοράς όσο και σε επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας της Εταιρείας, την πιθανότητα συμμόρφωσης με αυτές και παράλληλα εξετάζει το ενδεχόμενο κατάρτισης και διαμόρφωσης δικού της Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, η ταυτότητα και οι ρυθμίσεις του οποίου θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες της Εταιρείας, θα προωθήσουν την μακροπρόθεσμη επιτυχία και θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα της Εταιρείας.

Άλλες αποκλίσεις με τον Κώδικα

Η Εταιρία έχει συμμορφωθεί με τις διατάξεις του κώδικα. Εξαιρετικά μέχρι σήμερα απόκλιση με τον κώδικα αποτελούν και τα εξής:

1) Στο καταστατικό της εταιρίας δεν προβλέπεται διαδικασία στις Γενικές Συνελεύσεις για ψηφοφορία ηλεκτρονικά ή δια αλληλογραφίας . Προβλέπεται όμως δυνατότητα του Διοικητικού Συμβουλίου να αποφασίσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, τέτοια διαδικασία.

2) Δεν υπάρχει διαδικασία που να προβλέπει ότι ο διορισμός εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ως μη εκτελεστικού σε εταιρία συνδεδεμένη με την εισηγμένη, βάσει του άρθρου 42 παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/192, πρέπει να εγκρίνεται Διοικητικό Συμβούλιο.

3) Δεν έχουν γνωστοποιηθεί άλλες επαγγελματικές δεσμεύσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Ωστόσο σύμφωνα με το Νόμο, κάθε μέλος οφείλει να αποκαλύπτει έγκαιρα τα ίδια συμφέροντά του, και κάθε άλλη σύγκρουση συμφερόντων με αυτά της Εταιρίας και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών.

4) Δεν έχει συσταθεί για την ανάδειξη των υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου μετά την υποβολή σ΄ αυτό σχετικών υποψηφιοτήτων και δεν υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών.

1.3 Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου

Η Εταιρεία εφαρμόζει πιστά τις προβλέψεις του κειμένου ως άνω νομοθετικού πλαισίου σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση. Δεν υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή εφαρμοζόμενες πρακτικές επιπλέον των ως άνω προβλέψεων. Ως ανώνυμη εταιρία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η εταιρία ακολουθεί την κείμενη νομοθεσία και ως προς τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης ακολουθεί τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τον νόμο 3873/2010. Οι εφαρμοζόμενες αρχές και πρακτικές από την εταιρία αποτυπώνονται στο Καταστατικό, στον

εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, και σε άλλους κανονισμούς ή πολιτικές της εταιρίας που ρυθμίζουν της επί μέρους λειτουργίες της.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τα ακόλουθα:

Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Αριθμός συνεδριάσεων που συμμετείχε	Ημ/νία Ανάληψης καθηκόντων	Ημ/νία λήξης θητείας
Παναγιώτα Α. Λιβάνη	Πρόεδρος	8	01/07/2009	30/06/2019
Ηλίας Α. Λιβάνης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος	8	01/07/2009	30/06/2019
Αντώνιος Λιβάνης	Μέλος – Μη εκτελεστικό	8	01/07/2009	30/06/2019
Παναγιώτης Ζαχόπουλος	Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό	1	01/07/2019	22/05/2016
Δημήτριος Βάντσης	Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό	8	01/07/2009	30/06/2019
Θεοφύλακτος Σγουρόπουλος	Μέλος – Εκτελεστικό	8	01/07/2014	30/6/2019
Ευτύχιος Δασκαλάκης	Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό	7	23/05/2016	30/6/2019

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας κατά την χρήση του 2016 πραγματοποίησε 8 συνεδριάσεις.
Το ως άνω Διοικητικό Συμβούλιο εξελέγη από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας που πραγματοποιήθηκε την 30η Ιουνίου 2014 και η θητεία του είναι πενταετής, ισχύουσα μέχρι την 30η Ιουνίου 2019.
Με την από 23.05.2016 απόφαση του Δ.Σ. αντικαταστάθηκε μέλος του Δ.Σ., το οποίο πλέον έχει ως άνω. Καχωρήθηκε στο Γ.Ε.ΜΗ. την 14.02.2017 με Κωδικούς Αριθμούς Καταχώρησης 441412.
2.2.2 Τα συνοπτικά βιογραφικά στοιχεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν ως ακολούθως:
i) Παναγιώτα Λιβάνη του Αντωνίου, Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου (εκτελεστικό μέλος) απόφοιτος Πάντειου Πανεπιστημίου Αθηνών, Εκδότης.
ii) Ηλίας Λιβάνης του Αντωνίου, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας (εκτελεστικό μέλος), Νομικές Σπουδές, Εκδότης.
iii) Αντώνιος Λιβάνης του Ηλία, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (μη εκτελεστικό μέλος), Οικονομικές Σπουδές, Εκδότης.
iv) Ευτύχιος Δασκαλάκης του Χαραλάμπους, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος), Πολιτικές Σπουδές, Δημόσιος Υπάλληλος.
v) Δημήτριος Βάντσης του Γεωργίου, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος), Οικονομολόγος-Κοστολόγος με μεταπτυχιακό, Ελεύθερος Επαγγελματίας
vi) Θεοφύλακτος Σγουρόπουλος του Λάμπρου, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (εκτελεστικό μέλος), Σπουδές Marketing, Ιδιωτικός Υπάλληλος.

2.3 Επιτροπή Ελέγχου
2.3.1 Η Εταιρεία συμμορφούμενη πλήρως με τις προβλέψεις και τις επιταγές του ν. 3693/2008 εξέλεξε κατά την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων που έλαβε χώρα την 25 Αυγούστου του 2010 Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee) αποτελούμενη από τα ακόλουθα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας:

1) κ. Αντώνιος Λιβάνης του Ηλία,
2) κ. Δημήτριος Βάντσης του Γεωργίου και
3) κ. Ευτύχιος Δασκαλάκης του Χαραλάμπους.
Σημειώνεται ότι εκ των ανωτέρω μελών, τα δύο (2) τελευταία είναι και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
2.3.2. Εντός του 2017, ο νόμος 3693/2008, αντικαταστάθηκε από το Νόμο 4449/2017 (ΦΕΚ Α 7/24.01.2017) «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις». Σύμφωνα με το νεότερο νόμο, ως προς τα θέματα της Επιτροπής Ελέγχου, τα μέλη αυτής είναι ανεξάρτητα από την Εταιρεία, βάσει του ορισμού περί ανεξαρτησίας που προβλέπεται στις διατάξεις του Ν. 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης, η δε εποπτεία της τήρησης των διατάξεων σχετικά με την εν λόγω Επιτροπή, ασκείται πλέον από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η Εταιρεία αναμένεται να προσαρμοστεί άμεσα στις διατάξεις του νέου νόμου, στα σημεία όπου απαιτείται η προσαρμογή.
2.3.3 Οι αρμοδιότητες και υποχρεώσεις της Επιτροπής Ελέγχου, σύμφωνα πλέον με το άρθρο 44 του νόμου 4449/2017, συνίστανται στα ακόλουθα:
α) ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου και επεξηγεί πώς συνέβαλε ο υποχρεωτικός έλεγχος στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ποιος ήταν ο ρόλος της επιτροπής ελέγχου στην εν λόγω διαδικασία,
β) παρακολουθεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και υποβάλλει συστάσεις ή προτάσεις για την εξασφάλιση της ακεραιότητάς της,
γ) παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, διασφάλισης της ποιότητας και διαχείρισης κινδύνων της επιχείρησης και, κατά περίπτωση, του τμήματος εσωτερικού ελέγχου της, όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της εταιρίας, χωρίς να παραβιάζει την ανεξαρτησία της, δ) παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ετήσιων και ιδίως την απόδοσή του, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε πορίσματα και συμπεράσματα της αρμόδιας αρχής (στη συγκεκριμένη περίπτωση πρόκειται για την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων),
ε) επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην εταιρία και στ) είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες που θα διοριστούν.
2.3.4 Η Επιτροπή Ελέγχου κατά την διάρκεια της χρήσεως 2016 (01.01.2016-31.12.2016) συνεδρίασε δύο (2) φορές.
2.3.5 Διευκρινίζεται ότι ο Τακτικός Ελεγκτής της Εταιρείας, που διενεργεί τον έλεγχο των ετησίων και των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων, δεν παρέχει άλλου είδους μη ελεγκτικές υπηρεσίες προς την Εταιρεία ούτε συνδέεται με οποιαδήποτε άλλη σχέση με την Εταιρεία προκειμένου να διασφαλίζεται με τον τρόπο αυτό η αντικειμενικότητα, η αμεροληψία και η ανεξαρτησία του, με την εξαίρεση των υπηρεσιών διασφάλισης που αφορούν στην διενέργεια του ειδικού φορολογικού ελέγχου που απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65Α του ν. 4174/2013 του οποίου ελέγχου εκδίδεται το «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό».

***3. Γενική Συνέλευση των μετόχων**

3.1 Τρόπος λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης και βασικές εξουσίες αυτής

3.1.1 Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας, και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση και ν' αποφαίνεται για όλα τα ζητήματα, που υποβάλλονται σ' αυτήν.
Ειδικότερα η Γενική Συνέλευση είναι αποκλειστικώς αρμόδια να αποφασίζει για:
α) τροποποιήσεις του Καταστατικού. Ως τροποποιήσεις νοούνται και οι αυξήσεις ή μειώσεις του μετοχικού κεφαλαίου, β) την εκλογή των Ελεγκτών, γ) την έγκριση ή μεταρρύθμιση του ισολογισμού και των ετησίων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, δ) τη διάθεση των ετησίων κερδών, ε) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση της Εταιρείας, στ) τη μετατροπή των μετοχών της Εταιρείας , ζ) την παράταση ή συντόμευση της διάρκειας της Εταιρείας, η) τη λύση της Εταιρείας και το διορισμό εκκαθαριστών, θ) την εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των

προσωρινών συμβούλων σε αντικατάσταση συμβούλων που παραιτήθηκαν, πέθαναν ή εξέπεσαν κατ' άλλο τρόπο από το αξίωμά τους.
3.1.2 Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης είναι υποχρεωτικές και για τους μετόχους που είναι απόντες ή διαφωνούν.
3.1.3 Η Γενική Συνέλευση των μετόχων, συγκαλείται πάντοτε από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικά στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου Δήμου εντός του νομού της έδρας, τουλάχιστον μια φορά σε κάθε εταιρική χρήση και πάντοτε μέσα στο πρώτο εξάμηνο από τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να συνέρχεται και στην περιφέρεια του Δήμου όπου βρίσκεται η έδρα του Χρηματιστηρίου Αθηνών.
Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλεί σε έκτακτη συνεδρίαση την Γενική Συνέλευση των μετόχων, όταν το κρίνει σκόπιμο ή αν το ζητήσουν μέτοχοι που εκπροσωπούν το κατά νόμο και το Καταστατικό απαιτούμενο ποσοστό.
3.1.4 Οι αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων, που εκπροσωπούνται σ' αυτή.
Εξαιρετικώς όταν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν: α) τη μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρείας, β) τη μεταβολή της έδρας της Εταιρείας, γ) τη μεταβολή του σκοπού ή του αντικειμένου της επιχειρήσεως της Εταιρείας, δ) τη μετατροπή των μετοχών της Εταιρείας , ε) την επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, στ) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, γενομένη με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός αν γίνεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 16 του κ.ν. 2190/1920, ζ) την έκδοση ομολογιακού δανείου κατά τις διατάξεις των άρθρων 3α και 3β κ.ν. 2190/1920 όπως ισχύει σήμερα, η) τη μεταβολή του τρόπου διαθέσεως των κερδών, θ) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση της Εταιρείας, ι) την παράταση ή μείωση της διαρκείας της Εταιρείας, ια) τη διάλυση της Εταιρείας, ιβ) την παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, και ιγ) κάθε άλλη περίπτωση, κατά την οποία ο νόμος ορίζει ότι για την λήψη ορισμένης αποφάσεως από την Γενική Συνέλευση απαιτείται η απαρτία της παραγράφου αυτής, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα στα θέματα της ημερησίας διατάξεως όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.
3.1.5 Στη Γενική Συνέλευση προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ή, όταν αυτός κωλύεται ο νόμιμος αναπληρωτής του, και ορίζει ως Γραμματέα ένα από τους μετόχους ή τους αντιπροσώπους τους που είναι παρόντες, μέχρι να επικυρωθεί από τη Γενική Συνέλευση ο κατάλογος των μετόχων, που δικαιούνται να μετάσχουν σ' αυτή και εκλεγεί το τακτικό προεδρείο.
3.2 Δικαιώματα των μετόχων και τρόπος άσκησής τους
3.2.1 Δικαιώματα συμμετοχής και ψήφου
3.2.1.1 Οι μέτοχοι ασκούν τα δικαιώματά τους, εν σχέση προς τη Διοίκηση της Εταιρείας, μόνο στις Γενικές Συνελεύσεις και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο και το Καταστατικό. Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μίας (1) ψήφου στη Γενική Συνέλευση, με την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 16 του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει σήμερα.
3.2.1.2 Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετάσχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος στα αρχεία του Συστήματος Αΰλων Τίτλων που διαχειρίζεται η «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.» (Ε.Χ.Α.Ε.), στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες (μετοχές) της Εταιρείας.
Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με την προσκόμιση σχετικής έγγραφης βεβαίωσης του ως άνω φορέα ή εναλλακτικά, με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της Εταιρείας με τα αρχεία του εν λόγω φορέα. Η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία καταγραφής (record date), ήτοι κατά την έναρξη της πέμπτης (5ης) ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, και η σχετική βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με την μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Εταιρεία το αργότερο την τρίτη (3η) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.
3.2.1.3 Έναντι της Εταιρείας θεωρείται ότι έχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση μόνον όποιος φέρει την ιδιότητα του μετόχου κατά την αντίστοιχη ημερομηνία καταγραφής. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του άρθρου 28α του κ.ν. 2190/1920, ο εν λόγω μέτοχος μετέχει στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της.

3.2.1.4 Σημειώνεται ότι η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων (συμμετοχής και ψήφου) δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει την δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής και στην ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.

3.2.1.5 Ο μέτοχος συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση και ψηφίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γενική Συνέλευση ορίζοντας ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει τον εν λόγω μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με τη Γενική Συνέλευση. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο. Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του αντιπροσωπευομένου μετόχου. Κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, μπορεί να προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος: α) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν, β) είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, γ) είναι υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (γ).

Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου του μετόχου γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Εταιρεία με τους ίδιους τύπους, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης.

4. Σύστημα εσωτερικού ελέγχου και διαχείριση κινδύνων

4.1 Κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος εσωτερικού ελέγχου

4.1.1. Ο εσωτερικός έλεγχος της Εταιρείας διενεργείται από την Υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου και πραγματοποιείται σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχου που περιέχεται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας.

Βασικό μέλημα της Διοίκησης της Εταιρείας είναι η διασφάλιση μέσω της εφαρμογής των κατάλληλων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου ότι η όλη οργάνωση του Ομίλου έχει την ικανότητα να αντιμετωπίζει με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα τους κινδύνους εν τη γενέσει τους και σε κάθε περίπτωση να λαμβάνει τα κατάλληλα και ενδεδειγμένα μέτρα για την άμβλυνση των συνεπειών και των δυσμενών επιπτώσεών τους.

Σημειώνεται ότι ο έλεγχος στην βάση του οποίου συντάσσεται και η σχετική Έκθεση διενεργείται εντός του κανονιστικού πλαισίου του ν. 3016/2002, όπως ισχύει σήμερα, και ειδικότερα σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του εν λόγω νόμου.

4.1.2 Κατά την άσκηση του ελέγχου η Υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου λαμβάνει γνώση όλων των αναγκαίων βιβλίων, εγγράφων, αρχείων, τραπεζικών λογαριασμών και χαρτοφυλακίων της Εταιρείας και ζητεί την απόλυτη και διαρκή συνεργασία της Διοικήσεως προκειμένου να της παρασχεθούν όλες οι αιτηθείσες πληροφορίες και στοιχεία με σκοπό την απόκτηση εκ μέρους της εύλογης διασφάλισης για την κατάρτιση μίας Έκθεσης η οποία θα είναι απαλλαγμένη από ουσιώδεις ανακρίβειες σχετικά με τις πληροφορίες και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτήν. Ο έλεγχος δεν περιλαμβάνει οιαδήποτε αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόσθηκαν καθώς επίσης και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς αυτά αποτελούν αντικείμενο του ελέγχου εκ μέρους του νομίμου ελεγκτή της Εταιρείας.

4.1.3 Αντικείμενο του ελέγχου είναι η αξιολόγηση του γενικότερου επιπέδου και των διαδικασιών λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Σε κάθε ελεγχόμενη περίοδο επιλέγονται

ορισμένες περιοχές-πεδία ελέγχου, ενώ σε σταθερή και μόνιμη βάση ελέγχονται και εξετάζονται αφενός μεν η λειτουργία και οργάνωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και αφετέρου η λειτουργία των 2 βασικών Υπηρεσιών που λειτουργούν με βάση τις διατάξεις του ν. 3016/2002, ήτοι η Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων και η Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων.
4.1.4 Επισημαίνεται πάντως ότι τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων παρέχουν λελογισμένη και όχι απόλυτη ασφάλεια, διότι είναι σχεδιασμένα ώστε να περιορίζουν μεν την πιθανότητα επέλευσης των σχετικών κινδύνων, χωρίς ωστόσο να μπορούν να τους αποκλείσουν τελείως.
4.2 Διαχείριση των κινδύνων της Εταιρείας και του Ομίλου σε σχέση με την διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων).
Ο Όμιλος έχει επενδύσει στην ανάπτυξη και συντήρηση προηγμένων μηχανογραφικών υποδομών που εξασφαλίζουν μέσα από σειρά δικλείδων ασφαλείας την ορθή απεικόνιση των οικονομικών μεγεθών. Παράλληλα ανάλυση των αποτελεσμάτων πραγματοποιείται σε ημερήσια βάση καλύπτοντας όλα τα σημαντικά πεδία της επιχειρηματικής δραστηριότητας. πραγματοποιούνται μεταξύ πραγματικών, ιστορικών και προϋπολογισμένων λογαριασμών εσόδων και εξόδων με επαρκή λεπτομερή εξήγηση όλων των σημαντικών αποκλίσεων.
*5. Λοιπά διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας
Δεν υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή άλλα διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας.
*6. Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία
6.1 Το άρθρο 10 παρ. 1 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, προβλέπει τα ακόλουθα σχετικά με τις εταιρείες των οποίων το σύνολο των τίτλων είναι εισηγμένο για διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά:
«1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εταιρείες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 δημοσιεύουν αναλυτικές πληροφορίες ως προς τα εξής:
α) διάρθρωση του κεφαλαίου τους, συμπεριλαμβανομένων των τίτλων που δεν είναι εισηγμένοι προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά κράτους μέλους και, κατά περίπτωση, ένδειξη των διαφόρων κατηγοριών μετοχών με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με κάθε κατηγορία μετοχών και το ποσοστό του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν, β) όλους τους περιορισμούς στη μεταβίβαση τίτλων, όπως τους περιορισμούς στην κατοχή τίτλων ή την υποχρέωση λήψης έγκρισης από την εταιρεία ή από άλλους κατόχους τίτλων, με την επιφύλαξη του άρθρου 46 της οδηγίας 2001/34/ΕΚ, γ) τις σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές (συμπεριλαμβανομένων εμμέσων συμμετοχών μέσω πυραμιδικών διαρθρώσεων ή αλληλοσυμμετοχής) κατά την έννοια του άρθρου 85 της οδηγίας 2001/34/ΕΚ, δ) τους κατόχους κάθε είδους τίτλων που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου και περιγραφή των εν λόγω δικαιωμάτων, ε) τον μηχανισμό ελέγχου που τυχόν προβλέπεται σε ένα σύστημα συμμετοχής των εργαζομένων, εφόσον τα δικαιώματα ελέγχου δεν ασκούνται άμεσα από τους εργαζόμενους, στ) τους κάθε είδους περιορισμούς στο δικαίωμα ψήφου, όπως τους περιορισμούς των δικαιωμάτων ψήφου σε κατόχους δεδομένου ποσοστού ή αριθμού ψήφων, τις προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου, ή συστήματα στα οποία, με τη συνεργασία της εταιρείας, τα χρηματοπιστωτικά δικαιώματα που απορρέουν από τίτλους διαχωρίζονται από την κατοχή των τίτλων, ζ) τις συμφωνίες μεταξύ μετόχων οι οποίες είναι γνωστές στην εταιρεία και δύνανται να συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση τίτλων ή/και στα δικαιώματα ψήφου, κατά την έννοια της οδηγίας 2001/34/ΕΚ, η) τους κανόνες όσον αφορά τον διορισμό και την αντικατάσταση μελών του συμβουλίου καθώς και όσον αφορά την τροποποίηση του καταστατικού, θ) τις εξουσίες των μελών του συμβουλίου, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα έκδοσης ή επαναγοράς μετοχών, ι) κάθε σημαντική συμφωνία στην οποία συμμετέχει η εταιρεία και η οποία αρχίζει να ισχύει, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της εταιρείας κατόπιν δημόσιας προσφοράς εξαγοράς και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής, εκτός εάν, ως εκ της φύσεώς της, η κοινολόγησή της θα προκαλούσε σοβαρή ζημία στην εταιρεία. Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει όταν η εταιρεία είναι ρητά υποχρεωμένη να κοινολογεί παρόμοιες πληροφορίες βάσει άλλων νομικών απαιτήσεων, ια) κάθε συμφωνία που έχει συνάψει η εταιρεία με

τα μέλη του συμβουλίου της ή του προσωπικού της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή εάν τερματισθεί η απασχόλησή τους εξαιτίας της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς.»

6.2 Σχετικά με τα στοιχεία γ, δ, στ, η και θ της παρ. 1 του άρθρου 10 η Εταιρεία δηλώνει τα ακόλουθα:

• ως προς το σημείο γ΄: οι σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές της Εταιρείας είναι οι ακόλουθες: α) Εκδόσεις Επίκαιρα ΑΕ, που εδρεύει στην Αθήνα, στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 100% των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου, β) Νέα Σύνορα Λιβάνης LTD (συγγενής), που εδρεύει στην Λευκωσία Κύπρου, στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 50% των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου.

Περαιτέρω οι σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο και δικαιώματα ψήφου της Εταιρείας, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του ν. 3556/2007 είναι οι ακόλουθες:

• Ηλίας Λιβάνης : 2.657.113 μετοχές και δικαιώματα ψήφου – ποσοστό 34,35% (άμεση συμμετοχή).

• Παναγιώτα Λιβάνη : 2.608.323 μετοχές και δικαιώματα ψήφου – ποσοστό 33,72% (άμεση συμμετοχή).

• Αικατερίνη Λιβάνη : 937.570 μετοχές και δικαιώματα ψήφου – ποσοστό 12,12% (άμεση συμμετοχή).

• ως προς το σημείο δ΄: δεν υφίστανται οιουδήποτε είδους τίτλοι, οι οποίοι παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

• ως προς το σημείο στ΄: δεν υφίστανται γνωστοί περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου (όπως περιορισμοί των δικαιωμάτων ψήφου σε κατόχους δεδομένου ποσοστού ή αριθμού ψήφων, προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου, ή συστήματα στα οποία, μετη συνεργασία της εταιρείας, τα χρηματοπιστωτικά δικαιώματα που απορρέουν από τίτλους διαχωρίζονται από την κατοχή των τίτλων). Αναφορικά με την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου κατά την Γενική Συνέλευση εκτενής αναφορά γίνεται στην Ενότητα 3 της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

• ως προς το σημείο η΄: αναφορικά με τον διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας καθώς και τα σχετικά με την τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας, δεν υφίστανται κανόνες οι οποίοι διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει σήμερα. Οι κανόνες αυτοί περιγράφονται αναλυτικά στην Ενότητα 2.1 της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης

• ως προς το σημείο θ΄: δεν υφίστανται ειδικές εξουσίες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αναφορικά με έκδοση ή την επαναγορά μετοχών. Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης στο σύνολό της αποτελεί αναπόσπαστο σώμα και ειδικό τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης (Διαχείρισης) του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Το Δ.Σ. διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερησίας διάταξης και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Νόμου 3884/2010, η Εταιρία αναρτά στην ιστοσελίδα της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, πληροφορίες σχετικά με :

- την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλισης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων
- τους βασικούς κανόνες και τις πρακτικές συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερησία διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και των προθεσμιών εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν ,
- τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξούσιου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξούσιου, την προτεινόμενη ημερήσια

διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφισα, αλλά και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων,

- το συνολικό αριθμό των μετόχων και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της εταιρίας, ο Διευθύνων Σύμβουλος , ο Γενικός Διευθυντής, ο Οικονομικός Διευθυντής και οι Πρόεδροι των επιτροπών του Δ.Σ. παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί των θεμάτων πού τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινήσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Επιπλέον , στη Γενική Συνέλευση των μετόχων παρίσταται και Υπεύθυνος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρίας.

Κατά τις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης, προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος ορίζει και αυτόν που θα εκτελεί χρέη προσωρινού γραμματέα.

,Μετά την επικύρωση του πίνακα των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου, η Γενική Συνέλευση εκλέγει αμέσως το οριστικό Προεδρείο, το οποίο συγκροτείται από τον Πρόεδρο και τον γραμματέα που εκτελεί και χρέη ψηφολέκτη.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και τις προβλέψεις του Καταστατικού της Εταιρίας.

Ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης διαθέτει επαρκή χρόνο για την υποβολή ερωτήσεων από τους μετόχους.

Στη Γενική Συνέλευση της Εταιρίας μπορεί να συμμετέχει και να ψηφίζει κάθε μέτοχος που εμφανίζεται με την ιδιότητα αυτή στα αρχεία του φορέα στον οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Εταιρίας. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων γίνεται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Ο μέτοχος μπορεί να διορίσει αντιπρόσωπο εφόσον το επιθυμεί .

Επιτροπή ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου διορίζεται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρίας. Τα μέλη που απαρτίζουν την Επιτροπή Ελέγχου είναι ένα μη εκτελεστικό και δυο ανεξάρτητα με εκτελεστικά τα οποία έχουν εμπειρία και γνώση χρηματοοικονομικών και λογιστικών θεμάτων. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφική ψήφο. Η επιτροπή συνέρχεται δύο φορές το χρόνο, ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της. Δύο φορές το χρόνο συναντά τον τακτικό ελεγκτή της εταιρείας, χωρίς την παρουσία των μελών της Διοίκησης.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου είναι τα ακόλουθα:

Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα
Αντώνιος Λιβάνης	Μέλος – Μη εκτελεστικό
Παναγιώτης Ζαχόπουλος	Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό (έως 22/05/2016)
Δημήτριος Βάντσης	Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό
Ευτύχιος Δασκαλάκης	Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό (από 23/05/2016)

Η Επιτροπή Ελέγχου μετά τον διορισμό της με το ανωτέρω σχήμα από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της 25ης Αυγούστου 2010, πραγματοποίησε 2 συνεδριάσεις εντός του 2016.

ΙΙΙ. Περιγραφή του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων σε σχέση με τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Εσωτερικός Έλεγχος

Ο αντικειμενικός σκοπός του Εσωτερικού Ελέγχου είναι η υποστήριξη της Διοίκησης της Εταιρίας στην εκπλήρωση των στόχων της. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, ο Εσωτερικός Έλεγχος υποβάλλει προς την Διοίκηση Εκθέσεις (αναφορές), με τεκμηριωμένες προτάσεις για τη βελτίωση, την αντιμετώπιση και επίλυση των διαπιστούμενων δυσλειτουργιών, αδυναμιών, λαθών και παραλείψεων, θεμάτων σύγκρουσης συμφερόντων, μη αποδοτικότητας και αναποτελεσματικότητας των συστημάτων όλων των δραστηριοτήτων της Εταιρίας που ελέγχονται.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου έχει συσταθεί μετά από σχετική απόφαση του Δ.Σ. -σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία- η οποία αναφέρεται σε αυτό μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, η οποία είναι αρμόδια για την εποπτεία της λειτουργίας του και την αξιολόγησή του.

Κάθε διαχειριστική χρήση, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλει στην Επιτροπή Ελέγχου το Πρόγραμμα Έργων Ελέγχου που θα ακολουθήσει η οποία το εγκρίνει, ενημερώνοντας ακολούθως το Δ.Σ. της εταιρίας.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ενημερώνει την Επιτροπή Ελέγχου για το έργο της μέσω αντίστοιχων τακτικών αναφορών που καταρτίζει και υποβάλλει στο Δ.Σ. σε τριμηνιαία βάση, σε κάθε διαχειριστική χρήση.

Οργανωτική Δομή – Εξουσιοδοτήσεις

Η Εταιρία διαθέτει αντίστοιχη διάρθρωση των Υπηρεσιακών μονάδων ακολουθώντας ένα συγκεκριμένο Οργανόγραμμα με το οποίο καθίσταται σαφής η δομή της λειτουργίας της, καθώς και έναν Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τις εισηγμένες εταιρίες, στον οποίο να αναφέρονται οι ρόλοι και τα αντικείμενα δραστηριότητάς τους.

Το Δ.Σ. της εταιρίας έχει εκχωρήσει συγκεκριμένες αρμοδιότητες και εξουσιοδοτήσεις προς τα όργανα διοίκησης ανάλογα με το επίπεδο διοικητικής ιεραρχίας που κατέχουν, με καταμερισμό ευθυνών και επαρκή έλεγχο των δραστηριοτήτων τους ώστε να καθίσταται δυνατή η

αποτελεσματική λειτουργία της υποστηρίζοντας γενικότερα το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων που άπτονται της χρηματοοικονομικής διαχείρισης.

Εταιρικές Πολιτικές και Διαδικασίες

Η Εταιρία έχει αναπτύξει την θέσπιση αντίστοιχων πολιτικών και διαδικασιών οι οποίες να διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα λειτουργίας των κύριων δραστηριοτήτων της, υποστηρίζοντας τόσο το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που έχει υιοθετήσει όσο και την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων.

Οι θεσπισμένες πολιτικές και διαδικασίες αποτελούν αντικείμενο αξιολόγησης από το Δ.Σ. της εταιρίας με βάση τις αναφορές των υπηρεσιακών μονάδων και των εκθέσεων εσωτερικού ελέγχου, ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση και η επάρκειά τους.

Οι θεσπισμένες πολιτικές και διαδικασίες ανασκοπούνται ώστε να είναι σύγχρονες με το περιβάλλον λειτουργίας, παρέχοντας την πρόσβαση στο προσωπικό της Εταιρίας να πληροφορείται αυτές καθοδηγώντας τη διοικητική ομάδα στην επίτευξη των στόχων της με αποδοτικό τρόπο.

Πληροφοριακό Σύστημα & Επικοινωνία

Η Εταιρία έχει αναπτύξει Πληροφοριακό Σύστημα το οποίο υποστηρίζει την χρηματοοικονομική πληροφόρηση με αποτελεσματικό τρόπο.

Η πληροφόρηση που παρέχεται προστατεύει με την εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών σε θέματα εχεμύθειας και παράτυπου χειρισμού, προστασίας δεδομένων, επαναφοράς και φύλαξης αντιγράφων

ασφαλείας, προστασίας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και πρόληψης κακόβουλων ενεργειών, καταγραφής περιστατικών, διασφαλίζοντας την ακεραιότητα και την ομαλή διαχείρισή της.

Το Πληροφοριακό Σύστημα παρέχει σε ημερήσια, μηνιαία και ανά περιόδους βάση τα στοιχεία για την παρακολούθηση της εξέλιξης της πορείας των οικονομικών μεγεθών σε σχέση με τα αντίστοιχα προϋπολογισμένα, παρέχοντας τη δυνατότητα αξιολόγησης των επιδόσεων και των αποκλίσεων που διαπιστώνονται από τη Διοίκηση της Εταιρίας.

Οι Διευθύνσεις και τα Τμήματα λογοδοτούν προς τη Διοίκηση σε μηνιαία βάση απολογιστικά για τις επιδόσεις επί των οικονομικών μεγεθών που είναι υπεύθυνες, αναφέροντας και αιτιολογώντας τις αποκλίσεις που παρουσιάζουν σε σχέση με τα προϋπολογιστικά οικονομικά μεγέθη.

Διαχείριση Κινδύνων

Η Εταιρία έχει δημιουργήσει τις κατάλληλες διαδικασίες και πολιτικές για τον ορθό έλεγχο και την καταγραφή των εσόδων και δαπανών καθώς και την παρακολούθηση της κατάστασης και της αξίας των περιουσιακών της στοιχείων προκειμένου να αξιολογήσει και να διαχειριστεί τους κινδύνους σχετικά με τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

Οι θεσπισμένες πολιτικές αφορούν μεταξύ άλλων:

- Διαδικασίες κλεισίματος οι οποίες περιλαμβάνουν προθεσμίες υποβολής, αρμοδιότητες και ταξινόμηση λογαριασμών
- Την εφαρμογή ενός ενιαίου πλαισίου εταιρικής αναφοράς τόσο για σκοπούς χρηματοοικονομικής όσο και διοικητικής πληροφόρησης
- Διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι η πρόσβαση και μεταβολή του μηχανογραφημένου λογιστικού σχεδίου που εφαρμόζει η Εταιρία γίνεται μόνο από εξουσιοδοτημένους χρήστες ανά συγκεκριμένη περιοχή ευθύνης
- Την ύπαρξη διαδικασιών σε μια σειρά χρηματοοικονομικών – λογιστικών εργασιών όπως είναι οι απογραφές αποθεμάτων, οι συμφωνίες ταμειακών και τραπεζικών λογαριασμών, συμφωνίες απαιτήσεων-υποχρεώσεων, συμφωνία παγίων κ.α.

Κατεχόμενες ίδιες μετοχές

Δεν κατέχονται από τις εταιρίες που περιλαμβάνονται στον Όμιλο, μετοχές της Μητρικής εταιρίας στη λήξη της τρέχουσας χρήσης.

ΕΞΕΛΙΞΗ-ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Εξέλιξη και επιδόσεις του ομίλου

Η εξέλιξη των μεγεθών του ομίλου για τις 4 προηγούμενες χρήσεις καθώς και για την χρήση 2016 απεικονίζεται στους παρακάτω πίνακες:

σε χιλ. ευρώ	01.01.2012-31.12.2012	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2014-31.12.2014	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2016-31.12.2016
Κύκλος εργασιών	8.201	7.646	6.307	4.213	3.697
Μικτά κέρδη	1.460	2.891	2.080	538	130
Κέρδη προ φόρων	-2.560	-3.262	-3.222	-3.397	-4.884
Κέρδη μετά από φόρους	-2.794	-3.251	-3.254	-3.427	-4.559

Σε επίπεδο ποσοστιαίας μεταβολής, οι επιδόσεις του ομίλου για τις παραπάνω χρήσεις απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2013vs2012	2014vs2013	2015vs2014	2016vs2015
Κύκλος εργασιών	-7%	-18%	-33%	-12%
Μικτά κέρδη	98%	-28%	-74%	-76%
Κέρδη προ φόρων	-27%	1%	-5%	-44%
Κέρδη μετά από φόρους	-16%	0%	-5%	-33%

Αποτέλεσμα πριν από φόρους, τόκους, αποσβέσεις και απομειώσεις (EBITDA)

Αποτελεί τον πλέον χρησιμοποιούμενο δείκτη παρουσίασης της λειτουργικής αποδοτικότητας, γιατί λαμβάνει υπόψη μόνο τα έξοδα εκείνα που είναι απαραίτητα για να λειτουργήσει η εταιρία σε ημερήσια βάση. Υπολογίζεται ως το άθροισμα των λειτουργικών αποτελεσμάτων (Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων) των αποσβέσεων και των απομειώσεων. Το περιθώριο EBITDA (%) υπολογίζεται ως το πηλίκο του EBITDA με το σύνολο του Κύκλου Εργασιών:

σε χιλ. ευρώ	**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ**		**ΕΤΑΙΡΙΚΑ**	
	2016	**2015**	**2016**	**2015**
Λειτουργικά αποτελέσματα (Κέρδη πρό φόρων, χρηματοδοτικών & επενδυτικών αποτελεσμάτων) (Α)	-4.255	-2.754	-4.052	-2.812
Σύνολο Αποσβέσεων (Β)	971	453	968	449
EBITDA (Α)+(Β)=(Γ)	**-3.284**	**-2.301**	**-3.084**	**-2.363**
Κύκλος Εργασιών (Δ)	3.697	4.213	3.100	3.518
Περιθώριο EBITDA (Γ)/(Δ)	**-0,89**	**-0,55**	**-0,99**	**-0,67**

Με βάση τα προαναφερθέντα , την Έκθεση Ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή καθώς και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2016, θεωρούμε ότι έχετε στην διάθεσή σας όλα τα απαραίτητα στοιχεία για να προχωρήσετε στην έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης πού έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 και στην απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε ευθύνη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ακριβές απόσπασμα από το βιβλίο πρακτικών Συνεδριάσεων του Δ.Σ

Η Πρόεδρος του Δ.Σ.

Παναγιώτα Α. Λιβάνη

4. Κατάσταση οικονομικής θέσης

Ισολογισμός		**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε €		**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικό					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	12.1	8.970.795,10	9.558.739,18	8.970.794,98	9.558.739,06
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	12.2	2.510,90	355.142,51	0,00	379.589,91
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	12.3	-	-	1,00	1,00
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	12.3	-	-	1,00	1,00
Πελάτες και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	12.4	30.800,11	30.800,11	29.800,11	29.800,11
Σύνολο		**9.004.106,11**	**9.944.681,80**	**9.000.597,09**	**9.968.131,08**
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	12.5	3.625.661,43	3.853.888,58	3.625.780,84	3.797.958,35
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	12.6	2.599.995,81	3.490.437,03	2.490.541,49	3.433.189,81
Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτ. Στην εύλογη αξία	12.7	137.307,42	226.387,42	137.307,42	226.387,42
Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	12.8	-	0,00	-	-
Λοιπές απαιτήσεις	12.9	449.276,15	1.795.217,90	349.336,34	1.709.009,66
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		67.774,70	115.373,06	42.948,54	85.353,66
Σύνολο		**6.880.015,51**	**9.481.303,99**	**6.645.914,63**	**9.251.898,90**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**15.884.121,62**	**19.425.985,79**	**15.646.511,72**	**19.220.029,98**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	12.10	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00
Διαφορά υπερ το άρτιο	12.10	4.994.984,00	4.994.984,00	4.994.984,00	4.994.984,00
Λοιπά αποθεματικά	12.11	5.473.747,96	5.473.747,96	5.473.747,96	5.473.747,96
Αποτελέσματα εις νέον		(22.048.593,63)	(17.581.781,26)	(21.470.262,52)	(17.177.511,87)
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής		**(3.845.486,67)**	**621.325,70**	**(3.267.155,56)**	**1.025.595,09**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-- -	---	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**(3.845.486,67)**	**621.325,70**	**(3.267.155,56)**	**1.025.595,09**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια		1.134.094,00	2.804.298,08	1.134.094,00	2.804.298,08
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	12.12	308.791,41	633.884,39	295.608,37	620.701,35
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζομένους κατά την έξοδο από την υπηρεσία	12.13	256.940,10	266.628,20	224.933,95	234.622,05
Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων	12.14	468.671,67	491.831,33	468.671,67	491.831,33
Σύνολο μακροπροθέσμων υποχρεώσεων	12.15	**2.168.497,18**	**4.196.642,00**	**2.123.307,99**	**4.151.452,81**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	12.16	772.812,91	833.972,33	660.377,39	709.735,98
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	12.12	13.567.782,22	11.298.329,23	13.567.782,22	11.298.329,23
Φόρος εισοδήματος	12.17	-	0,00	-	-
Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις	12.18	3.220.515,98	2.475.716,53	2.562.199,68	2.034.916,87
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**17.561.111,11**	**14.608.018,09**	**16.790.359,29**	**14.042.982,08**
Σύνολο υποχρεώσεων		**19.729.608,29**	**18.804.660,09**	**18.913.667,28**	**18.194.434,89**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**15.884.121,62**	**19.425.985,79**	**15.646.511,72**	**19.220.029,98**

5. *Κατάσταση συνολικών εσόδων*

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε €	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2015**	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2015**
Πωλήσεις	3.697.029,40	4.212.765,69	3.100.079,12	3.518.218,79
Μείον:Κόστος πωλήσεων	(3.567.164,88)	(3.674.446,00)	(2.996.245,21)	(3.043.407,61)
Μεικτό κέρδος (ζημιές)	**129.864,52**	**538.319,69**	**103.833,91**	**474.811,18**
Αλλα έσοδα	87.467,76	856.907,59	87.467,76	695.289,61
Έξοδα διοίκησης	(2.203.888,17)	(1.790.525,48)	(2.181.747,21)	(1.761.962,22)
Έξοδα διάθεσης	(1.712.347,33)	(1.213.202,98)	(1.638.292,51)	(1.155.063,90)
Αλλα έξοδα	(556.526,44)	(1.145.305,65)	(423.742,97)	(1.065.123,12)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**(4.255.429,66)**	**(2.753.806,83)**	**(4.052.481,02)**	**(2.812.048,45)**
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	**(3.284.772,66)**	**(2.300.020,53)**	**(3.084.947,03)**	**(2.363.824,18)**
Απομείωση συμμετοχών	---	-- -	---	**(760.337,28)**
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	(628.653,85)	(643.314,29)	(627.459,46)	(643.204,29)
Κέρδη (ζημίες) από συγγενείς	---	- --	---	---
Κέρδη (ζημιές) προ φόρου	**(4.884.083,51)**	**(3.397.121,12)**	**(4.679.940,48)**	**(4.215.590,02)**
Φόρος εισοδήματος	325.092,98	(29.592,19)	325.092,98	(25.666,28)
Καθαρά κέρδη (ζημιές) περιόδου	**(4.558.990,53)**	**(3.426.713,31)**	**(4.354.847,50)**	**(4.241.256,30)**
Κατανέμονται σε:				
Ιδιοκτήτες μητρικής	(4.558.990,53)	(3.426.713,31)	(4.354.847,50)	(4.241.256,30)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	---	-- -	---	---
Λοιπά συνολικά έσοδα	---	-- -	---	---
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	**(4.558.990,53)**	**(3.426.713,31)**	**(4.354.847,50)**	**(4.241.256,30)**
Κατανέμονται σε:				
Ιδιοκτήτες μητρικής	(4.558.990,53)	(3.426.713,31)	(4.354.847,50)	(4.241.256,30)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	---	-- -		
Βασικά κέρδη/ (ζημιές) ανά μετοχή	**(0,5894)**	**(0,4430)**	**(0,5631)**	**(0,5484)**

6. *Κατάσταση μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων*

	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
	Μετοχικό κεφάλαιο	**Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο**	**Διαφορές αναπροσαρμογής περιουσιακών στοιχείων**	**Λοιπά αποθεματικά**	**Αποτελέσματα εις νέον**	**Σύνολο**	**Μη ελέγχουσες συμμετοχές**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπα 01.01.2015	7.734.375,00	4.994.984,00	3.737.440,96	1.736.307,00	(14.155.067,95)	4.048.039,01	-	4.048.039,01
Προσαρμογή αποθεματικού εύλογης αξίας			0,00			0,00		0,00
Κέρδη/(Ζημιές) περιόδου					(3.426.713,31)	(3.426.713,31)	---	(3.426.713,31)
Λοιπά συνολικά έσοδα				---	---	---		---
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου					(3.426.713,31)	(3.426.713,31)	---	(3.426.713,31)
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31.12.2015	7.734.375,00	4.994.984,00	3.737.440,96	1.736.307,00	(17.581.781,26)	621.325,70	---	621.325,70
Υπόλοιπα 01.01.2016	7.734.375,00	4.994.984,00	3.737.440,96	1.736.307,00	(17.581.781,26)	621.325,70		621.325,70
Προσαρμογή αποθεματικού εύλογης αξίας			0,00			---		---
Κέρδη/(Ζημιές) περιόδου					(4.391.428,62)	(4.558.990,53)	---	(4.558.990,53)
Λοιπά συνολικά έσοδα				0,00	92.178,16	92.178,16		92.178,16
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου				---	(4.299.250,46)	(4.466.812,37)	---	(4.466.812,37)
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31.12.2015	7.734.375,00	4.994.984,00	3.737.440,96	1.736.307,00	(21.881.031,72)	(3.845.486,67)	---	(3.845.486,67)

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Διαφορές αναπροσαρμογής περιουσιακών στοιχείων	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01.01.2015	**7.734.375,00**	**4.994.984,00**	**3.737.440,96**	**1.736.307,00**	**(12.936.255,57)**	**5.266.851,39**
Κέρδη/(Ζημιές) περιόδου					**(4.241.256,30)**	**(4.241.256,30)**
Προσαρμογή αποθεματικού εύλογης αξίας						---
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου				---	---	---
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31.12.2015	**7.734.375,00**	**4.994.984,00**	**3.737.440,96**	**1.736.307,00**	**(17.177.511,87)**	**1.025.595,09**
Υπόλοιπα 01.01.2016	**7.734.375,00**	**4.994.984,00**	**3.737.440,96**	**1.736.307,00**	**(17.177.511,87)**	**1.025.595,09**
Κέρδη/(Ζημιές) περιόδου					**(4.354.847,50)**	**(4.354.847,50)**
Προσαρμογή αποθεματικού εύλογης αξίας			**0,00**			---
Λοιπά συνολικά έσοδα				**0,00**	**62.096,85**	**62.096,85**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου			---		**(4.292.750,65)**	**(4.292.750,65)**
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31.12.2016	**7.734.375,00**	**4.994.984,00**	**3.737.440,96**	**1.736.307,00**	**(21.470.262,52)**	**(3.267.155,56)**

7. *Κατάσταση ταμειακών ροών*

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(4.884.083,51)	(3.426.713,31)	(4.679.940,48)	(4.241.256,30)
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	970.657,00	453.786,30	967.533,99	448.224,27
Προβλέψεις	(9.688,10)	(95.507,39)	(9.688,10)	(92.879,45)
Συναλλαγματικές διαφορές	- --	- --	---	---
Αποτελέσματα επενδυτικής/χρηματοδοτικής δραστηριότητας	65.920,34	(97.370,04)	65.920,34	(70.831,76)
Χρεωστικοί/Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έξοδα/έσοδα	628.653,85	643.314,29	627.459,46	643.204,29
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	228.227,15	101.277,64	172.177,51	152.904,72
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	2.298.479,82	2.688.706,65	2.364.418,49	2.980.819,73
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	128.423,69	(1.271.267,18)	(76.097,70)	(906.350,76)
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(73.437,52)	(339.872,83)	(73.437,52)	(339.762,83)
Καταβεβλημένοι φόροι	- --	- --	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**(646.847,28)**	**(1.343.645,87)**	**(641.654,01)**	**(1.425.928,09)**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(0,00)	(38.212,99)	(0,00)	(43.500,00)
Μερίσματα εισπραχθέντα	- --	- --	---	---
Απόκτηση θυγατρικών,συγγενών,κοινοπραξιών	- --	- --	---	113.799,00
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	- --	- --	---	---
Τόκοι εισπραχθέντες	- --	(141,15)	---	(141,15)
Σύνολο εισροών / εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(0,00)**	**(38.354,14)**	**(0,00)**	**70.157,85**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	1.629.108,25	3.324.968,14	1.629.108,22	3.324.968,14
Εξοφλήσεις δανείων	(1.029.859,33)	(2.145.948,82)	(1.029.859,33)	(2.145.948,82)
Χρηματοοικονομικά έσοδα που εισπράχθηκαν	- --	- --	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**599.248,92**	**1.179.019,32**	**599.248,89**	**1.179.019,32**
Καθαρή αύξηση /(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	**(47.598,36)**	**(202.980,69)**	**(42.405,12)**	**(176.750,92)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	115.373,06	318.353,75	85.353,66	262.104,58
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**67.774,70**	**115.373,06**	**42.948,54**	**85.353,66**

8. *Πληροφορίες για τον Όμιλο*

8.1 Γενικές Πληροφορίες

Οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016 εγκρίθηκαν με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 30 Απριλίου 2016. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας δύναται, με απόφασή του, να διορθώσει τις Οικονομικές Καταστάσεις, μετά την δημοσιοποίησή τους, εάν αυτό είναι αναγκαίο.

Οι κύριοι μέτοχοι που κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από το 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της εταιρείας παρατίθενται παρακάτω:

ΜΕΤΟΧΟΣ	**ΤΕΜΑΧΙΑ**	**ΠΟΣΟΣΤΟ**
ΗΛΙΑΣ ΑΝΤ. ΛΙΒΑΝΗΣ	2.657.113	34,35%
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΝΤ. ΛΙΒΑΝΗ	2.608.323	33,72%
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΙΒΑΝΗ συζ. ΑΝΤ.	937.570	12,12%
ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	1.531.369	19,80%
ΣΥΝΟΛΟ	**7.734.375**	**100,00%**

Οι μετοχές της εταιρείας (κοινές, ονομαστικές) είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών Α.Ε. με τον κωδικό «ΛΙΒΑΝ». Το site της εταιρείας είναι **www.livanis.gr**.

Συνοπτικά οι βασικές πληροφορίες για την εταιρεία έχουν ως εξής:

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Παναγιώτα Α. Λιβάνη (Πρόεδρος Δ.Σ.)
Ηλίας Α. Λιβάνης (Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος)
Αντώνιος Η. Λιβάνης (μέλος – μη εκτελεστικό)
Ευτύχιος Δασκαλάκης (Ανεξάρτητο μέλος – μη εκτελεστικό)
Δημήτριος Γ.Βάντσης (Ανεξάρτητο μέλος – μη εκτελεστικό)
Θεοφύλακτος Σγουρόπουλος (Εκτελεστικό μέλος)

Συνεργαζόμενες Τράπεζες

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος
Alpha Bank
Eurobank
Τράπεζα Πειραιώς

Αριθμός Φορολογικού Μητρώου – Δ.Ο.Υ.

094418139 – ΦΑΕ Αθηνών

Αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών

29964/06/Β/93/23

Νομικός Σύμβουλος

Ρωμοσιός Κωνσταντίνος

Αριθμός ΓΕΜΗ

5122701000

Εποπτεύουσα αρχή

Υπουργείο Ανάπτυξης / Γενική Γραμματεία Εμπορίου / Διεύθυνση Α.Ε. & Πίστεως

Η εταιρεία ιδρύθηκε στις 22 Νοεμβρίου 1993 και η διάρκειά της έχει ορισθεί σε πενήντα (50) έτη. Η νομική μορφή της εταιρείας είναι Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) και η έδρα της βρίσκεται στην οδό Σόλωνος 98, Αθήνα Τ.Κ. 106 80.

8. Αντικείμενο εργασιών

Ο Όμιλος ανήκει στην κατηγορία της Δευτερογενούς Παραγωγής. Δραστηριοποιείται κυρίως στον κλάδο των εκδόσεων με κωδικό δραστηριότητας 221.1 κατά ΣΤΑΚΟΔ 2003. Συγκεκριμένα οι δραστηριότητες του Ομίλου περιλαμβάνουν εκτυπώσεις, βιβλιοδετικές εργασίες, εκδόσεις πάσης φύσεως βιβλίων και συναφών εντύπων καθώς επίσης και εμπορία βιβλίων και συναφών ειδών.

Τα γραφεία του Ομίλου, στεγάζονται στην έδρα της επί της Σόλωνος 98 – Αθήνα, σε ιδιόκτητο νεοκλασικό κτίριο. Επίσης, σε ιδιόκτητο κτίριο 4.500 τ.μ. επί της οδού Στρυμώνος 18, στην περιοχή του Βοτανικού, στεγάζονται οι εγκαταστάσεις προεκτύπωσης και εκτύπωσης καθώς και οι αποθήκες.

9. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων-Βασικές λογιστικές αρχές

9.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που καλύπτουν την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2016 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2016 έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε τρέχουσες αξίες, την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB),καθώς και των ερμηνειών τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C) της IASB .

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ (IFRS) απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και κρίσης της διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Σημαντικές παραδοχές από τη Διοίκηση για την εφαρμογή των λογιστικών μεθόδων της εταιρείας επισημαίνονται όπου κρίνεται κατάλληλο. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις στις οποίες προβαίνει η Διοίκηση αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα από εύλογες συνθήκες.

Το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων είναι το Ευρώ.

Οι λογιστικές αρχές και οι υπολογισμοί βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2015 και έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται.

Νέα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα που η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από 01.01.2016

<u>Υιοθέτηση Νέων και Αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων</u>

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερα. Η επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2016

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2012-2014

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2012-2014, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 25 Σεπτεμβρίου 2014, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 15 Δεκεμβρίου 2015 με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2343/2015. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις που αφορούν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 5 και 7 και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα 19 και 34 δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΠΧΑ 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία Κατεχόμενα προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αλλαγή από μία μέθοδο διάθεσης σε μια άλλη (πχ πώληση ή διανομή στους ιδιοκτήτες) δεν πρέπει να θεωρείται σαν ένα νέο σχέδιο πώλησης αλλά μία συνέχιση του αρχικού σχεδίου. Συνεπώς, δεν υπάρχει διακοπή της εφαρμογής των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 5. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι η αλλαγή της μεθόδου διάθεσης δεν αλλάζει την ημερομηνία ταξινόμησής.

ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις»

Εξυπηρέτηση συμβάσεων μετά την μεταβίβαση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.
Εάν μία επιχείρηση μεταβιβάζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο υπό όρους που επιτρέπουν στον μεταβιβάζοντα να αποαναγνωρίσει το περιουσιακό στοιχείο, το Δ.Π.Χ.Α. 7 απαιτεί να γνωστοποιούνται όλες οι μορφές συνεχιζόμενης ανάμειξης που μπορεί να έχει η μεταβιβάζουσα επί των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων. Το Δ.Π.Χ.Α. 7 παρέχει οδηγίες σχετικά με το τι εννοεί με τον όρο «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση πρόσθεσε συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τις διοικήσεις να προσδιορίσουν εάν οι όροι μιας σύμβασης για εξυπηρέτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν μεταβιβαστεί συνιστά «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση παρέχει το δικαίωμα (όχι την υποχρέωση) αναδρομικής εφαρμογής.
Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις
Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι η επιπρόσθετη γνωστοποίηση που απαιτείται από το Δ.Π.Χ.Α. 7 «Γνωστοποίηση - Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτείται συγκεκριμένα για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός αν απαιτείται από το Δ.Λ.Π. 34. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ.

ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους-Εισφορές από εργαζόμενους»

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αξιολόγηση της ύπαρξης ενεργού αγοράς υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων αξιολογείται με βάση το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται η υποχρέωση και όχι με βάση τη χώρα που υπάρχει η υποχρέωση. Όταν δεν υπάρχει ενεργός αγορά υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων σε αυτό το νόμισμα, χρησιμοποιούνται τα επιτόκια των κρατικών ομολόγων.

ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων, πρέπει να βρίσκονται είτε στις οικονομικές καταστάσεις είτε να ενσωματώνονται με παραπομπές μεταξύ των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και του σημείου όπου συμπεριλαμβάνονται στη ενδιάμεση οικονομική έκθεση (π.χ. στη έκθεση Διαχείρισης). Διευκρινίζεται επίσης ότι οι άλλες πληροφορίες, εντός της ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης πρέπει να είναι στη διάθεση των χρηστών με τους ίδιους όρους και την ίδια στιγμή όπως και οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις. Εάν οι χρήστες δεν έχουν πρόσβαση στις λοιπές πληροφορίες με αυτόν τον τρόπο, τότε η ενδιάμεση οικονομική έκθεση είναι ελλιπής.

ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) –Εταιρείες Επενδύσεων: Εφαρμογή των εξαιρέσεων ενοποίησης

Στις 18 Δεκεμβρίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 για θέματα που έχουν προκύψει στο πλαίσιο της εφαρμογής των εξαιρέσεων ενοποίησης για τις Εταιρείες Επενδύσεων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» -Πρωτοβουλία Γνωστοποίησης

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 18 Δεκεμβρίου 2014, αποσαφηνίζουν ότι η σημαντικότητα εφαρμόζεται για το σύνολο των οικονομικών καταστάσεων και ότι η συμπερίληψη σε αυτές ασήμαντων πληροφοριών μπορεί να εμποδίσει την χρησιμότητα των γνωστοποιήσεων. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να χρησιμοποιούν την επαγγελματική τους κρίση, καθορίζοντας το που και με ποια σειρά παρουσιάζονται οι πληροφορίες στις γνωστοποιήσεις επί των οικονομικών καταστάσεων. Επίσης διευκρινίζονται θέματα σχετικά με τα υποσύνολα και την παρουσίαση των στοιχείων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων που προκύπτουν από τις επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 18 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 (Τροποποιήσεις)- Διευκρινήσεις για τις επιτρεπτές μεθόδους απόσβεσης

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η χρήση μεθόδων απόσβεσης βασισμένων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλες για τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός περιουσιακού στοιχείου καθώς τα έσοδα δεν θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της ανάλωσης των οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο. Η ανωτέρω θέση δεν ισχύει όταν το άυλο περιουσιακό στοιχείο εκφράζεται ως μέτρο υπολογισμού των εσόδων ή όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι τα έσοδα και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών που απορρέουν από το άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι στενά συνδεδεμένα.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 2 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 41 (Τροποποιήσεις)- Γεωργία: Καρποφόρα Φυτά

Οι τροποποιήσεις φέρνουν τα καρποφόρα φυτά (bearer plants), τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για να αυξηθεί παραγωγή, στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16 έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται λογιστικά με τον ίδιο τρόπο όπως τα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 23 Νοεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις»-Μέθοδος της Καθαρής Θέσης στις Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις

Η τροποποίηση του ΔΛΠ 27 την οποία εξέδωσε το Συμβούλιο στις 12 Αυγούστου 2014, επιτρέπει σε μία οντότητα να χρησιμοποιεί τη μέθοδο της καθαρής θέσης για τη λογιστικοποίηση των επενδύσεων της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς, στις ατομικές της οικονομικές καταστάσεις. Αυτό συνιστά επιλογή λογιστικής πολιτικής για κάθε κατηγορία επενδύσεων. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 18 Δεκεμβρίου 2015 .

ΔΠΧΑ 11 (Τροποποίηση) «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο» -Λογιστικός χειρισμός της απόκτησης μεριδίου σε μια από κοινού δραστηριότητα

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι ένας επενδυτής εφαρμόζει την μέθοδο της «απόκτησης» όταν αποκτά συμμετοχή σε μία κοινή επιχείρηση. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 24 Νοεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζομένους-Εισφορές από εργαζόμενους»

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για εισφορές από εργαζομένους ή τρίτους σε προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο στόχος της τροποποίησης είναι η απλοποίηση του λογιστικού χειρισμού των εισφορών που είναι ανεξάρτητες από τον αριθμό των ετών υπηρεσίας των εργαζομένων, για παράδειγμα, για τις εισφορές των εργαζομένων που υπολογίζονται σύμφωνα με ένα σταθερό ποσοστό του μισθού.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία και τον Όμιλο

Τα παρακάτω νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά είναι υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει νωρίτερα τα κατωτέρω πρότυπα και μελετά την επίδραση τους στις οικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης. Το πρότυπο θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών

στοιχείων και των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Εκτός από το τον πιστωτικό κίνδυνο της οντότητας, η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τις υπάρχουσες απαιτήσεις. Η Εταιρεία και ο Όμιλος βρίσκονται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου.

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31.

Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Το ΔΠΧΑ 15 υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Σεπτεμβρίου 2016.

ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων»

Στις 30 Ιανουαρίου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το πρότυπο σκοπός του οποίου είναι να προσδιορίσει τις απαιτήσεις χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για τα υπόλοιπα των «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτες, σε τιμή ή ποσοστό που υπόκειται σε ειδική ρύθμιση από το κράτος.

Το ΔΠΧΑ 14 επιτρέπει σε μια οικονομική οντότητα η οποία υιοθετεί για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ να συνεχίσει να λογιστικοποιεί, με μικρές αλλαγές, τα υπόλοιπα των «μεταβατικών λογαριασμών ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων» σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα, τόσο κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ όσο και στις μεταγενέστερες οικονομικές καταστάσεις. Τα υπόλοιπα και οι κινήσεις αυτών των λογαριασμών παρουσιάζονται χωριστά στις καταστάσεις οικονομικής θέσης, αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων ενώ συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις απαιτούνται. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει

ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 10 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του

Η κύρια συνέπεια της τροποποίησης που εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Σεπτεμβρίου 2014, είναι ότι ολόκληρο το κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική ή όχι). Ένα μερικό κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία στεγάζονται σε μια θυγατρική. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) "Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές"

Η τροποποίηση διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 7 Καταστάσεις ταμιακών ροών (Τροποποίηση) "Γνωστοποιήσεις"

Η τροποποίηση εισάγει υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις θα απαιτούν από τις οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών που προέρχονται από ταμειακές ροές και μεταβολές μη ταμειακής φύσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) "Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών"

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να

επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

• δίνει την δυνατότητα στις εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια που μπορεί να προκύψει όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν από τις νέες ασφαλιστικές συμβάσεις.

• παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχεται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων Β10-Β16, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 5 που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.
Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Η Διερμηνεία 22 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.
Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

9.2 Δομή του Ομίλου

Οι εταιρείες του Ομίλου οι οποίες περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, είναι οι εξής:

Όνομα θυγατρικών & συγγενών	Χώρα που δραστηριοποιείται	% Συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ	Ελλάδα	Μητρική	
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε	Ελλάδα	100%	Ολική ενοποίηση
ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	Κύπρος	50%	Καθαρή Θέση

9.3 Ενοποίηση

Θυγατρικές επιχειρήσεις

Θυγατρικές εταιρείες είναι εκείνες στις οποίες ο Όμιλος έχει ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο του μισού των δικαιωμάτων ψήφου ή έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές που ακολουθούνται. Τα αποτελέσματα, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των θυγατρικών, ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις με την μέθοδο ολικής ενοποίησης. Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών συντάσσονται με τις ίδιες λογιστικές πολιτικές που ακολουθεί η εταιρεία. Οι διεταιρικές συναλλαγές, τα διεταιρικά υπόλοιπα και τα διεταιρικά έσοδα και έξοδα, απαλείφονται κατά την ενοποίηση. Η υπεραξία που προκύπτει κατά την εξαγορά επιχειρήσεων, αν είναι θετική αναγνωρίζεται ως μη αποσβέσιμο περιουσιακό στοιχείο, υποκείμενο ετησίως σε έλεγχο απομείωσης της αξίας του. Αν είναι αρνητική (κέρδος ευκαιριακής αγοράς), αναγνωρίζεται ως κέρδος στην κατάσταση αποτελεσμάτων του ομίλου. Υπεραξία, είναι η διαφορά μεταξύ τιμήματος για την απόκτηση και εύλογης αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της αποκτώμενης.

Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές παρουσιάζονται στην ενοποιημένη οικονομική θέση στα ίδια κεφάλαια, ξεχωριστά από τα ίδια κεφάλαια των ιδιοκτητών της μητρικής εταιρείας. Τα αποτελέσματα και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων λογίζονται στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές. Το σύνολο των συνολικών εσόδων λογίζεται στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα κι αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι μη ελέγχουσες συμμετοχές να παρουσιάζουν έλλειμμα.

Συγγενείς επιχειρήσεις

Είναι οι επιχειρήσεις αυτές πάνω στις οποίες η Εταιρεία μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν είτε θυγατρικές είτε συμμετοχή σε κοινοπραξία. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από την Εταιρεία συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% δικαιωμάτων ψήφου μίας εταιρείας υποδηλώνει σημαντική επιρροή πάνω στην εταιρεία αυτή. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος και κατόπιν θεωρούνται ότι χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στο τέλος κάθε χρήσης, το κόστος αυξάνεται με την αναλογία της επενδύτριας επιχείρησης στις μεταβολές της καθαρής θέσης της επενδυόμενης επιχείρησης και μειώνεται με τα λαμβανόμενα από τη συγγενή μερίσματα.

Όσον αφορά την υπεραξία απόκτησης, αυτή μειώνει την αξία της συμμετοχής με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων χρήσης, όταν μειώνεται η αξία της.

Το μερίδιο της Εταιρείας στα κέρδη ή τις ζημιές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευόμενες μεταβολές επηρεάζουν την λογιστική αξία των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Όταν η συμμετοχή στις ζημιές σε μία συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, η Εταιρεία δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα. Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής της Εταιρείας στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές πολιτικές των συγγενών επιχειρήσεων τροποποιούνται προκειμένου να είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιεί η Εταιρεία.

9.4 Πληροφόρηση κατά τομέα

Για διοικητικούς σκοπούς η εταιρεία είναι οργανωμένη σε τρεις γεωγραφικούς τομείς (Ελλάδα-Ευρώπη-Τρίτες Χώρες).Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 8-Λειτουργικοί Τομείς, η διοίκηση παρακολουθεί τα λειτουργικά αποτελέσματα των γεωγραφικών τομέων ξεχωριστά με σκοπό τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διάθεση πόρων και την αξιολόγηση των αποδόσεων.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 8-Λειτουργικοί Τομείς δεν επηρέασε την παρουσίαση των λειτουργικών δραστηριοτήτων της εταιρείας σε σύγκριση με τις τελευταίες δημοσιευμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

9.5 Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί η Εταιρεία (λειτουργικό νόμισμα). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας και όλων των συγγενών της.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα λογαριασμών. Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με την χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών (τρέχουσες ισοτιμίες) που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της περιόδου και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Οι εκτός Ελλάδος δραστηριότητες της Εταιρείας σε ξένα νομίσματα, μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας με την χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών, ενώ τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού των δραστηριοτήτων στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένων της υπεραξίας και των αναπροσαρμογών της εύλογης αξίας, που προκύπτουν κατά την ενοποίηση, μετατρέπονται σε Ευρώ με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

9.6 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στην αξία κτήσης ή στην εύλογη αξία η οποία προσδιορίζεται από ανεξάρτητους εκτιμητές, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των παγίων στοιχείων. Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Κτίρια	33 - 40 έτη
Εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων	Κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου
Μηχανολογικός εξοπλισμός	15 έτη
Μεταφορικά μέσα	5 - 7 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

9.7 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτούνται από μια επιχείρηση καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, εκτός από τα έξοδα ανάπτυξης, που δημιουργούνται εσωτερικά δεν κεφαλαιοποιούνται και οι σχετικές δαπάνες περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της χρήσεως που προκύπτουν.

Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται α) λογισμικά προγράμματα β) Δικαιώματα χρήσης ενσώματων παγίων στοιχείων,γ) σήματα και άδειες και δ)ηλεκτρονικά συστήματα εκμάθησης (πύλη e- learning).

Οι άδειες λογισμικού καταχωρούνται στα άϋλα περιουσιακά στοιχεία και αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 χρόνια.

Τα δικαιώματα εκμετάλλευσης ενσώματων παγίων στοιχείων αποτιμώνται στο κόστος κτήσης, (εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία παραχώρησής τους), μείον της αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται ανάλογα με τα έτη μίσθωσης των ενσώματων παγίων.

Τα ηλεκτρονικά συστήματα εκμάθησης (πύλη e-learning) είναι εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα στοιχεία που καταχωρούνται στο κόστος ιδιοπαραγωγής τους και αποσβένονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους η οποία είναι 7 χρόνια.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 δεν πληρούσαν τα κριτήρια κεφαλαιοποίησης διαγράφηκαν. Όλες οι διαφορές που προέκυψαν κατά τον διαφορετικό χειρισμό σε σχέση με τις προηγούμενες λογιστικές αρχές καταχωρήθηκαν στα ίδια κεφάλαια κατά την ημερομηνία μετάβασης.

9.8 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Τα στοιχεία του ενεργητικού που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη.Τα στοιχεία του ενεργητικού που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Η ζημία λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού αναγνωρίζεται από την επιχείρηση, όταν η λογιστική αξία των στοιχείων αυτών (ή της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών) είναι μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό τους.

Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται το ποσό από την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του στοιχείου ενεργητικού, ενώ, αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από την διάθεση του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

9.9 Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ απαιτεί από τη διοίκηση τον σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, όπως επίσης την γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα δημοσιευμένα ποσά εσόδων και εξόδων κατά την περίοδο αναφοράς. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις επαναξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται τόσο στην εμπειρία του παρελθόντος όσο και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά με βάση τις συγκεκριμένες συνθήκες.

Κρίσεις

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών και των κρίσεων της διοίκησης, εκτός αυτών που περιλαμβάνουν εκτιμήσεις, που σχηματίζονται από τη διοίκηση και που έχουν την σημαντικότερη επίδραση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις κυρίως σχετίζονται με: κατηγοριοποίηση των επενδύσεων

Η διοίκηση αποφασίζει κατά την απόκτηση μίας επένδυσης, εάν αυτή θα κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενη μέχρι την λήξη, κατεχόμενη για εμπορικούς σκοπούς, αποτιμώμενη στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή διαθέσιμη προς πώληση. Για αυτές που είναι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη, η διοίκηση εξετάζει εάν πληρούνται τα κριτήρια που ορίζει το ΔΛΠ 39 και συγκεκριμένα έχει την πρόθεση και την ικανότητα να της κρατήσει έως τη λήξη τους. Η εταιρεία κατηγοριοποιεί τις επενδύσεις ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς εάν αυτές έχουν αποκτηθεί κυρίως για τη δημιουργία βραχυπρόθεσμου κέρδους. Η κατηγοριοποίηση των επενδύσεων ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξαρτάται από τον τρόπο με βάση τον

οποίο η διοίκηση παρακολουθεί την απόδοση των επενδύσεων αυτών. Όταν δεν κατηγοριοποιούνται ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς αλλά υπάρχουν διαθέσιμες και αξιόπιστες εύλογες αξίες και οι μεταβολές στις εύλογες αξίες περιλαμβάνονται στο κέρδος ή στη ζημιά στους λογαριασμούς των αποτελεσμάτων, τότε κατηγοριοποιούνται ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Όλες οι λοιπές επενδύσεις κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση.

- ανακτησιμότητα των απαιτήσεων

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και ύστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος μείον τις προβλέψεις για απομείωση, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Όταν η Εταιρεία έχει αντικειμενικές ενδείξεις ότι δεν θα εισπράξει όλα τα οφειλόμενα σε αυτήν ποσά, σύμφωνα με τους όρους της κάθε συμφωνίας, σχηματίζει πρόβλεψη για απομείωση εμπορικών απαιτήσεων. Το ύψος της πρόβλεψης διαμορφώνεται από τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και τις παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών, οι οποίες προεξοφλούνται με το πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως δαπάνη στα άλλα έξοδα εκμετάλλευσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

- απαξίωση των αποθεμάτων

Κατάλληλες προβλέψεις σχηματίζονται για απαξιωμένα, άχρηστα και αποθέματα με πολύ χαμηλή κίνηση στην αγορά. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και οι λοιπές ζημίες από αποθέματα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

Εκτιμήσεις και υποθέσεις

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις και οι σχετικές γνωστοποιήσεις πρέπει να εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες που δεν είναι δυνατό να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Ως σημαντική λογιστική εκτίμηση, θεωρείται μία η οποία είναι σημαντική για την εικόνα της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας και τα αποτελέσματα και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων οι οποίες είναι αβέβαιες. Η Εταιρεία αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενη στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, συσκέψεις με ειδικούς, τάσεις και άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις μας σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

- Εκτιμώμενη απομείωση υπεραξίας

Η Εταιρεία διενεργεί σε ετήσια βάση έλεγχο για τυχόν απομείωση της υπεραξίας και ενδιάμεσα, όταν τα γεγονότα ή οι συνθήκες καθιστούν πιθανή την ύπαρξη απομείωσης (π.χ. μία σημαντική δυσμενής αλλαγή στο εταιρικό κλίμα ή μία απόφαση για πώληση ή διάθεση μιας μονάδας). Ο καθορισμός της ύπαρξης απομείωσης απαιτεί την αποτίμηση της αντίστοιχης μονάδας, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας την μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών. Όταν αυτό κρίνεται διαθέσιμο και απαραίτητο, χρησιμοποιούνται σχετικοί συντελεστές πολλαπλασιασμού της αγοράς, προκειμένου να επιβεβαιωθούν τα αποτελέσματα από τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Εφαρμόζοντας αυτή τη μεθοδολογία, η εταιρεία βασίζεται σε μία σειρά από παράγοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται τα πραγματικά λειτουργικά αποτελέσματα, τα μελλοντικά εταιρικά σχέδια, οι οικονομικές προεκτάσεις και τα δεδομένα της αγοράς. Στην περίπτωση που από αυτή την ανάλυση προκύπτει απομείωση της υπεραξίας, τότε η μέτρηση της απομείωσης απαιτεί εκτίμηση της εύλογης αξίας για κάθε αναγνωριζόμενο ενσώματο ή άυλοπεριουσιακό στοιχείο. Σε αυτή την περίπτωση, χρησιμοποιείται η προσέγγιση των ταμειακών ροών η οποία αναφέρεται ανωτέρω από ανεξάρτητους εκτιμητές, όπου κρίνεται κατάλληλο.

Διενεργείται έλεγχος για άλλα αναγνωριζόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ωφέλιμες ζωές και υποκείμενα σε απόσβεση, συγκρίνοντας την λογιστική αξία με το άθροισμα των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών που αναμένεται να δημιουργηθούν από το περιουσιακό στοιχείο. Ελέγχονται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστες ωφέλιμες ζωές ετησίως χρησιμοποιώντας μία μέθοδο εύλογης αξίας όπως τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Η Εταιρεία ετησίως διενεργεί έλεγχο για απομείωση της υπεραξίας, σύμφωνα με την λογιστική πολιτική. Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών έχουν καθοριστεί βασιζόμενα σε υπολογισμούς της αξίας σε χρήση (on value-in-use calculations). Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

- Φόροι εισοδήματος

Η Εταιρεία υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε πολυάριθμες φορολογικές δικαιοδοσίες. Σημαντικές εκτιμήσεις απαιτούνται για τον καθορισμό της πρόβλεψης για φόρους εισοδήματος, καθώς και για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρους εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου, βασιζόμενη σε εκτιμήσεις του κατά πόσο θα οφείλονται επιπλέον φόροι. Όταν το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους αυτών των υποθέσεων διαφέρει από τα ποσά που είχαν αρχικά λογιστεί, τέτοιες διαφορές θα έχουν επίδραση στο φόρο εισοδήματος και στις προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο κατά την οποία τα ποσά αυτά έχουν καθορισθεί.

- Προβλέψεις

Οι προβλέψεις Επισφαλών Απαιτήσεων απεικονίζονται με τα ποσά τα οποία είναι πιθανόν να ανακτηθούν. Μόλις γίνει γνωστό ότι ένας συγκεκριμένος λογαριασμός υπόκειται σε κίνδυνο μεγαλύτερο του συνήθους πιστωτικού κινδύνου (π.χ. χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, διαφωνία σχετικά με την ύπαρξη της απαίτησης ή το ποσό αυτής κ.λ.π.), τότε ο λογαριασμός αναλύεται και καταγράφεται εάν οι συνθήκες υποδηλώνουν ότι η απαίτηση είναι ανείσπρακτη. Οι προβλέψεις Περιβαλλοντικών Υποχρεώσεων απεικονίζονται στα ποσά των εκροών που αναμένεται να απαιτηθούν προκειμένου να διακανονιστεί η υποχρέωση

- Ενδεχόμενα γεγονότα

Η Εταιρεία εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της. Η διοίκηση κρίνει ότι οποιοιδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση της Εταιρείας, την 31 Δεκεμβρίου 2015.

Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μία αύξηση ή μία μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον.

9.10 Σημαντικά εταιρικά γεγονότα

Δεν υπάρχουν σημαντικά εταιρικά γεγονότα που να επηρρεάζουν την οικονομική θέση της εταιρείας και του ομίλου

9.11 Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση την ουσία της σύμβασης και το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν.

i) ***Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης***

Πρόκειται για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς (συμπεριλαμβάνονται τα παράγωγα, εκτός από εκείνα που είναι καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης, αυτά που αποκτώνται ή δημιουργούνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά και τέλος αυτά που αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου από αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα).
- Κατά την αρχική αναγνώριση ορίζεται από την επιχείρηση ως στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία, με αναγνώριση των μεταβολών στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης. Στον Ισολογισμό της Εταιρείας οι συναλλαγές και η αποτίμηση σε εύλογες αξίες των παραγώγων απεικονίζονται σε ξεχωριστά κονδύλια του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων με τίτλο «Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία». Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

ii) **Δάνεια και απαιτήσεις**

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Στην κατηγορία αυτή (Δάνεια και Απαιτήσεις) δεν περιλαμβάνονται

α) απαιτήσεις από προκαταβολές για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών,
β) απαιτήσεις που έχουν να κάνουν με δοσοληψίες φόρων, οι οποίες έχουν επιβληθεί νομοθετικά από
το κράτος,
γ) οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση ώστε να δίνει δικαίωμα στην επιχείρηση για λήψη μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών παγίων στοιχείων.

Τα Δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

iv) ***Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού***

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω.

Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρι τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα.

Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη

συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση όσον αφορά τις άμεσα επιρριπτέες στη συναλλαγή δαπάνες, για τα στοιχεία εκείνα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τα πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που προκύπτουν.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργείς αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές κλεισίματος. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών. Οι μη διαπραγματεύσιμοι σε ενεργό αγορά συμμετοχικοί τίτλοι που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και των οποίων η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με αξιοπιστία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

9.12 Αποθέματα

Την ημερομηνία του ισολογισμού, τα αποθέματα αποτιμώνται στο χαμηλότερο του κόστους ή την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμημένη τιμή πώλησης στην συνηθισμένη πορεία των εργασιών της επιχείρησης μείον οποιαδήποτε σχετικά έξοδα πώλησης και χρησιμοποιείται παγίως η μέθοδος αποτίμησης αποθεμάτων FIFO. Στο κόστος των αποθεμάτων δεν περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά έξοδα.

9.13 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα κατά το μακροπρόθεσμο μέρος τους, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας την μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου, μείον την πρόβλεψη για μείωση της αξίας τους. Στην περίπτωση που η αναπόσβεστη αξία ή το κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου υπερβαίνει την παρούσα αξία, τότε το στοιχείο αυτό αποτιμάται στο ανακτήσιμο ποσό αυτού, δηλαδή στη παρούσα αξία των μελλοντικών ροών του περιουσιακού στοιχείου, η οποία υπολογίζεται με βάση το πραγματικό αρχικό επιτόκιο. Η σχετική ζημία μεταφέρεται απευθείας στα αποτελέσματα χρήσης. Οι ζημιές απομείωσης , δηλαδή όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

9.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο καθώς επίσης και τις βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας όπως τα προϊόντα της αγοράς χρήματος και οι τραπεζικές καταθέσεις. Τα προϊόντα της αγοράς χρήματος είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων.

9.15 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Άμεσα έξοδα που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται.

Το κόστος κτήσης ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας, έως ότου οι ίδιες μετοχές πουληθούν ή ακυρωθούν. Κάθε κέρδος ή ζημιά από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή λοιπά έξοδα και φόρους, εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια.

9.16 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στον λογαριασμό των αποτελεσμάτων της περιόδου, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή και απαιτήσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι επιμετρώνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στις διαχειριστικές περιόδους με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενα στο φορολογητέο κέρδος για το έτος. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των

προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας του ισολογισμού χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την Εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν ένα κομμάτι των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, όπως η επανεκτίμηση της αξίας της ακίνητης περιουσίας, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού της καθαρής θέσης.

9.17 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές: Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σεπερίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Οι παροχές μετά την λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν συντάξεις ή άλλες παροχές (ασφάλειες ζωής και ιατρική περίθαλψη) που παρέχει η επιχείρηση μετά την λήξη της απασχόλησης, ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας των εργαζομένων. Συνεπώς περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

- Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική ή τεκμαρτή) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (π.χ. ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές. Συνεπώς το ποσό των παροχών που θα λάβει ο εργαζόμενος προσδιορίζεται από το ποσό που καταβάλλει η επιχείρηση (ή και ο εργαζόμενος) και από τις καταβληθείσες επενδύσεις των εισφορών αυτών. Η πληρωτέα εισφορά από την επιχείρηση σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται είτε ως μία υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, είτε ως ένα έξοδο.

- Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (εάν υπάρχουν) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίστηκε με τις παραδοχές της αναλογιστικής μελέτης που έγινε το 2014. Για την προεξόφληση χρησιμοποιείται το επιτόκιο των μακροπροθέσμων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες είναι στοιχεία της υποχρέωσης της παροχής της επιχείρησης,όσο και του εξόδου το οποίο θα αναγνωριστεί στα αποτελέσματα. Αυτά που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα και είναι πάνω ή κάτω από το περιθώριο του 10% της σωρευμένης υποχρέωσης, καταχωρούνται στα αποτελέσματα μέσα στον αναμενόμενο μέσο ασφαλιστικό χρόνο των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα. Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.

Παροχές τερματισμού της απασχόλησης: Οι παροχές λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης καταβάλλονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εκούσια (εθελουσία) αποχώρηση. Όταν οι παροχές αυτές καθίστανται πληρωτέες σε περιόδους πέρα των δώδεκα μηνών από ημερομηνία του Ισολογισμού, τότε θα πρέπει να προεξοφλούνται με βάση τις αποδόσεις των υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή των κρατικών ομολόγων.

Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, η αποτίμηση των παροχών λήξης της εργασιακής σχέσης πρέπει να βασίζεται στον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

Κρατικά Ασφαλιστικά προγράμματα: Το προσωπικό της Εταιρίας καλύπτεται κυρίως από τον κύριο Κρατικό Ασφαλιστικό Φορέα που αφορά στον ιδιωτικό τομέα (ΙΚΑ) που χορηγεί συνταξιοδοτικές και ιατροφαρμακευτικές παροχές. Κάθε εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να συνεισφέρει μέρος του μηνιαίου μισθού του στο ταμείο, ενώ τμήμα της συνολικής εισφοράς καλύπτεται από την Εταιρία. Κατά τη συνταξιοδότηση το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι υπεύθυνο για την καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών στους συνταξιούχους. Κατά συνέπεια, η Εταιρία δεν έχει καμία νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση για την πληρωμή μελλοντικών παροχών με βάση αυτό το πρόγραμμα.

9.18 Επιχορηγήσεις

Η Εταιρεία αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια:

α) Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και

β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Οι επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως έσοδο επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζονται συστηματικά και ορθολογικά στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου του ενεργητικού.

9.19 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει παρούσες νομικές η τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης κάθε ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

9.20 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Τα έσοδα λογίζονται μόνον όταν πιθανολογείται ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στην επιχείρηση. Τα ειδικά κριτήρια καταχώρησης που αναφέρονται πιο κάτω πρέπει επίσης να ισχύουν:

Έσοδα από πώληση αγαθών: Τα έσοδα καταχωρούνται όταν οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και ωφέλειες που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή.

Έσοδα από παροχή υπηρεσιών: Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Έσοδα από τόκους: Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει της χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

Έσοδα από μερίσματα: Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους, δηλαδή όταν εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση που είναι το κατά νόμο αρμόδια να τα χορηγεί.

Έξοδα: Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στο αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

9.21 Μισθώσεις

Η εταιρεία ως μισθωτής: Συμφωνίες μισθώσεων όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας του παγίου στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης ισόποσα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

9.22 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

10 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

10.1 Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων

Οι δραστηριότητες της Εταιρείας δημιουργούν χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβανομένων κυρίως των πιστωτικών κινδύνων και κινδύνων ρευστότητας. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας, στοχεύει στον περιορισμό ενδεχόμενης αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του, που είναι δυνατό να προκύψει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων. Οι βασικές πολιτικές διαχείρισης των κινδύνων καθορίζονται από τη Διοίκηση της Εταιρείας.

10.2 Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, δάνεια , επενδύσεις σε μετοχές, μερίσματα πληρωτέα και υποχρεώσεις από μισθώσεις.

10.3 Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται ελάχιστα σε παγκόσμιο επίπεδο και συνεπώς η έκθεσή της σε συναλλαγματικό κίνδυνο ειναι μικρή προερχόμενη κυρίως από το Δολάριο Αμερικής. Αυτός ο κίνδυνος προκύπτει κυρίως από εμπορικές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.

ii) Κίνδυνος τιμών εμπορευμάτων

Οι τιμές των εμπορευμάτων οι οποίες καθορίζονται κυρίως από την εγχώρια αγορά και την ζήτηση και προσφορά, έχουν ως αποτέλεσμα την έκθεση της Εταιρείας σε μικρό κίνδυνο διακύμανσης των σχετικών τιμών.

(iii) Κίνδυνος επιτοκίων

Η εταιρεία εκτίθεται σε επιτοκιακό κίνδυνο από δάνεια μεταβλητού επιτοκίου. Η ανάλυση της ευαισθησίας υποθέτει παράλληλη μεταβολή των επιτοκίων κατά ± 0,5% που κατά την κρίση της διοίκησης θεωρείται εύλογη.

Η έκθεση της Εταιρείας στους κινδύνους τιμών εμπορευμάτων καθώς και η αντίστοιχη ευαισθησία μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τον όγκο των συναλλαγών και τα επίπεδα τιμών. Ο κινδύνους αυτός αντιμετωπίζεται με την ανάλογη μεταβολή των τιμών πώλησης των εμπορευμάτων που διαθέτει. Εν τούτοις η ανωτέρω ανάλυση θεωρείται αντιπροσωπευτική της έκθεσης της Εταιρείας στον κίνδυνο αυτό για τη χρήση του 2013.

10.4 Πιστωτικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν έχει σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου σε κάποια από τα συμβαλλόμενα, με αυτήν μέρη. Ο πιστωτικός κίνδυνος πηγάζει κυρίως από έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο από πελάτες. Δεδομένης της πολυδιάστατης φύσης των λειτουργιών της Εταιρείας, δεν υπάρχει σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου αναφορικά με τις εμπορικές της απαιτήσεις, μιας και αυτός διαχωρίζεται σε ένα μεγάλο αριθμό πελατών. Η Εταιρεία παρακολουθεί, σε σταθερή βάση, τις εμπορικές της απαιτήσεις και φροντίζει για την έγκαιρη είσπραξή τους. Για την ελαχιστοποίηση του πιστωτικού κινδύνου σε βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά προϊόντα, η

Εταιρεία θέτει όρια στο πόσο θα εκτίθεται σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα και συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

10.5 Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνδέεται με την ανάγκη για επαρκή χρηματοδότηση της δραστηριότητας και της ανάπτυξής της Εταιρείας. Οι σχετικές ανάγκες ρευστότητας γίνονται αντικείμενο διαχείρισης μέσω προσεκτικής παρακολούθησης των χρεών των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Η Εταιρεία διασφαλίζει ότι υπάρχουν επαρκείς διαθέσιμες πιστωτικές διευκολύνσεις ώστε να είναι σε θέση να καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες επιχειρηματικές ανάγκες, κατόπιν υπολογισμού των ταμειακών εισροών που προκύπτουν από τη λειτουργία του καθώς και των μετρητών και ισοδύναμων μετρητών τα οποία τηρεί. Τα κεφάλαια για τις μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας εξασφαλίζονται πρόσθετα από ένα επαρκές ποσό δανειακών κεφαλαίων και την δυνατότητα να πωληθούν μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία.

10.6 Τρέχουσες Συνθήκες Ελληνικής Οικονομίας

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα παραμένει ιδιαίτερα ευμετάβλητο μετά την από 28/06/2015 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου με την οποία επιβλήθηκαν έλεγχοι στη κίνηση κεφαλαίων (capital controls) με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών.

Τον Αύγουστο 2015 εγκρίθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο η κύρωση του σχεδίου σύμβασης οικονομικής ενίσχυσης της Ελλάδας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της συμφωνίας χρηματοδότησης καθώς και το τρίτο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής από τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς, ώστε να καλυφθεί μέρος του άμεσου χρέους της χώρας και να υποστηριχθεί η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών.

Το προαναφερόμενο πλαίσιο, εντός του οποίου καλείται να λειτουργήσει η ελληνική οικονομία, αναμένεται να διαμορφώσει συνθήκες περαιτέρω μείωσης του διαθέσιμου εισοδήματος των καταναλωτών, αύξησης της ανεργίας καθώς και περιορισμούς στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων των εταιρειών από τα πιστωτικά ιδρύματα. Μία από τις προϋποθέσεις επιτυχίας των όποιων στρατηγικών εξορθολογισμού, αναδιάρθρωσης και εξυγίανσης της ελληνικής οικονομίας, είναι η εξασφάλιση βιώσιμων συνθηκών στο επιχειρηματικό πεδίο με την υιοθέτηση και υλοποίηση διαρθρωτικών μέτρων και δράσεων πολιτικής, τα οποία θα εξασφαλίζουν την υγιή ανάπτυξή τους.

Κατά τη διάρκεια της δύσκολης αυτής περιόδου για την ελληνική οικονομία, η Διοίκηση του Ομίλου έλαβε και συνεχίζει να διατηρεί σε ισχύ μέχρι σήμερα όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να αντιμετωπίσει με επάρκεια τις επιπτώσεις από την επιβολή περιορισμού κεφαλαίων στην Ελλάδα και να συνεχιστούν οι δραστηριότητες του Ομίλου ανά λειτουργικό τομέα, χωρίς διακοπή. Ωστόσο, η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία και την επίδραση που θα έχουν στις δραστηριότητες του Ομίλου.

Κατά την 31/12/2016, η Διοίκηση έχει αξιολογήσει ότι οι προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας είναι επαρκείς. Περαιτέρω, η Διοίκηση του Ομίλου σε αυτό το αβέβαιο οικονομικό περιβάλλον, αξιολογεί συνεχώς την κατάσταση, σχεδιάζει και υλοποιεί τις όποιες αναγκαίες παρεμβάσεις, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις στις δραστηριότητες του.

11 Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

11.1 Πρωτεύον τομέας πληροφόρησης-γεωγραφικός τομέας

Τα αποτελέσματα του Ομίλου ανά τομέα αναλύονται ως εξής:

Πληροφόρηση κατά τομέα

Πρωτεύων τύπος πληροφόρησης - Γεωγραφικοί τομείς

	Ελλάδα		Ευρώπη		Τρίτες χώρες		Σύνολο	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Πωλήσεις	3.636.778,94	4.120.294,47	58.712,08	92.144,97	1.538,38	326,25	3.697.029,40	4.212.765,69
Κόστος πωλήσεων	(3.509.035,26)	(3.593.827,50)	(56.645,34)	(80.333,95)	(1.484,28)	(284,55)	(3.567.164,88)	(3.674.446,00)
Αποτέλεσμα ανά τομέα	127.743,68	526.466,97	2.066,74	11.811,02	54,10	41,70	129.864,52	538.319,69
Έξοδα διάθεσης επιμεριζόμενα	(1.684.451,55)	(1.186.571,27)	(27.183,69)	(26.537,75)	(712,09)	(93,96)	(1.712.347,33)	(1.213.202,98)
Λοιπά έξοδα μη επιμεριζόμενα							(3.301.600,70)	(2.722.237,83)
(Ζημιές)/Κέρδη προ φόρων							(4.884.083,51)	(3.397.121,12)
Φόροι							325.092,98	(29.592,19)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές)							(4.558.990,53)	(3.426.713,31)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Κυκλ.ενεργητικό επιμεριζόμενο	6.827.280,53	8.814.183,72	36.901,47	653.430,53	15.833,51	13.689,74	6.880.015,51	9.481.303,99
Πάγιο ενεργητικό επιμεριζόμενο	9.004.106,11	9.944.681,80	---	---	---	---	9.004.106,11	9.944.681,80
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	15.831.386,64	18.758.865,52	36.901,47	653.430,53	15.833,51	13.689,74	15.884.121,62	19.425.985,79
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις επιμεριζόμενες	17.496.124,52	14.534.722,81	48.629,02	59.732,33	16.357,57	13.562,95	17.561.111,11	14.608.018,09
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μη επιμεριζόμενες	2.168.497,18	4.196.642,00	---	---	---	---	2.168.497,18	4.196.642,00
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	19.664.621,70	18.731.364,81	48.629,02	59.732,33	16.357,57	13.562,95	19.729.608,29	18.804.660,09

11.2 Δευτερεύων τομέας πληροφόρησης

Ο ΟΜΙΛΟΣ

Πωλήσεις 1/1-31/12/2016

	Πωλήσεις Εσωτερικού	Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες	Σύνολα
Εμπορεύματα	6.023,96			6.023,96
Προϊόντα	2.898.416,07	58.712,08	1.538,38	2.958.666,53
Παροχή Υπηρεσιών	732.338,91	0,00		732.338,91
Σύνολα	3.636.778,94	58.712,08	1.538,38	3.697.029,40

Πωλήσεις 1/1-31/12/2015

	Πωλήσεις Εσωτερικού	Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες	Σύνολα
Εμπορεύματα	11.853,22	0,00	0,00	11.853,22
Προϊόντα	3.656.978,86	92.144,97	326,25	4.212.765,69
Παροχή Υπηρεσιών	451.462,39	0,00	0,00	451.462,39
Σύνολα	**4.120.294,47**	**92.144,97**	**326,25**	**3.749.450,08**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Πωλήσεις 1/1-31/12/2016

	Πωλήσεις Εσωτερικού	Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες	Σύνολα
Εμπορεύματα	6.023,96	0,00	0,00	6.023,96
Προϊόντα	2.552.215,55	58.712,08	1.538,38	2.612.466,01
Παροχή Υπηρεσιών	481.589,15	0,00	0,00	481.589,15
Σύνολα	**3.039.828,66**	**58.712,08**	**1.538,38**	**3.100.079,12**

Πωλήσεις 1/1-31/12/2015

	Πωλήσεις Εσωτερικού	Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες	Σύνολα
Εμπορεύματα	11.853,22	0,00	0,00	11.853,22
Προϊόντα	3.176.022,03	92.144,97	326,25	3.268.493,25
Παροχή Υπηρεσιών	237.872,32	0,00	0,00	237.872,32
Σύνολα	**3.425.747,57**	**92.144,97**	**326,25**	**3.518.218,79**

12 Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

12.1 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ					
	Οικόπεδα	**Κτίρια**	**Μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά μέσα**	**Λοιπός εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία						
Υπόλοιπο 1.1.2015	**3.280.000,00**	**5.897.822,94**	**2.820.813,08**	**481.490,12**	**1.157.525,02**	**13.637.651,16**
Αναπροσαρμογή	---	---				-- -
Προσθήκες				---	500,00	500,00
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές						-- -
Υπόλοιπο 31.12.2015	**3.280.000,00**	**5.897.822,94**	**2.820.813,08**	**481.490,12**	**1.158.025,02**	**13.638.151,16**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1.1.2015		**(587.822,94)**	**(1.621.833,75)**	**(443.918,93)**	**(1.141.253,23)**	**(3.794.828,85)**
Αναπροσαρμογή						-- -
Αποσβέσεις χρήσεως		(145.183,29)	(123.857,20)	(10.692,32)	(4.850,32)	(284.583,13)
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές						-- -
Υπόλοιπο 31.12.2015		**(733.006,23)**	**(1.745.690,95)**	**(454.611,25)**	**(1.146.103,55)**	**(4.079.411,98)**
-						
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**3.280.000,00**	**5.164.816,71**	**1.075.122,13**	**26.878,87**	**11.921,47**	**9.558.739,18**
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 1.1.2016	**3.280.000,00**	**5.897.822,94**	**2.820.813,08**	**481.490,12**	**1.158.025,02**	**13.638.151,16**
Αναπροσαρμογή	---	---				-- -
Προσθήκες				---	---	-- -
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές						-- -
Υπόλοιπο 31.12.2016	**3.280.000,00**	**5.897.822,94**	**2.820.813,08**	**481.490,12**	**1.158.025,02**	**13.638.151,16**
	-	-	-	-	-	-
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1.1.2016		**(733.006,23)**	**(1.745.690,95)**	**(454.611,25)**	**(1.146.103,55)**	**(4.079.411,98)**
Αναπροσαρμογή						-- -
Αποσβέσεις χρήσεως		(218.811,27)	(354.832,50)	(10.692,28)	(3.608,03)	(587.944,08)
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές						-- -
Υπόλοιπο 31.12.2016		**(951.817,50)**	**(2.100.523,45)**	**(465.303,53)**	**(1.149.711,58)**	**(4.667.356,06)**
-	-	-	-	-	-	-
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**3.280.000,00**	**4.946.005,44**	**720.289,63**	**16.186,59**	**8.313,44**	**8.970.795,10**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία	**Οικόπεδα**	**Κτίρια**	**Μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά μέσα**	**Λοιπός εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 1.1.2015	**3.280.000,00**	**5.897.822,94**	**2.820.813,08**	**481.490,12**	**1.154.342,68**	**13.634.468,82**
Αναπροσαρμογή	0,00	---		- --		---
Προσθήκες				---	500,00	500,00
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές						---
Υπόλοιπο 31.12.2015	**3.280.000,00**	**5.897.822,94**	**2.820.813,08**	**481.490,12**	**1.154.842,68**	**13.634.968,82**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις **Υπόλοιπο 1.1.2015**		**(587.822,94)**	**(1.621.833,75)**	**(443.918,93)**	**(1.138.071,01)**	**(3.791.646,63)**
Αναπροσαρμογή Αποσβέσεις χρήσεως		(145.183,29)	(123.857,20)	(10.692,32)	(4.850,32)	--- (284.583,13)
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές						---
Υπόλοιπο 31.12.2015	---	**(733.006,23)**	**(1.745.690,95)**	**(454.611,25)**	**(1.142.921,33)**	**(4.076.229,76)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**3.280.000,00**	**5.164.816,71**	**1.075.122,13**	**26.878,87**	**11.921,35**	**9.558.739,06**
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία						
Υπόλοιπο 1.1.2016	3.280.000,00	5.897.822,94	2.820.813,08	481.490,12	1.154.842,68	13.634.968,82
Αναπροσαρμογή	---	---				---
Προσθήκες				---	---	---
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές						---
Υπόλοιπο 31.12.2016	**3.280.000,00**	**5.897.822,94**	**2.820.813,08**	**481.490,12**	**1.154.842,68**	**13.634.968,82**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις **Υπόλοιπο 1.1.2016**		**(733.006,23)**	**(1.745.690,95)**	**(454.611,25)**	**(1.142.921,33)**	**(4.076.229,76)**
Αναπροσαρμογή Αποσβέσεις χρήσεως		(218.811,27)	(354.832,50)	(10.692,28)	(3.608,03)	--- (587.944,08)
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές			---	---		---
Υπόλοιπο 31.12.2016	---	**(951.817,50)**	**(2.100.523,45)**	**(465.303,53)**	**(1.146.529,36)**	**(4.664.173,84)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**3.280.000,00**	**4.946.005,44**	**720.289,63**	**16.186,59**	**8.313,32**	**8.970.794,98**

Οι αποσβέσεις που επιβαρύνουν τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στις σημειώσεις 12.20, 12.22 και 12.23.

Επί των παγίων στοιχείων του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ύψους € 12.700 χιλ. προς κάλυψη τραπεζικού δανεισμού το υπόλοιπο του οποίου στις 31.12.2016 είναι € 12.906 χιλ.

Η Διοίκηση της Εταιρείας κρίνει ότι η απομείωση της αξίας των ακινήτων, κρίνεται εύλογη, διότι η τελευταία εκτίμηση βάσει της οποίας είναι αποτυπωμένες και οι αξίες των ακινήτων, έγινε το Μάρτιο του 2015 από αναγνωρισμένο ανεξάρτητο ορκωτό εκτιμητή.

12.2 Άϋλα περιουσιακά στοιχεία

Τα ασώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Δικαιώματα χρήσης ενσ. παγίων στοιχείων	Σήματα και άδειες	Λογισμικά προγράμματα	Ηλεκτρονικά συστήματα τηλεκπαίδευσης	Σύνολο
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία					
Υπόλοιπο 1.1.2015	76.302,27		1.698.067,42	1.025.520,94	2.799.890,63
Προσθήκες			43.000,00		43.000,00
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές					---
Υπόλοιπο 31.12.2015	76.302,27	---	1.741.067,42	1.025.520,94	2.842.890,63
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
Υπόλοιπο 1.1.2015	(50.359,75)		(1.589.809,43)	(673.088,76)	(2.313.257,94)
Αποσβέσεις χρήσεως	(4.578,40)		(28.075,70)	(141.836,08)	(174.490,18)
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές					---
Υπόλοιπο 31.12.2015	(54.938,15)	---	(1.617.885,13)	(814.924,84)	(2.487.748,12)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	21.364,12	---	123.182,29	210.596,10	355.142,51
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 1.1.2016	76.302,27	---	1.741.067,42	1.025.520,94	2.842.890,63
Προσθήκες			---		---
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές					---
Υπόλοιπο 31.12.2016	76.302,27	---	1.741.067,42	1.025.520,94	2.842.890,63
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 1.1.2016	(54.938,15)	---	(1.617.885,13)	(814.924,84)	(2.487.748,12)
Αποσβέσεις χρήσεως	(21.364,12)		(120.671,39)	(210.596,10)	(352.631,61)
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές					---
Υπόλοιπο 31.12.2016	(76.302,27)	---	(1.738.556,52)	(1.025.520,94)	(2.840.379,73)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	---	---	2.510,90	---	2.510,90

Οι αποσβέσεις που επιβαρύνουν τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στις σημειώσεις 12.20 12.22 και 12.23.

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Δικαιώματα χρήσης ενσ. παγίων στοιχείων	**Λογισμικά προγράμματα**	**Ηλεκτρονικά συστήματα τηλεκπαίδευσης**	**Σύνολο**
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1.1.2015	**76.302,27**	**1.687.165,42**	**1.025.520,94**	**2.788.988,63**
Προσθήκες		43.000,00		**43.000,00**
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				---
Υπόλοιπο 31.12.2015	**76.302,27**	**1.730.165,42**	**1.025.520,94**	**2.831.988,63**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1.1.2015	**(50.359,75)**	**(1.574.898,06)**	**(663.499,77)**	**(2.288.757,58)**
Αποσβέσεις χρήσεως	(4.578,40)	(28.075,70)	(130.987,04)	**(163.641,14)**
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				---
Υπόλοιπο 31.12.2015	**(54.938,15)**	**(1.602.973,76)**	**(794.486,81)**	**(2.452.398,72)**

Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**21.364,12**	**127.191,66**	**231.034,13**	**379.589,91**
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1.1.2016	**76.302,27**	**1.730.165,42**	**1.025.520,94**	**2.831.988,63**
Προσθήκες		---		---
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				---
Υπόλοιπο 31.12.2016	**76.302,27**	**1.730.165,42**	**1.025.520,94**	**2.831.988,63**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1.1.2016	**(54.938,15)**	**(1.602.973,76)**	**(794.486,81)**	**(2.452.398,72)**
Αποσβέσεις χρήσεως	(21.364,12)	(127.191,66)	(231.034,13)	**(379.589,91)**
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				---
Υπόλοιπο 31.12.2016	**(76.302,27)**	**(1.730.165,42)**	**(1.025.520,94)**	**(2.831.988,63)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**---**	**---**	**---**	**---**

Η αναπόσβεστη αξία των άϋλων ασώματων παγίων απομειώθηκε πλήρως διότι η διόικηση εκτίμησε ότι η θετικές ταμειακές ροές των εν λόγω άυλων παγίων δεν θα συνεχιστούν.

12.3 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις

Η κίνηση των συμμετοχών της εταιρείας σε θυγατρικές επιχειρήσεις, αφορά τη θυγατρική ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΑΕ και την συγγενή ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ-ΛΙΒΑΝΗΣ LTD.

Την 31/12/2016 οι ανωτέρω συμμετοχές εμφανίζονται με αξία κτήσης ευρώ 1,00 έκαστη λόγω απομείωσης που συντελέστηκε εξαιτίας των σωρευμένων ζημιών των θυγατρικών που είχαν σαν συνέπεια τα ίδια κεφάλαια να γίνουν αρνητικά.

12.4 Πελάτες και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι πελάτες και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Μακροπρόθεσμο μέρος απαιτήσεων από πελάτες	0,00	0,00	0,00	0,00
Εγγυήσεις ενοικίων	30.800,11	30.800,11	29.800,11	29.800,11
	30.800,11	**30.800,11**	**29.800,11**	**29.800,11**

12.5 Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της εταιρείας αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Εμπορεύματα	54.278,12	70.061,18	54.278,12	70.061,18
Προϊόντα έτοιμα & ημιτελή	3.975.568,81	3.867.863,25	3.916.504,22	3.807.896,19
Παραγωγή σε εξέλιξη	421.887,72	277.412,06	421.887,72	277.412,06
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	197.947,02	268.422,73	257.131,02	268.459,56
	4.649.681,67	**4.483.759,22**	**4.649.801,08**	**4.423.828,99**
Μείον:Προβλέψεις για καθυστερημένα αποθέματα	(1.024020,24)	(625.870,64)	(1.024.020,24)	(625.870,64)
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	**3.625.661,43**	**3.857.888,58**	**3.625.780,84**	**3.797.958,35**

Το κόστος των αποθεμάτων που καταχωρήθηκε ως έξοδο στο κόστος πωληθέντων, το 2016 ανέρχεται σε € 134 χιλ. έναντι € 530 χιλ. το 2015 για την εταιρεία και € 272 χιλ. έναντι € 563 χιλ. το 2015 για τον όμιλο αντίστοιχα.
Η αύξηση της αξίας των αποθεμάτων αλλά και της παραγωγής σε εξέλιξη, οφείλεται κυρίως στην άϋλη προστιθέμενη αξία (Δικαιώματα, Μετάφραση, Επιμέλεια)
Τα αποθέματα είναι ελεύθερα από κάθε βάρος ή διεκδίκηση τρίτων και έχουν επαρκή ασφαλιστική κάλυψη. Στην χρήση 2016 διενεργήθηκε συμπληρωματική πρόβλεψη στους λογαριασμούς των αποθεμάτων συνολικου ποσού € 398.149,60.

12.6 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

Απαιτήσεις από πελάτες	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Πελάτες	2.323.369,61	2.537.930,44	2.213.915,29	2.480.683,22
Γραμμάτια εισπρακτέα	13.300,00	110.043,98	13.300,00	110.043,98
Επιταγές εισπρακτέες	263.326,20	842.462,61	263.326,20	842.462,61
	2.599.995,81	**3.490.437,03**	**2.490.541,49**	**3.433.189,81**

Οι ανωτέρω απαιτήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου, καθώς η εταιρεία έχει μεγάλο αριθμό πελατών και ο κίνδυνος διασπείρεται.

Η μείωση του υπολοίπου των Επιταγών Εισπρακτέων κατά € 579 χιλ. και ομοίως στον όμιλο, από την προηγούμενη χρήση, οφείλεται σε συντονισμένες προσπάθειες της Εταιρείας για είσπραξη παλαιών υπολοίπων πελατών, και στην διενέργεια πρόσθετης πρόβλεψης επισφαλειών.

Επιταγές εισπρακτέες ύψους € 351 χιλ. έχουν δοθεί προς εγγύηση έναντι βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού.

12.7 Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Μετοχές εισηγμένες στο Χ.Α	3.200,40	5.116,28	3.200,40	5.116,28
Μετοχές μη εισηγμένες στο Χ.Α	134.107,02	221.271,14	134.107,02	221.271,14
	137.307,42	**226.387,42**	**137.307,42**	**226.387,42**

Τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού, αφορούν:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υπόλοιπο έναρξης	226.387,42	155.433,60	226.387,42	155.433,60
Προσθήκες/Μειώσεις	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμογή εύλογης αξίας	(89.080,00)	70.953,82	(89.080,00)	70.953,82
	137.307,42	**226.387,42**	**137.307,42**	**226.387,42**

Έχει διενεργηθεί πρόβλεψη επισφάλειας, την χρήση 2016, για την εταιρεία και τον όμιλο € 89 χιλ. και κατά συνέπεια η συνολική πρόβλεψη του λογαριασμού ανέρχεται σε 197 χιλ. το 2016 ενώ αντίστοιχα το 2015 η πρόβλεψη ανερχόταν σε € 108 χιλ..

12.8 Λοιπές απαιτήσεις

Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Ελληνικό Δημόσιο	15.208,17	122.468,34	14.664,17	121.924,34
Έξοδα εκδόσεων επομένων χρήσεων	0,00	344.000,00	0,00	344.000,00
Προκαταβολές προμηθευτών	378.172,08	1.326.072,62	276.898,55	1.239.419,50
Λοιπές απαιτήσεις	55.895,90	2.676,94	57.773,62	3.665,82
	449.276,15	**1.795.217,90**	**349.336,34**	**1.709.009,66**

Στο λογαριασμό «Προκαταβολές Προμηθευτών» περιλαμβάνονται προκαταβολές σε Έλληνες συγγραφείς, μεταφραστές, διορθωτές αλλά και σε Έλληνες πράκτορες δικαιωμάτων για να δεσμεύσουν νέους τίτλους βιβλίων. Η μείωση του ως άνω λογαριασμού οφείλεται σε ολοκλήρωση εργασιών βιβλίων προς έκδοση με ταυτόχρονη τιμολόγηση τους. Η μείωση κατά € 963 χιλ. το 2016, οφείλεται στην συνήθη παραγωγική δραστηριότητα της εταιρείας που δίνει προκαταβολές σε προμηθευτές για δεύσμευση τίτλων τίτλων βιβλίων και εν συνέχεια τιμολογούνται οι εργασίες τους.

Στους λογαριασμούς των απαιτήσεων της εταιρείας από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις (σημείωση 12.6) και των λοιπών απαιτήσεων (σημείωση 12.8) περιλαμβάνονται προβλέψεις για επισφάλειες, οι οποίες ανέρχονται στο ποσό των € 3.035 χιλ. και € 2.163 χιλ. για τις χρήσεις 2016 και 2015 αντίστοιχα.

Αντίστοιχα για τον Όμιλο οι προβλέψεις για επισφάλειες, για απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις ανέρχονται στο ποσό των € 3.063 χιλ. το 2016 και € 2.191 χιλ. το 2015.

Οι ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις από Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις με λήξη άνω του ενός έτους για την Εταιρεία και τον Όμιλο, για τις οποίες δεν έχει σχηματισθεί πρόβλεψη απομείωσης ανέρχονται το 2016 σε € 915 χιλ. για την Εταιρεία και € 999 χιλ. για τον Όμιλο, ενώ αντίστοιχα ήταν € 1.513 χιλ. για την Εταιρεία και € 1.540 χιλ. για τον Όμιλο.

Οι ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες ως ανω απαιτήσεις κρίνονται εύλογες από τη διοίκηση της εταιρείας, σύμφωνα και με έκθεση του νομικού τμήματός της, διότι αφορούν ανοιχτά υπόλοιπα πελατών οι οποίοι είναι ενεργοί και δεν υπάρχει κανένας πτωχευμένος, η δε εταιρεία έχει ενεργήσει τα νόμιμα για την είσπραξή τους.

Η ενηλικίωση υπολοίπων των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων της 31/12/2016, οι οποίες είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμες, αλλά δεν είχαν απομειωθεί έχει ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ (Σε χιλιάδες ευρώ)	
ΕΤΗ	**31/12/2016**	**31/12/2015**
1 έως 2	322	508
2 έως 4	594	874
4 έως 5	83	155
άνω των 5	0	3
Σύνολο	**999**	**1.540**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Σε χιλιάδες ευρώ)	
ΕΤΗ	**31/12/2016**	**31/12/2015**
1 έως 2	307	496
2 έως 4	525	862
4 έως 5	83	155
άνω των 5	0	0
Σύνολο	**915**	**1.513**

Ενώ η ενηλικίωση για έξοδα επόμενων χρήσεων της 31/12/2016 τα οποία είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμα αλλά δεν είχαν απομειωθεί έχει ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ (Σε χιλιάδες ευρώ)	
ΕΤΗ	**31/12/2016**	**31/12/2015**
1 έως 2	0	0
2 έως 4	0	344
4 έως 5	0	0
άνω των 5	0	0
Σύνολο	**0**	**344**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Σε χιλιάδες ευρώ)	
ΕΤΗ	**31/12/2016**	**31/12/2015**
1 έως 2	0	0
2 έως 4	0	344
4 έως 5	0	0
άνω των 5	0	0
Σύνολο	**0**	**344**

Το 2016 απομειώθηκαν πλήρως τα Έξοδα Επομένων Χρήσεων.

Όσον αφορά αξιόγραφα σε καθυστέρηση, η Εταιρεία έχει διενεργήσει όλες τις νόμιμες ενέργειες για την είσπραξή τους. Παρά ταύτα στα αξιόγραφα που έχουν λήξη έως την 31/12/2016 και δεν έχουν εισπραχτεί έχουν διενεργηθεί επαρκής προβλέψεις.

12.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Ταμείο	15.984,10	23.463,79	15.917,67	22.815,71
Καταθέσεις όψεως	51.790,60	91.909,27	27.030,87	62.537,95
Προθεσμιακές καταθέσεις	0,00	0,00	0,00	0,00
	67.774,70	**115.373,06**	**42.948,54**	**85.353,66**

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στο ταμείο της εταιρείας και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση. Κατά τις ανωτέρω ημερομηνίες δεν υπήρχαν υπεραναλήψεις από τραπεζικούς λογαριασμούς.

12.10 Μετοχικό κεφάλαιο-Διαφορά υπέρ το άρτιο

Το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε € 7.734.375,00 και διαιρείται στις 31/12/2016, αλλά και σήμερα σε 7.734.375 μετοχές ονομαστικής αξίας € 1,00 η κάθε μία. Με απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 8/12/2010 αυξήθηκε η ονομαστική αξία της μετοχής από 0,30 € σε 0,90 € με ταυτόχρονη μείωση του αριθμού των μετοχών σε 7.734.375 (reverse split). Η διαπραγμάτευση με τη νέα τιμή μετοχής άρχισε στις 14/1/2011.Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της 30.6.2011 κεφαλαιοποιήθηκε αφορολόγητο αποθεματικό του Ν.2601/98 ποσού € 773.437,50 με αύξηση της ονομαστικής αξίας της μετοχής από 0,90 € σε 1,00 €.Το υπουργείο ανάπτυξης ενέκρινε την αύξηση κεφαλαίου στις 18.7.2011. Εγκρίθηκε από το Χρηματιστήριο Αθηνών στις 31/8/2011.

Το 80,20% του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας κατέχεται από μέλη της οικογένειας Λιβάνη. Έναντι του ληφθέντος ομολογιακού δανείου από την Εθνική Τράπεζα υπάρχει περιορισμός μεταβίβασης των μετοχών της οικογένειας, έτσι ώστε το συνολικό ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας και τα δικαιώματα ψήφου στην εταιρεία να μην κατέλθουν κάτω του 67%.

Σχετικά με το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας δεν υπάρχουν ειδικοί περιορισμοί, πέραν των όσων υπαγορεύει η ισχύουσα νομοθεσία και αναφέρονται παραπάνω.

Το υπέρ το άρτιο μετοχικό κεφάλαιο προέκυψε από την έκδοση μετοχών έναντι μετρητών σε αξία μεγαλύτερη της ονομαστικής τους αξίας.

12.11 Λοιπά αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Τακτικό αποθεματικό	530.581,47	530.581,47	530.581,47	530.581,47
Ειδικά αποθεματικά	807.419,09	807.419,09	807.419,09	807.419,09
Αφορολόγητα αποθεματικά	398.306,44	398.306,44	398.306,44	398.306,44
Αποθεματικό αναπροσαρμογής παγίων	3.737.440,96	3.737.440,96	3.737.440,96	3.737.440,96
	5.473.747,96	**5.473.747,96**	**5.473.747,96**	**5.473.747,96**

Σύμφωνα με την Ελληνική εμπορική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται, από τα κέρδη της χρήσης, να σχηματίσουν το 5% σαν τακτικό αποθεματικό μέχρις ότου αυτό φτάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού τους κεφαλαίου. Κατά την διάρκεια της ζωής της εταιρείας απαγορεύεται η διανομή του τακτικού αποθεματικού.

Τα ειδικά αποθεματικά αφορούν φορολογηθέντα αποθεματικά που ο σχηματισμός τους υπαγορεύεται από ειδικές διατάξεις επενδυτικών νόμων.

Τα αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη τα οποία απαλλάσσονται της φορολογίας βάσει ειδικών διατάξεων αναπτυξιακών νόμων υπό την προϋπόθεση

ότι υπάρχουν επαρκή κέρδη για το σχηματισμό τους. Τα αποθεματικά αυτά αφορούν κατά κύριο λόγο επενδύσεις και δεν διανέμονται.

12.12 Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις της εταιρείας (μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες) αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις				
Ομολογιακό Δάνειο	1.134.094,00	1.388.516,13	1.134.094,00	1.388.516,13
Δάνεια τραπεζών	0,00	1.415.781,95	0,00	1.415.781,95
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	**1.134.094,00**	**2.804.298,08**	**1.134.094,00**	**2.804.298,08**
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις				
Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια	13.361.586,22	1.837.282,32	13.361.586,22	1.837.282,32
Υποχρεώσεις μακροπρόθεσμων δανείων				
Πληρωτέες στην επόμενη χρήση	206.196,00	9.461.046,91	206.196,00	9.461.046,91
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	**13.567.782,22**	**11.298.329,23**	**13.567.782,22**	**11.298.329,23**
Σύνολο δανείων	**14.701.876,22**	**14.102.627,31**	**14.701.876,22**	**14.102.627,31**

Το 2006 χορηγήθηκε δεκαετές ομολογιακό δάνειο, από την Εθνική τράπεζα της Ελλάδος ποσού € 4,00 εκ.. Στις 4/4/2007 εκταμιεύθηκε και το € 1,00 εκ.. Η διάρκεια του ομολογιακού δανείου είναι 10ετής και οι εξασφαλίσεις είναι προσημείωση υποθήκης Α θέσης επί του κτιρίου Στρυμώνος 18 – Βοτανικός € 3,00 εκ. και οι προσωπικές εγγυήσεις του κ. Ηλία Λιβάνη και της κ. Παναγιώτας Λιβάνη. Το επιτόκιο είναι ίσο με Euribor 1 μηνός πλέον περιθωρίου 1%. Το σύνολο του ομολογιακού δανείου αντιστοιχεί σε δέκα (10) ομολογίες ονομαστικής αξίας € 0,5 εκ. η κάθε μία.

Υπεγράφη η σύμβαση ομολογιακού δανείου με την Γενική Τράπεζα στις 14.4.2009,υλοποιώντας την από 18.3.2009 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Το ομολογιακό δάνειο, ύψους € 3,00 εκ εκταμιεύθηκε στις 11.6.2009,είναι 7ετές με εξασφαλίσεις προσημείωση υποθήκης Α' θέσης επί του κτιρίου Σόλωνος 98-Αθήνα € 4,2 εκ. και προσωπικές εγγυήσεις του κ. Ηλία Λιβάνη και της κ. Παναγιώτας Λιβάνη. Το επιτόκιο είναι ίσο με Euribor τριμήνου πλέον περιθωρίου. Το ομολογιακό δάνειο αντιστοιχεί σε 84 ομολογίες.
Τον Οκτώβριο του 2011 η Εμπορική Τράπεζα ενέγραψε προσημείωση ύψους € 1 εκατ. στο οικόπεδο της Εταιρείας επί της ΒΙΟ.ΠΑ Άνω Λιοσίων.
Τον Ιούνιο του 2012 η Εθνική Τράπεζα ενέγραψε προσημείωση Β' υποθήκης ύψους € 1,5 εκ. στο κτίριο της Εταιρείας επί της Στρυμώνος 18, Βοτανικός.
Τον Φεβρουάριο του 2013 η Alpha Bank ενέγραψε προσημείωση Γ' υποθήκης ύψους € 3,0 εκ. επί του συνόλου των ακινήτων της Εταιρείας.
Τον Δεκέμβριο του 2014, το σύνολο των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν χορηγήσει δάνεια στην εταιρεία, προέβησαν σε αναδιάρθρωση του δανεισμού της εταιρείας, με συμπληρωματική περίοδο χάριτος δύο ετών (έως τον Δεκέμβριο του 2016) με κεφαλαιοποίηση των τόκων της περιόδου χάριτος. Στην παρούσα χρήση λόγω του ότι η περίοδος χάριτος των μακροπρόθεσμων δανείων λήγει στις 31/12/2016, οπότε θα επαναδιαπραγματευτούν, για λόγους ορθής λογιστικής απεικόνισης, ευρώ 9,46 εκ. μακροπρόθεσμα δάνεια αναταξινομήθηκαν στο λογαριασμό των βραχυπρόθεσμων δανείων.

Οι ημερομηνίες λήξης του συνόλου των βραχυπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Μέχρι 6 μήνες	**6 με 12 μήνες**	**Μέχρι 6 μήνες**	**6 με 12 μήνες**
31.12.2016 Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	13.361.586,22	0,00	13.361.586,22	0,00
31.12.2015 Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	0,00	11.298.329,23	0,00	11.298.329,23

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Μεταξύ 1 και 2 ετών	206.196,00	1.512.780,02	206.196,00	1.512.780,02
Μεταξύ 2 και 5 ετών	618.588,00	1.291.518,06	618.588,00	1.291.518,06
Άνω των 5 ετών	309.310,00	0,00	309.310,00	0,00
Σύνολο	**1.134.094,00**	**2.804.298,08**	**1.134.094,00**	**2.804.298,08**

Ο Όμιλος έχει τις κατωτέρω δυνατότητες δανεισμού (με παροχή εγγυήσεων) τις οποίες δεν έχει χρησιμοποιήσει:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Με λήξη μέσα σε ένα έτος	300.000,00	1.300.000,00	300.000,00	1.300.000,00

Οι δανειακές δυνατότητες που λήγουν μέσα στο έτος είναι ετήσιες, υποκείμενες σε επανεξέταση σε διάφορες ημερομηνίες. Οι λοιπές δυνατότητες έχουν χρησιμοποιηθεί ώστε να βοηθήσουν χρηματοοικονομικά την επέκταση των δραστηριοτήτων της Εταιρείας.

Για ορισμένες από τις ανωτέρω τραπεζικές υποχρεώσεις υπάρχουν χρηματοοικονομικοί όροι (covenants) και λοιποί μη χρηματοοικονομικοί όροι οι οποίοι θα πρέπει να πληρούνται σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας και παράλληλα προβλέπεται δικαίωμα καταγγελίας εκ μέρους των δανειστών σε περίπτωση μη τήρησης αυτών, που θα καθιστούσε τις δανειακές υποχρεώσεις αυτές άμεσα εξοφλητέες. Σε ομολογιακό δάνειο ποσού € 2, 4 εκ., από την Εθνική Τράπεζα, δεν τηρούνται οι χρηματοοικονομικοί όροι και κατά συνέπεια το ποσό αυτό έχει αναταχθεί σε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Η εταιρεία έχει έλθει σε επαφή με το σύνολο των δανειστριών τραπεζών, και αναμένει αναδιάρθρωση του δανεισμού της.

Οι ληξιπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2016, ήταν € 4.090 χιλ. και σήμερα 30/04/2017 είναι € 3.648 χιλ.

12.13 Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Αποθεματικό εύλογης αξίας	543.797,13	543.797,13	543.797,13	543.797,13
Ενσώματα & άϋλα στοιχεία του ενεργητικού	114.929,24	308.251,45	114.929,24	308.251,45
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους	-96.092,87	-98.902,39	-109.275,91	-112.085,43
Αποθέματα	-238.283,41	-122.820,03	-238.283,41	-122.820,03
Λοιπές προβλέψεις	-15.558,68	3.558,22	-15.558,68	3.558,22
	308.791,41	**633.884,39**	**295.608,37**	**620.701,35**

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται επί των προσωρινών διαφορών,σύμφωνα με τη μέθοδο της υποχρέωσης,με τη χρησιμοποίηση των ισχύοντων φορολογικών συντελεστών. Ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων επαναξετάζεται σε κάθε χρήση,προκειμένου το υπόλοιπο που εμφανίζεται στις οικονομικές καταστάσεις να απεικονίζει τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές.

12.14 Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υποχρεώσεις Ισολογισμού για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	256.940,10	266.628,20	224.933,95	234.622,05
Σύνολο	**256.940,10**	**266.628,20**	**224.933,95**	**234.622,05**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης		18.454,84		13.692,68
Χρηματοοικονομικό κόστος		7.242,71		6.550,03
Επίδραση περικοπής/διακανονισμού/τερματικές παροχές		---		---
Αναλογιστικά κέρδη/ζημιές που καταχωρήθηκαν στην περίοδο		---		---
Παροχές πληρωθείσες	(9.688,10)	(121.204,94)	(9.688,10)	(113.122,16)
Σύνολο	**(9.688,10)**	**(95.507,39)**	**(9.688,10)**	**(92.879,45)**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό για τον Όμιλο και την εταιρεία έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο υποχρέωσης την 31.12.2015	**266.628,20**	**234.622,05**
Κόστος τρέχουσας περιόδου απασχόλησης 1.1-31.12.2016	---	---
Χρηματοοικονομικό κόστος τρέχουσας περιόδου 1.1-31.12.2016	---	---
Επίδραση περικοπής/διακανονισμού/τερματικές παροχές	---	---
Απόσβεση αναλογιστικών ζημιών	---	---
Πληρωθείσες αποζημιώσεις τρέχουσας περιόδου 1.1-31.12.2016	(9.688,10)	(9.688,10)
Υπόλοιπο υποχρέωσης την 31.12.2016	**256.940,10**	**224.933,95**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς είναι οι παρακάτω:

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:			
Πίνακας Θνησιμότητας	ΕΥΚ 2000(Υπ. Απ. Κ3-3974/99)		
Μέσος ετήσιος ρυθμός μακροχρόνιας αύξησης πληθωρισμού	2%		
Αύξηση ετήσιου μισθολογίου	2%		
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,4% κατά την 31.12.2013, 2% κατά την 31.12.2014		
Περιουσιακά στοιχεία για την αποζημίωση του Ν. 2112/20 κατά την ημερομηνία αποτίμησης	0%		
Ύψος αποζημίωσης	Εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων του Ν.2112/20		
Ημερομηνία αποτίμησης	31/12/2012,31/12/2013,31/12/2014		
Προυποθέσεις και όροι Ηλικίας:	Σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις και τα Ταμία Κύριας ασφάλισης κάθε εργαζομένου και λαμβάνοντας υπόψη τους Ν. 3863/2010 και 4093/2012.		
	Ομάδα ηλικίων	**Οικειοθελής Αποχώρηση**	**Απόλυση**
Κινητικότητα προσωπικού	Έως 30 ετών	2%	2%
	31-45	2%	2%
	46 και ανω	0%	0%

Σημειώνεται ότι, δεν διενεργήθηκε αναλογιστική μελέτη για την χρήση 2016, ούτε για τη χρήση 2015, αλλά διενεργήθηκε τον Μάρτιο του 2015, που αφορά την χρήση 2014 με εκτίμηση για τη χρήση 2015. Στους ανωτέρω πίνακες όσον αφορά τη χρήση 2016 έχει μειωθεί η υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις λόγω της αποζημίωσης απόλυσης προσωπικού που έχει δοθεί σε απολυμένο προσωπικό.

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού για τον Όμιλο και την εταιρεία στη λήξη του 2015 και του 2014 έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Μισθωτοί	59	63	47	52
Σύνολο	**59**	**63**	**47**	**52**

Ο μέσος όρος του προσωπικού για το 2015 ήταν 62 άτομα για τον Όμιλο και 50 άτομα για την Εταιρεία ενώ αντίστοιχα για το 2015 ήταν 63 άτομα για τον Όμιλο και 52 για την Εταιρεία.

12.15 Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων

Περιλαμβάνονται οι επιχορηγήσεις παγίου ενεργητικού και αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υπόλοιπο έναρξης	491.831,33	518.247,55	491.831,33	518.247,55
Προσθήκες	0,00	0,00	0,00	0,00
Μεταφορές στα αποτελέσματα	(23.159,66)	(26.416,22)	(23.159,66)	(26.416,22)
Υπόλοιπο λήξης	**468.671,67**	**491.831,33**	**468.671,67**	**491.831,33**

Η εταιρεία υπέβαλλε στις 16/10/2006 στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών πρόταση νέας υπαγωγής στον Αναπτυξιακό Νόμο 3299/2004 επενδυτικού έργου 2ετούς διάρκειας που αφορά εγκατάσταση συστήματος τηλεκπαίδευσης (e-learning). Ο συνολικός προϋπολογισμός του εν λόγω επενδυτικού έργου ανέρχεται στο ποσό των € 925.00,00 και η συνολική επιχορήγηση του δημοσίου θα καλύψει ποσοστό 35% του εν λόγω ποσού. Το εν λόγω επενδυτικό έργο που ήδη υλοποιήθηκε, εγκρίθηκε με απόφαση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1789/06-9-2007) και έχει ήδη εκταμιευθεί ποσό € 161.875,00. Αναμένεται είσπραξη ποσού € 162.000,00.

12.16 Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών συναφών υποχρεώσεων της εταιρείας έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Προμηθευτές	714.865,24	778.205,04	630.995,62	694.137,65
Επιταγές πληρωτέες	57.947,67	55.767,29	29.381,77	15.598,33
	772.812,91	**833.972,33**	**660.377,39**	**709.735,98**

12.17 Φόρος εισοδήματος

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών	0,0	0,0	0,0	0,0
Φόροι τέλη προηγούμενων χρήσεων	0,0	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0	0,0

12.18 Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Ασφαλιστικά ταμεία	1.435.681,28	1.058.446,05	1.184.862,20	863.576,01
Παρακρατούμενοι φόροι-τέλη	1.061.217,19	698.980,74	708.170,47	481.604,60
Προκαταβολές πελατών	111.562,90	110.266,79	111.562,90	102.234,11
Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις				
Λοιπές προβλέψεις και υποχρεώσεις	612.054,61	608.022,95	557.604,11	587.502,15
	3.220.515,98	**2.475.716,53**	**2.562.199,68**	**2.034.916,87**

Ο λογαριασμός «Ασφαλιστικά ταμεία» αφορά υπόλοιπα ύψους € 1.184 χιλ. για την Εταιρεία και € 1.435 χιλ. για τον Όμιλο έως την 31/12/2016. Έως την ημερομηνία εκδόσεως της παρούσης, την 30/04/2017, είναι ληξιπρόθεσμες οι ασφαλιστικές οφειλές και η εταιρεία καθώς και η θυγατρική της ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε. δεν έχουν ασφαλιστική ενημερότητα.

Ο λογαριασμός «Παρακρατούμενοι φόροι-τέλη» αφορά ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα των χρήσεων 2014 και 2015 και 2016 είναι € 708 χιλ. για την Εταιρεία (ευρώ 408 χιλ. το 2016 και ευρώ 300 χιλ. το 2015) και € 1.061 χιλ. για τον Όμιλο (423 χιλ. το 2016 και 334 χιλ. το 2015, και € 304 χιλ. το 2014), τα οποία είναι ληξοπρόθεσμα μέχρι και σήμερα 30/04/2017. Οι εταιρείες λόγω της μη τήρησης της ρύθμισης που είχαν συνάψει δεν διαθέτουν φορολογική ενημερότητα.

Τα παραπάνω έχουν συνέπεια την έλλειψη ρευστότητας, διότι οι καταβολές από το Υπουργείο Παιδείας για πώληση πανεπιστημιακών βιβλίων καταβάλλονται απευθείας στην Εφορία.

12.19 Πωλήσεις

Οι πωλήσεις του Ομίλου και της εταιρείας για το 2016 και το 2015 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Πωλήσεις 1/1-31/12/2016				
	Πωλήσεις Εσωτερικού	**Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις**	**Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες**	**Σύνολα**
Εμπορεύματα	6.023,96			6.023,96
Προϊόντα	2.898.416,07	58.712,08	1.538,38	2.958.666,53
Παροχή Υπηρεσιών	732.338,91	0,00		732.338,91
Σύνολα	3.636.778,94	58.712,08	1.538,38	3.697.029,40
Πωλήσεις 1/1-31/12/2015				
	Πωλήσεις Εσωτερικού	**Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις**	**Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες**	**Σύνολα**
Εμπορεύματα	11.853,22	0,00	0,00	11.853,22
Προϊόντα	3.656.978,86	92.144,97	326,25	3.717.229,32
Παροχή Υπηρεσιών	451.462,39	0,00	0,00	451.462,39
Σύνολα	**4.120.294,47**	**92.144,97**	**326,25**	**4.180.544,93**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Πωλήσεις 1/1-31/12/2016				
	Πωλήσεις Εσωτερικού	**Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις**	**Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες**	**Σύνολα**
Εμπορεύματα	6.023,96	0,00	0,00	6.023,96
Προϊόντα	2.552.215,55	58.712,08	1.538,38	2.612.466,01
Παροχή Υπηρεσιών	481.589,15	0,00	0,00	481.589,15
Σύνολα	**3.039.828,66**	**58.712,08**	**1.538,38**	**3.100.079,12**
Πωλήσεις 1/1-31/12/2015				
	Πωλήσεις Εσωτερικού	**Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις**	**Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες**	**Σύνολα**
Εμπορεύματα	11.853,22	0,00	0,00	11.853,22
Προϊόντα	3.176.022,03	92.144,97	326,25	3.268.493,25
Παροχή Υπηρεσιών	237.872,32	0,00	0,00	237.872,32
Σύνολα	**3.425.747,57**	**92.144,97**	**326,25**	**3.518.218,79**

Στο σύνολο πωλήσεων του εσωτερικού, για την εταιρεία και τον όμιλο, περιλαμβάνονται πωλήσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο για το 2016 € 205.950,45 ενώ το 2015 ήταν € 60.726,26.

12.20 Κόστος πωληθέντων

Κόστος πωληθέντων

Το κόστος πωληθέντων αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	272.076,28	563.309,33	134.915,64	530.191,04
Παροχές εργαζομένων	576.075,63	626.996,13	390.558,73	440.961,53
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	1.999.109,40	2.136.103,82	1.760.006,65	1.729.780,35
Παροχές τρίτων	83.344,54	104.621,64	78.251,89	104.621,64
Φόροι-τέλη	16.413,17	17.722,49	15.948,05	17.722,49
Διάφορα έξοδα	-23.657,64	0,00	-25.664,63	0,00
Αποσβέσεις παγίων	486.591,64	225.692,59	485.017,02	220.130,56
Προβλέψεις	157.211,86	0,00	157.211,86	0,00
Σύνολο	**3.567.164,88**	**3.674.446,00**	**2.996.245,21**	**3.043.407,61**

Το κόστος αποθεμάτων αναγνωριζόμενο ως έξοδο είναι για την εταιρεία € 134 χιλ. λόγω του αυξημένου κόστους άϋλων (Δικαιώματα, Επιμέλεια κ.τ.λ.) που επιβάρυνε τα προιόντα , ενώ το 2015 με μεγαλύτερη παραγωγή, άρα και ανάλωση Α' υλών, δεν επιβαρύνθηκαν τα προϊόντα ιδιαίτερα.

Επίσης, αυξήθηκαν κατά € 265 χιλ. οι αποσβέσεις από το 2015, λόγω απομείωσης άϋλων και ασώματων παγίων και διενεργήθηκαν προβλέψεις για επισφάλειες €157 ενώ το 2015 δεν είχαν δημιουργηθεί.

Τα διάφορα έξοδα είναι € -25 χιλ. το 2016, λόγω αφαίρεσης του κόστους ιδιοπαραγωγής – διάθεσης δωρεάν προϊόντων. Το κόστος παραγωγής (χωρίς αποσβέσεις και προβλέψεις) μειώθηκε κατά € 469 χιλ. για την Εταιρεία και € 523 χιλ. για τον Όμιλο, λόγω εξορθολογισμού και μείωσης της παραγωγής.

12.21 Άλλα έσοδα/έξοδα

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Άλλα λειτουργικά έσοδα				
Αποσβέσεις κρατικών επιχορηγήσεων	23.159,66	26.416,22	23.159,66	26.416,22
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	64.308,10	830.491,37	64.308,10	668.873,39
Σύνολο	**87.467,76**	**856.907,59**	**87.467,76**	**695.289,61**
Άλλα λειτουργικά έξοδα				
Ζημία απομείωσης συμμετοχής σε θυγατρική	---	---	---	(733.799,00)
Ζημία απομείωσης συμμετοχής σε συγγενή	---	---	---	(26.538,28)
Ζημία διαγραφής παγίων λόγω λύσης μίσθωσης καταστήματος	---	---	---	---
Ζημία από διαφορά τιμής διάθεσης και λογιστικής αξίας θυγατρικής	---	---	---	---
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	(556.526,44)	(1.145.305,65)	(423.742,97)	(1.065.123,12)
Σύνολο	**(556.526,44)**	**(1.145.305,65)**	**(423.742,97)**	**(1.825.460,40)**

Στο λογαριασμό «Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως» αφορά ποσό € 64 χιλ. έσοδα από διαγραφή παλαιών υπολοίπων προμηθευτών.

Ο λογαριασμός «Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης» αφορά διαγραφές παλαιών χρεωστικών υπολοίπων πελατών και χρεωστών € 123 χιλ. τα οποία δεν είχαν καμμιά πιθανότητα είσπραξης και € 288 χιλ. φορολογικά και ασφαλιστικά πρόστιμα και προσαυξήσεις και € 12 χιλ. έξοδα προηγουμένων χρήσεων. Οι παραπάνω διαγραφές πελατών, χρεωστών και προμηθευτών διενεργήθησαν στα πλαίσια της συνήθους λειτουργίας της εταιρείας και δεν αποτελούν έκτακτα γεγονότα.

12.22 Έξοδα διοίκησης

Έξοδα Διοίκησης

Τα έξοδα διοικησης αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Παροχές εργαζομένων	743.517,44	717.330,82	733.167,37	690.552,46
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	86.005,70	99.434,72	78.543,26	106.869,56
Παροχές τρίτων	65.385,16	97.613,50	67.023,45	95.064,60
Φόροι-τέλη	32.302,79	33.603,20	31.387,20	32.387,20
Διάφορα έξοδα	76.869,68	124.334,06	72.355,06	124.334,06
Αποσβέσεις παγίων	185.561,37	61.834,62	185.024,84	61.834,62
Προβλέψεις	1.014.246,03	656.374,56	1.014.246,03	650.919,72
Σύνολο	**2.203.888,17**	**1.790.525,48**	**2.181.747,21**	**1.761.962,22**

Παρατηρείται αύξηση κατά € 124 χιλ. στις αποσβέσεις του 2016 σε σύγκριση με το 2015, λόγω συνολικής απομείωσης του λογαριασμού των άϋλων και ασώματων παγίων και αύξηση κατά € 364 χιλ. στις προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων. Προ αποσβέσεων και προβλέψεων τα έξοδα διοίκησης μειώθηκαν κατά € 65 χιλ. για την Εταιρεία σε σύγκριση με το 2015 και κατά € 68 χιλ. για τον Όμιλο αντίστοιχα. Παρατηρείται μια πτωτική τάση των εξόδων διοίκησης, η οποία αναμένεται να συνεχιστεί.
Οι προβλέψεις είναι αυξημένες το 2016 των επισφαλειών και δεν είναι έκτακτο γεγονός.

12.23 Έξοδα διάθεσης

Έξοδα λειτουργίας διάθεσης

Τα έξοδα διάθεσης αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Παροχές εργαζομένων	318.364,56	505.688,79	264.847,28	459.398,30
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	6.256,72	5.387,58	5.505,14	5.387,58
Παροχές τρίτων	41.387,31	52.957,49	38.858,96	52.957,49
Φόροι-τέλη	25.135,23	25.422,69	24.422,69	25.422,69
Διάφορα έξοδα	264.546,04	457.487,34	249.012,83	468.504,23
Αποσβέσεις παγίων	298.503,90	166.259,09	297.492,04	143.393,61
Προβλέψεις	758.153,57	0,00	758.153,57	0,00
Σύνολο	**1.712.347,33**	**1.213.202,98**	**1.638.292,51**	**1.155.063,90**

Παρατηρείται μείωση στις παροχές εργαζομένων κατά € 195 χιλ. λόγω μείωσης μισθοδοτικού κόστους από το 2015 καθώς και μείωση διαφόρων εξόδων κατά € 219 χιλ., λόγω εξορθολογισμού των δαπανών. Παρατηρείται αύξηση κατά € 154 χιλ. στις αποσβέσεις του 2016 σε σύγκριση με το 2015, λόγω συνολικής απομείωσης του λογαριασμού των άϋλων και ασώματων παγίων.
Επίσης, διενεργήθηκαν προβλέψεις € 758 χιλ. το 2016 και δεν αποτελούν έκτακτο γεγονός. Προ αποσβέσεων και προβλέψεων τα έξοδα λειτουργίας και διάθεσης μειώθηκαν κατά € 430 χιλ. για την εταιρεία και κατά € 391 χιλ. για τον Όμιλο σε σύγκριση με το 2015, αποτελέσμα των ενεργειών μείωσης του κόστους διάθεσης από τη διοίκηση της εταιρείας.

12.24 Χρηματοοικονομικό κόστος

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Χρεωστικοί τόκοι δανείων τραπεζών	585.813,63	609.596,75	585.813,63	609.596,75
Λοιπά συναφή με τις χρημ/σεις έξοδα	42.840,22	33.891,39	41.645,83	33.781,39
Έσοδα τόκων από πελάτες				
Λοιποί πιστωτικοί τόκοι	- --	(173,85)	- --	(173,85)
Έσοδα από μερίσματα				
Κέρδη από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων				
Συναλλαγματικές διαφορές				
Κέρδη/ζημιές εύλογης αξίας λοιπών χρημ.μέσων μέσω αποτ.				
Λοιπά χρηματοοικονομικά κόστη	- --	- --	- --	- --
	628.653,85	**643.314,29**	**627.459,46**	**643.204,29**

12.25 Φόρος εισοδήματος

Η φορολογική επιβάρυνση των αποτελεσμάτων αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Τρέχων φόρος εισοδήματος	---	---	---	---
Λοιποί φόροι				
Αναβαλλόμενος φόρος	325.092,98	(29.592,19)	325.092,98	(25.666,28)
Προβλέψεις διαφορών φορολογικού ελέγχου	---	---	---	---
Λοιποί φόροι	---	---		
	325.092,98	**(29.592,19)**	**325.092,98**	**(25.666,28)**

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε το φορολογικό συντελεστή της χώρας προέλευσης της εταιρείας ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
(Ζημιές)/Κέρδη προ φόρων	(4.884.083,51)	(3.397.121,12)	(4.679.940,48)	(4.215.590,02)
Φορολογικός συντελεστής	29%	29%	29%	29%
Αναμενόμενη δαπάνη φόρου	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Λοιποί φόροι	-- -	---	---	---
Φόρος εσόδων και εξόδων μη υποκείμενων σε φορολογία	325.092,98	(29.592,19)	325.092,98	(25.666,28)
	(4.558.990,53)	**(3.426.713,31)**	**(4.354.847,50)**	**(4.241.256,30)**

12.26 Κέρδη/(Ζημιές) ανά μετοχή

Τα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή υπολογίσθηκαν με το μέσο σταθμικό αριθμό των κοινών μετοχών ως εξής:

Κέρδη ανά μετοχή

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1 - 31/12/2016	**1/1 - 31/12/2015**	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2015**
Κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής	(4.558.990,53)	(3.426.713,31)	(4.354.847,50)	(4.241.256,30)
Σταθμισμένος αριθμός μετοχών	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή	**(0,5894)**	**(0,4430)**	**(0,5631)**	**(0,5484)**

12.27 Ομαλή συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρείας

Στο τρέχον οικονομικό κλίμα, με εμφανή τα σημάδια της οικονομικής ύφεσης (πτώση πωλήσεων, ανεργία, έλλειψη ρευστότητας, αύξηση φορολογίας κ.λπ.) η λειτουργία της εταιρείας και του ομίλου εμφανίζει, χρηματοοικονομικές αδυναμίες στις οικονομικές της καταστάσεις. Οι χρηματοοικονομικές αδυναμίες συνίστανται στις αρνητικές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες και στις σωρευμένες ζημιές που έχουν σαν συνέπεια τα ίδια κεφάλαια την 31/12/2016 να είναι αρνητικά. Οι ζημιές της χρήσεως εμφανίζονται αυξημένες σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση λόγω των αυξημένων προβλέψεων που έχουν διενεργηθεί. Σημαντικές απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων έγιναν και στις προηγούμενες χρήσεις 2014 και 2015. Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας είναι μειωμένος σε σχέση με την προηγούμενη χρήση και αυτό οφείλεται στο γενικότερο κακό οικονομικό κλίμα της χώρας και ειδικότερα του κλάδου που δραστηριοποιείται η εταιρεία. Επίσης υφίστανται ληξιπρόθεσμες οφειλές σε Τράπεζες, Δημόσιο, Ασφαλιστικά Ταμεία και προμηθευτές. Για ορισμένες από τις ανωτέρω τραπεζικές υποχρεώσεις ποσού ευρώ 2.379.782,28 υπάρχουν χρηματοοικονομικοί όροι (covenants) και λοιποί μη χρηματοοικονομικοί όροι οι οποίοι θα πρέπει να πληρούνται σε επίπεδο Εταιρείας και παράλληλα προβλέπεται δικαίωμα καταγγελίας εκ μέρους των δανειστών σε περίπτωση μη τήρησης αυτών, που θα καθιστούσε τις δανειακές υποχρεώσεις αυτές άμεσα εξοφλητέες. Η Εταιρεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 δεν πληρούσε το σύνολο των εν λόγω χρηματοοικονομικών όρων (covenants). Εφαρμόζοντας τις διατάξεις του Δ.Λ.Π 1 "Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων" έγινε ανακατάταξη του ομολογιακού δανείου στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις.

Η Διοίκηση έχει γενικότερο οικονομικό πλάνο που σκοπεύει να εφαρμόσει για την αναστροφή της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας και του ομίλου και την καλυτέρευση των χρηματοοικονομικών μεγεθών του.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 η Εταιρεία εξακολουθεί να βρίσκεται σε μη συμμόρφωση σχετικά με την υποχρέωση αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων δόσεων κεφαλαίου και των τόκων, για δάνεια που έχουν ληφθεί. Στην ίδια θέση είχαν βρεθεί οι ανωτέρω και κατά το τέλος των προηγουμένων χρήσεων, γεγονός για το οποίο, οι πιστώτριες τράπεζες ενέκριναν την τροποποίηση των δανειακών τους συμβάσεων και μετέθεσαν την ημερομηνία αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων δόσεων τους για τον Δεκέμβριο 2016. Ως αποτέλεσμα αυτής της διευκόλυνσης, το συσσωρευμένο ποσό που απαιτείται να αποπληρωθεί εντός του 2017, ανέρχεται σε 13,6 εκατ. περίπου.
Ως εκ τούτου, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 το μεγαλύτερο μέρος των δανείων ευρώ 13,6 εκατ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία διατήρησαν την κατηγοριοποίηση τους ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.
Η διοίκηση έχοντας υπόψη της τα ανωτέρω, ανέθεσε, με τη σύμφωνη γνώμη των πιστωτριών τραπεζών, σε ειδικευμένο ανεξάρτητο χρηματοοικονομικό σύμβουλο, την εκπόνηση σχεδίου αναδιάρθρωσης των δανειακών υποχρεώσεων της εταιρείας και την γενικότερη εξυγίανσή της. Η μελέτη έχει ολοκληρωθεί και η σχετική πρόταση έχει υποβληθεί στις πιστώτριες τράπεζες. Μέχρι σήμερα δεν κατέστη δυνατόν, λόγω της πολυπλοκότητας του θέματος, αλλά και των σημαντικών εξελίξεων στον τραπεζικό χώρο, να ληφθεί οριστική απόφαση. Εκτιμάται ότι, η λήψη της απόφασης για την αναδιάρθρωση του δανεισμού της εταιρείας θα ολοκληρωθεί εντός της τρέχουσας περιόδου.
Επιπλέον, η διοίκηση από το Δεκέμβριο 2016, επεσήμανε την ανάγκη βραχυπρόθεσμης αντιμετώπισης του προβλήματος των ληξιπρόθεσμων δόσεων. Οι πιστώτριες τράπεζες, παρείχαν στην πράξη ανοχή καταβολής μη απαιτώντας την αποπληρωμή των δόσεων που είχαν παραταθεί με προγενέστερο waiver μέχρι τον Δεκέμβριο του 2016 και παράλληλα ξεκίνησαν τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για την παροχή νέου waiver. Λόγω του μεγάλου αριθμού των πιστωτριών τραπεζών, δεν έχει γίνει δυνατή μέχρι σήμερα η λήψη σχετικών επίσημων αποφάσεων από το σύνολο αυτών. Σημειώνεται ότι, η διοίκηση έχει λάβει προφορικές διαβεβαιώσεις από τις πιστώτριες τράπεζες ότι αναμένεται να λάβουν εγκριτικές αποφάσεις εντός των επόμενων ημερών.
Στην προηγούμενη χρήση μακροπρόθεσμο ομολογιακό δάνειο, που δεν τηρούνταν οι συμβατικοί όροι των χρηματοοικονομικών ορίων, μετά από διαπραγματεύσεις με την Τράπεζα συμφωνήθηκε να μετατεθεί χρονικά η πληρωμή του και παρουσιαζόταν σε λογαριασμό μακροπροθέσμων υποχρεώσεων. Η Διοίκηση πιστεύει ότι θα έχουν θετική εξέλιξη οι συζητήσεις με τις Τράπεζες όχι μόνο στον τομέα της μείωσης των επιτοκίων των ήδη υπαρχόντων δανείων και της αύξησης του χρόνου αποπληρωμής των αλλά και στη σύναψη νέων εγκεκριμένων δανείων. Τον Δεκέμβριο του 2014, το σύνολο των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν χορηγήσει δάνεια στην εταιρεία, προέβησαν σε αναδιάρθρωση του δανεισμού της εταιρείας, με συμπληρωματική περίοδο χάριτος δύο ετών (έως τον Δεκέμβριο του 2016) με κεφαλαιοποίηση των τόκων της περιόδου χάριτος. Επίσης είχε εγκριθεί και εκταμιευτεί τον Μάρτιο του 2015, σε δεσμευμένο λογαριασμό, ποσό δανείου € 1,00 εκ..
Όπως αναφέρει και η έκθεση από τον χρηματοοικονομικό οίκο η εταιρεία θα δρομολογήσει τις ακόλουθες ενέργειες:
1. Ρύθμιση των υποχρεώσεων σε Δημόσιο και ασφαλιστικά ταμεία σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους (120 δόσεις).

2. Χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση και αποδέσμευση κεφαλαίου κίνησης με την μείωση λειτουργίας παραγωγικών εγκαταστάσεων.

3. Περαιτέρω μείωση λειτουργικών εξόδων μέσω της μείωσης του παραγωγικού και διοικητικού προσωπικού.

4. Εξορθολογισμός του λειτουργικού κόστους.

5. Αναδιάρθρωση μέσω ανταλλαγής ακινήτων με διαγραφή δανείων (beet to asset swap).

6. Εκμίσθωση ακινήτων.

7. Αναχρηματοδότηση δανεισμού και σύναψη νέου ομολογιακού δανείου με επιπρόσθετη χρηματοδότηση.

Μέσω των παραπάνω δράσεων που είναι προς το συμφέρον της εταιρείας, των μετόχων και των πιστωτών η Διοίκηση πιστεύει ότι δεν συντρέχουν λόγοι μη συνέχισης της δραστηριότητας.
Παρά ταύτα, η μη άμεση εξασφάλιση waiver, και το ενδεχόμενο μη επιτυχούς ολοκλήρωσης της διαδικασίας αναδιάρθρωσης των δανείων της εταιρείας, ώστε να συμβαδίζει με τις προοπτικές ρευστότητας και να επιλύει τις εκκρεμότητες σχετικά με τις υποχρεώσεις αποπληρωμής των δόσεων δανείων και των λοιπών υποχρεώσεων, υποδηλώνουν την ύπαρξη σημαντικής αβεβαιότητας σχετικά με τη δυνατότητα ομαλής συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας και του Ομίλου.

12.28 Ενδεχόμενες απαιτήσεις-υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της εταιρείας.

Έχουν χορηγηθεί εγγυητικές επιστολές τραπεζών ύψους € 46 χιλ. και επιταγές εισπρακτέες ύψους € 351 χιλ. έχουν χορηγηθεί για εγγύηση έναντι βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού.

Οι ανέλεγκτες χρήσεις για τις εταιρείες του Ομίλου είναι οι εξής:

Εταιρεία	**Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις**
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ	2010
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε	Δεν έχει ανέλεγκτη χρήση
ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	2010-2016

Μέχρι την 31/12/2016 ο όμιλος δεν έχει σχηματίσει πρόβλεψη για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις,λόγω των ζημιογόνων χρήσεων.

Για τις χρήσεις 2011-2015 η εταιρία καθώς και η θυγατρική της Εκδόσεις Επίκαιρα Α.Ε., υπήχθη στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγρ. 5 Ν. 2238/1994, ο οποίος ολοκληρώθηκε και εκδόθηκε το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό. Για τη χρήση 2016 η εταιρία και η θυγατρική της, έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγρ. 5 Ν. 2238/1994. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσεως 2016. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Η εταιρεία υπέβαλλε στις 16/10/2006 στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών πρόταση νέας υπαγωγής στον Αναπτυξιακό Νόμο 3299/2004 επενδυτικού έργου 2ετούς διάρκειας που αφορά εγκατάσταση συστήματος τηλεκπαίδευσης (e-learning). Ο συνολικός προϋπολογισμός του εν λόγω επενδυτικού έργου ανέρχεται στο ποσό των € 925.00,00 και η συνολική επιχορήγηση του δημοσίου θα καλύψει ποσοστό 35% του εν λόγω ποσού. Το εν λόγω επενδυτικό έργο που ήδη υλοποιήθηκε, εγκρίθηκε με απόφαση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1789/06-9-2007) και έχει ήδη εκταμιευθεί ποσό € 161.875,00. Το κόστος του άυλου στοιχείου που αφορά το έργο e-learning, ανήλθε σε € 1.017.520,94. Αναμένεται είσπραξη ποσού € 162.000,00.

12.29 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι συναλλαγές της εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη, καθώς και οι απαιτήσεις απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Συναλλαγές με συγγενείς Εταιρείες				
Πωλήσεις αποθεμάτων προς ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	**12.481,62**	**52.192,66**	12.481,62	52.192,66
Αγορές αποθεμάτων από ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	**0,00**	**0,00**	0,00	0,00
Απαιτήσεις από συγγενείς Εταιρείες				
Απαιτήσεις από ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	**775.085,65**	**770.974,46**	775.085,65	770.974,46
Συναλλαγές με θυγατρικές Εταιρείες				
Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών προς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.			6.000,00	14.533,60
Αγορές αποθεμάτων & υπηρεσιών από ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.			8.970,68	10.312,14
Απαιτήσεις από θυγατρικές επιχειρήσεις				
Απαιτήσεις από ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.			0,00	12.766,61
Υποχρεώσεις προς θυγατρικές επιχειρήσεις				0
Υποχρεώσεις προς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.			11.977,62	---
Παροχές προς τη Διοίκηση				
Μισθοί και αμοιβές Δ.Σ	**140.865,60**	**140.865,60**	140.865,60	140.865,60
Βραχυπρόθεσμες παροχές προς εργαζομένους	**157.367,07**	**159.612,07**	157.367,07	159.612,07
Σύνολο παροχών προς τη Διοίκηση	**298.227,67**	**300.477,67**	**298.227,67**	**300.477,67**
Απαιτήσεις από Διευθυντικά Στελέχη	**16.971,07**	**0,00**	16.971,07	0,00
Υποχρεώσεις προς Διευθυντικά Στελέχη	**25.232,74**	**7.665,00**	18.897,74	1.850,00

Τα συνδεδεμένα μέρη της εταιρείας είναι τα εξής:

_ Εταιρεία «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.» (θυγατρική), στην οποία συμμετέχει η μητρική «ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ» με ποσοστό 100%. Ο κ. Ηλίας Λιβάνης είναι πρόεδρος Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος, και η κα. Παναγιώτα Λιβάνη μέλος Δ.Σ. Οι συναλλαγές της μητρικής με τη θυγατρική αφορούν πώληση α΄υλών (χαρτί), παροχή υπηρεσιών (διοικητικές υπηρεσίες), μισθώσεις και αντίστοιχα αγορές εμπορευμάτων (περιοδικά) και λήψη υπηρεσιών (διαφήμιση).

_ Εταιρεία «ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ – ΛΙΒΑΝΗΣ LTD» (συγγενής) που εδρεύει στην Κύπρο, στην οποία συμμετέχει η μητρική «ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ» με ποσοστό 50%. Ουδεμία συμμετοχή στη Διοίκηση της Εταιρείας έχει η «ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ»,

μέσω των εκπροσώπων της. Οι συναλλαγές αφορούν πώληση προϊόντων (βιβλία) στη συγγενή εταιρεία.

Επί του υπολοίπου απαίτησης από τη συγγενή εταιρεία «ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ - ΛΙΒΑΝΗΣ LTD» ύψους € 775 χιλ. έχει διενεργηθεί αντίστοιχη πρόβλεψη επισφάλειας ύψους € 775 χιλ. η οποία συμπεριλαμβάνεται στο σύνολο των προβλέψεων επισφαλειών της Εταιρείας (σημ.12.8).
Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη της εταιρείας (και τις οικογένειες τους).
Έναντι τραπεζικού δανεισμού έχουν δοθεί προσωπικές εγγυήσεις των βασικών μετόχων της εταιρείας, οι οποίοι είναι και μέλη του ΔΣ.

12.30 Προτεινόμενα μερίσματα

Η πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι η μη διανομή μερίσματος, λόγω ζημιογόνας χρήσης.

12.31 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

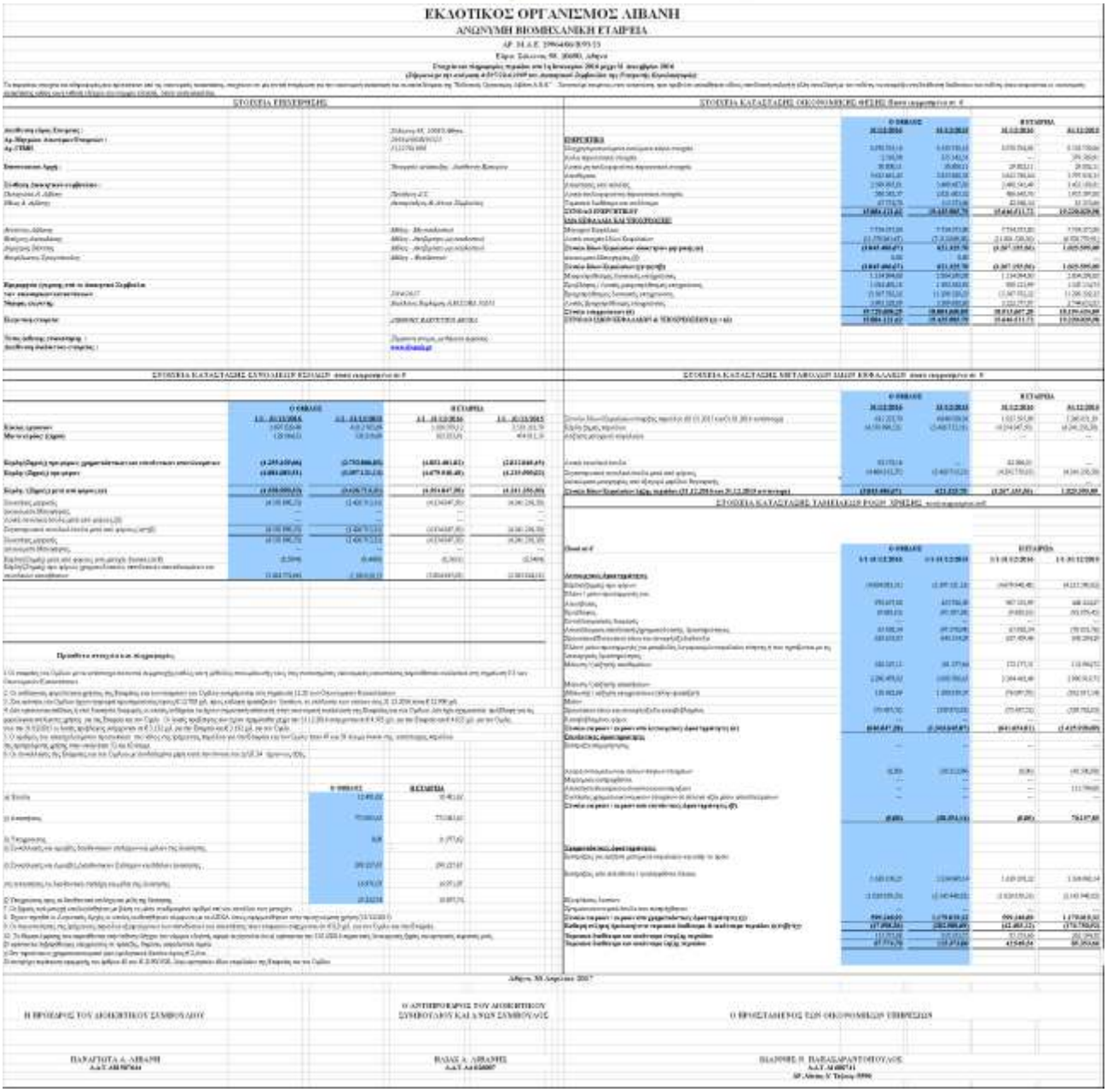
Πέρα των ήδη αναφερθέντων γεγονότων, δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης.

13. Πληροφορίες άρθρου 10 του Ν.3401/2005

Κατά τη διάρκεια του 2016 καθώς και το 2017 μέχρι την ημερομηνία έκδοσης του παρόντος, η εταιρία δημοσίευσε τις ακόλουθες ανακοινώσεις προς ενημέρωση του επενδυτικού κοινού.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΒΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4.1.4.4.	3/10/2016
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΛΛΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ	30/9/2016
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ Δ.Σ.	1/7/2016
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	1/7/2016
ΠΡΟΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	9/6/2016
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΛΛΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ	7/6/2016
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΛΛΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ	31/3/2016
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ	31/3/2016

14. Στοιχεία και πληροφορίες

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ

ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΜΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

15. Διαθεσιμότητα οικονομικών καταστάσεων

Οι ετήσιες Οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας,η έκθεση ελέγχου ανεξάτρητου ορκωτού ελεγκτή-λογιστή και η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου,είναι καταχωρημένες στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.livanis .gr

Αθήνα, 30 Απριλίου 2017

Η Πρόεδρος του Δ.Σ.	Ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος
Παναγιώτα Α. Λιβάνη	**Ηλίας Α. Λιβάνης**
Α.Δ.Τ. ΑΜ 507644	Α.Δ.Τ. ΑΑ 026007

Ο Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών

Ιωάννης Παπασαραντόπουλος

Α.Δ.Τ. ΑΙ 600741

ΑΡ. Αδείας Α’ Τάξεως: 9596